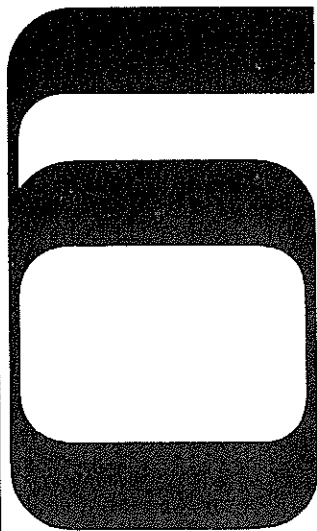

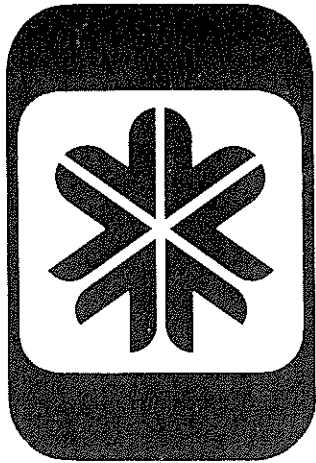

KYLKTRAUTA

MONIPUOLINEN

UUOTIAS

KEMIRA

V A R A T T U

JOHTAVA ETELÄ-POHJANMAAN
METSÄTEOLLISUUDEN VIENTI- JA
HUOLINTA LIIKE.

KASKISTEN PUUTAVARA OY

64260 KASKINEN — 962-27751

KIINTEISTÖVÄKI!

Tutustukaa kiinteistöalan palvelukeskukseen.

**HELSINGIN SEUDUN
TALOKESKUS OY**

Annankatu 24 00100 Helsinki 10 Puhelin 649 328

Toimistomme ja kiinteistöalavikenäyttelymme on avoinna
ma-pe klo 8.30 — 16.30.

**AND. AUVINEN
OSAKEYHTIÖ
PUTIKON SAHA**

58550 PUTIKKO 957-315103—315200

**-HUOLTO JA KAHVIO
S. HAAPALA**

62100 LAPUA
☎ 964-32 056

SAAB

Se.Varma. Kotimainen.

PIIRIEDUSTAJA
PORIN TALOUSALUEELLA

• Isolinnank. 15 28100 Pori 10
Puh. 939-35366, 16642

HAAPANIEMEN SAHA OY

Puh. 946-22 555
VIITASAARI

Smith & Wesson

ULTRAMATIC OY

— ASEITA —

Mannerheimintie 75, 00270 Helsinki 27
Puh. 419 466

INSINÖÖRITOIMISTO TURUN
LVI-SUUNNITTELU OY
RATAPIHANKATU 14 20100 TURKU 10
PUH. 921-335 110

**RAKENNUSLIKE
YRJÖ SAVELIUS KY**
Suvitie 9 — 90800 OULU 80
Puh. 981-391222
**RAKENTAA UUTTA • KORJAA VANHAA
• URAKALLA JA LASKUUN**

Kulta & Hopeateos

Hallituskatu 23
53300 Lappeenranta 30
Puh. 953-22888

INSINÖÖRITOIMISTO JUOLA JA RANTAKOKKO

Linnankatu 10, 90100 Oulu 10
Puh. 981-16354

ÄMMÄN BETONI Ky

89600 Ämmänsaari - Puh. 987-12635

- VALMISBETONI
- BETONITUOTTEET JA ELEMENTIT

Laatua • valikoimaa • ammattitaitoa

Valtakatu 37, Lappeenranta
Puh. 10815, 10816

JOENSUUN ASEMARAVINTOLA

Puh. 973-31202
Rautatieasema 80100 Joensuu 10
SUOSITELLAAN

Kadettikuntaa tervehtien

**Suomen Kiinteistöliitto
Suomen Talokeskus Oy**

KESKI-KYMEN TEOLLISUUSASENNUS OY

Mäkitie 1, 46920 Inkeroinen
Puh. 951-71307

— INSTRUMENTTIASENNUKSIA —

INSINÖÖRITOIMISTO KIMMO KAITILA KY

Hopeasalmentie 6, 00570 Helsinki 57
Puhelin 689011

SODANKYLÄN LIIKENNEKOULU ERKKI PALOLA

Jäämerentie 31 99600 Sodankylä
Puh. 993-11345

Kurssit alkavat maanantaisin klo 18.00

KOIVISTON AUTO

Mestarinkatu 5, 15800 Lahti 80, puh. 918-26987

Stille-instrumenteilla
nyt 10 vuoden takuu
OY STILLE AB

Nervanderinkatu 5 D 00100 Helsinki 10
Puh. vaihde 90 407211

Matka-Paasonen

Kauppakatu 23 A, 80100 Joensuu 10, puh. 27777
Monipuolista matkatoimistopalvelua
Joensuun Kiitokuljetus V. Paasonen Oy
Suorittaa kaikenlaista tavarankuljetusta
Puh. 973-822266

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT

Lahti

SOKOS HOTELLI on myös kokouspaikka

Kokoukset, neuvottelut, kurssit yms.

Useimmissa hotelleissamme on nykyaikaiset, toimivat tilat ja varusteet juuri kokouksia varten. Hotellimme sijaitsevat joko keskellä kaupunkia tai lähellä luontoa — voit valita kokouspaikan aina tilanteen mukaan. Kokousten välillä tai jälkeen voit seurueinesi rentoutua. Sauna, uida, nauttia pöydän antimia ja seurustella viihtyisissä tiloissamme.

Jäsenetualennus 50%

SOK-osuuskaupan jäsenenä saat — muiden etujen lisäksi — 50% alennuksen viikonloppuisin kaikissa SOKOS-hotelleissa. Etu koskee paitsi itseäsi, myös perhettäsi. Jos et vielä ole jäsen, voit liittyä lähimässä SOK-osuuskaupassa.

SOKOS-HOTELLIT — SUOMEN SUURIN YHTENÄINEN HOTELLIKETJU

Kaikki tiedustelut ja varaukset puolestasi hoitaa

Keskusvaraamo/ SOKOS-HOTELLIT

Runeberginkatu 60 A, PL 40
00251 Helsinki 25, Puh. 90-441 255

SOKOS HOTELLIT

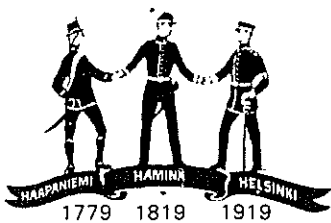

SISÄLTÖ

Järjestöt ja maanpuolustus	3
Maanpuolustusjärjestöt — osa turvallisuuspolitiikkaamme	4
Maanpuolustusjärjestöt elävät talouselämän tuella	8
Maanpuolustus — yhteinen asia . .	10
Emme hävinneet — saavutimme torjuntavoiton	14
Taktiikan opetus	18
Kaupankäynti ja upseerikaskut . . .	19
Marathon ja Thermopylae. Nyt . .	20
Sotateoreetikko ja johtajuuden tutkija	24
Vapaudenristillä palkitut joukko-osastot	28
Suomalainen asevelvollinen turhautuu. Miksi?	30
Simpun synty	33
Kurssikuulumisia	38
Kadettikunta	42
Itse asiasta	46
In memoriam	48

Kansikuva: Maanpuolustus kiinnostaa suomalaisia. Kaivopuistossa järjestetyssä puolustusvoimien 60-vuotisjuhlanäyttelyssä kävi yli 200 000 ihmistä.
SA-kuva

Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan

KYLKIRAUTA

N:o 3/1980

Kadettikunta ry:n järjestölehti n:o 127

Päätoimittaja: Evi Martti Sinerma
Tammahaantie 2 E 43
02720 Espoo 72
puh. 90-590787

Toimitussihteeri VTM Erkki
Paukkunen,
puh. 90-625802

Toimituksen osoite:
Punavuorenk. 14 B 32, 00150 Hki 15

Päätoimittajan neuvotteluryhmä:

Jaakko Isotalo
Hannu Karpo
Matti Kohva
Eero Sauri
Seppo Sarlund
Hannu Sinerma
Tauno Äijälä

Toimitusneuvosto

Per Heinrichs
Anssi Huovila
Erik Lagerström
Toivo Lehmusvirta
Pentti Palmu
Lauri Reunala
Reino Waris
Gunnar Öhman

Ilmoitushankinta

Lars Böök
Hämeentie 62 C 32
00500 Helsinki 50
puh. 90-736978, iltaisin 90-378618

Taloudenhoito

Irja Wonkka, Kadettikunnan toimisto

Osoitteen muutokset: Kadettikunta ry/
rouva Marjukka Lehtinen, Punavuorenk. 14 B 32, 00150 Hki 15, puh. Hki 665 739

Tilaushinta 16 mk/v
Irtomerot 5 mk

Aikakauslehtien liiton jäsen

Loimaan Kirjapaino – Loimaa 1980

JÄRJESTÖT JA MAANPUOLUSTUS

Olemme yleensä tottuneet ajatukseen, että käsite maanpuolustus sopii vain sellaisten järjestöjen yhteyteen, joita voidaan kutsua nimellä ”maanpuolustusjärjestöt”. Tällä kokonaisuudella puolestaan on ymmärretty sellaisia järjestöjä, joilla on suoranaisesti tai välillisesti tekemistä sotilaallisen maanpuolustuksen kanssa. Sellaisia ovat esimerkiksi reserviläisjärjestöt, killat ja aselajiyhdistykset. Yhtä selviä tapauksia eivät enää ole Sotainvalidien Veljesliitto, veteraanijärjestöt ja puolustusvoimien henkilökunnan ammatilliset liitot.

Näin ollen maanpuolustusjärjestöjä ei olisi kuin kourallinen ja nekin toimivat ensisijaisesti sotilaallisen maanpuolustuksen sektorilla. Mihin sitten on unohtunut taloudellinen maanpuolustus, maanpuolustustiedotus – virallinen termi, vaikka tässä tarkoitetaan maanpuolustuksen henkistä aluetta – ja muut toimenpiteet, kuten hallinto ja lainsäädäntö? Sotilaallinen maanpuolustus kuuluu sotilaille ja he ovat hoitaneet asiansa hyvin järjestöalalla. Sotilaiksi on laskettava tässä mielessä myös toimivat reserviläiset.

Monet järjestöt toimivat kuitenkin niin laajoilla kentillä, että ne tavalla tai toisella sivuavat maanpuolustusta. Silloin kun joku maatalousalan järjestö pyrkii vaikuttamaan viljelijäväestöön siten, että maamme olisi jonkun kasvin suhteen omavarainen, niin se on mitä suurimmassa määrin maanpuolustukseen liittyvää toimintaa. Järjestön itsensä ei sitä tarvitse edes tiedostaa. Tai kun joku partiolais- tai urheilujärjestö pyrkii kasvattamaan fyysisesti hyväkuntoisia nuoria sekä avuliaita ja rehtejä kansalaisia, niin maanpuolustuksen hyväksi sekin koituu.

Jos tätä näkemystä lavennetaan vielä enemmän, niin poliittiset puolueet luovat maanpuolustuksen perusteita eduskunnassa, hallituksessa ja puolustuskomiteoissa. Eikä liene väheksyttävää sekään, että rahat maanpuolustukseen tulevat juuri tätä kautta. Periaatteessa kai voidaan sanoa, että jokainen järjestö, joka toimii Suomen ja sen kansan hyväksi, on maanpuolustusjärjestö.

Martti Sinerma

Reserviläisjärjestöjen turvallisuuspoliittiset päivät 1978.

PERTTI SUOMINEN

Maanpuolustusjärjestöt

osa suomalaista turvallisuuspolitiikkaa

Vapaaehtoisella maanpuolustustyöllä on maassamme jo vuosikymmenien pituiset perinteet ja varsin vakiintuneet, aatteelliselta pohjalta lähtevät toimintamuodot. Yhä useammat järjestöt ovat viime aikoina kohdistaneet toimintansa oman jäsenistönsä ohella myös muihin kohderyhmiin. Seuraavassa tarkastellaan lähemmin tämän kaikkien kansalaisten maanpuolustustietouden lisäämiseen ja maanpuolustustahdon lujittamiseen tähtäävän maanpuolustusaatteellisen toiminnan tavoitteita ja toteuttamista. Artikkelin perustuu kirjoittajan Sotakorkeakoulussa laatimaan laajempaan maanpuolustusjärjestöjen toimintaa sivuavaan tutkimustyöhön sekä maanpuolustuskiltatyössä kertyneisiin kokemuksiin.

JÄRJESTÖKENTTÄ

Maassamme toimii tällä hetkellä noin 50 maanpuolustusjärjestöä, joiden yhteinen jäsenmäärä on runsaat 450 000. Maanpuolustusjärjestöiksi on tässä yhteydessä katsottu sellaiset järjestöt, joiden toiminta toisaalta kohdistuu maanpuolustuksen jonkin osa-alueen tai sen kokonaisuuden edistämiseen ja toisaalta suuntautuu sekä jäsenistöön että sen kautta ulkopuoliseen yhteiskuntaan. Jäsenistönsä ja toimintansa luonteen perusteella järjestöt voidaan jakaa aatteellisiin järjestöihin, etujärjestöihin ja huoltojärjestöihin. Noin puolet kaikista järjestöistä on luokiteltavissa aatteellisten järjestöjen ryhmään.

Jäsenmäärältään suurimpia ja samalla myös ulkopuolelle suuntautuvalta toiminnaltaan merkittävimpiä aatteellisia järjestöjä ovat Maanpuolustuskillat ry (n 49 600 jäsentä), Reservin Aliupseerien Liitto ry (n 27 100), Suomen Reserviupseeriliitto ry (n 26 600) ja Sotilaskotiliitto ry (n 8 000). Oman mainintansa ansaitsevat myös voimakkaasti koulumaailmaan toimintansa suunnannut Kadettikunta ry (n 3 700), oman maanpuolustussektorinsa erityisjärjestö Suomen Väestönsuojelujärjestö ry (n 6 000) ja jäsenkuntansa koostumuksen perusteella varsin vaikutusvaltainen Maanpuolustuskorkeakoulu yhdistys ry (n 2 500).

Puolustusvoimien piirissä toimivista henkilökunnan etujärjestöistä suurimpia ovat Toimiupseeriliitto ry (n 5 200), Upseeriliitto ry (n 4 600), Puolustusvoimain Henkilökuntaliitto ry (n 3 100) ja Puolustusvoimain värvättyjen liitto ry (n 1 100). Etujärjestöjen ryhmään on luettavissa myös Suomen Varusmiesliitto ry (n 12 000).

Huoltojärjestöjä puolestaan ovat muun muassa Suomen Sotaveteraaniliitto ry (n 116 000), Rintamamiesveteraanien liitto ry (n 50 000) ja Sotainvalidiin Veljesliitto ry (n 44 000).

Merkille pantavaa on naisten osuuden jatkuva lisääntyminen vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä. Edellä on jo mainittu vihreitten sisarten Sotilaskotiliitto, joka tällä hetkellä ainoana järjestönä tarjoaa nimenomaan naisille tarkoitettua toimintaa. Mutta myös perinteisen "miehisinä" pidetyt reserviläisjärjestöt ja maanpuolustuskillat ovat saaneet tukseen jo noin 11 000 naisjäsentä. Paitsi uusia vaikutuskanavia tämän suuntainen kehitys antanee myös lisää pontta keskusteluun naisten laajemmastakin osallistumisesta maanpuolustustyöhön.

Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan ulottuvuutta ja mahdollisuuksia voidaan vielä kuvata muutamilla luvuilla. Kuten jo aiemmin todettiin on maassamme noin 50 valtakunnallista järjestöä. Näiden johtamaa vapaaehtoista maanpuo-

lustustyötä on toteuttamassa yli 2 200 paikallista jäsenyhdistystä tai osastoa. Järjestöjen ulkopuolelle suuntautuvan toiminnan laajuutta puolestaan osoittaa se, että esimerkiksi vuonna 1978 tavoitettiin edellä mainittujen keskeisimpien aatteellisten järjestöjen tilaisuuksissa yli 400 000 ulkopuolista henkilöä. Tärkeimpinä toimintamuotoina ovat tällöin olleet turvallisuuspolitiikkaa käsittelevät esitelmät, keskustelutilaisuudet, kurssit, opintokerhot ja seminaarit. Lisäksi on mainittava erilaiset näyttely- ja messuosastot sekä varsin laaja, lähes 60 maanpuolustuslehteä käsittävä julkaisutoiminta.

AATTEELLISEN TOIMINNAN TAUSTA – MAANPUOLUSTUSTAHTO

Ennen järjestöjen aatteellisen toiminnan lähempää käsittelyä lienee paikallaan aivan lyhyesti tarkastella tuon toiminnan kohteena olevan maanpuolustustahdon olemusta.

Erään yleisesti hyväksytyyn teorian mukaan maanpuolustustahtoa voidaan pitää kokonaisvaltaisena asenteena – johdonmukaisesti ilmitulevana valmiutena reagoida maanpuolustukseen. Tällöin sen katsotaan koostuvan kolmesta keskenään vuorovaikutuksessa olevasta osatekijästä: tunteesta, tiedosta ja toimintavalmiudesta.

Maanpuolustustahdon syntyminen ja kehittyminen on osa yksilön yhteiskunnallistumisprosessia, joka alkaa jo varhaisessa lapsuudessa ja jatkuu pitkälle aikuisikään saakka. Maanpuolustustahdon kokonaisuuden kehittymisen kannalta ovat koti, koululaitos ja myöhemmät ympäristön sosiaaliset vaikuttajaryhmät ratkaisevan tärkeässä asemassa.

Maanpuolustustahtoon voidaan vaikuttaa kaikkien sen kolmen osatekijän kautta: vahvistamalla tunnetta ja myönteisiä arvostuksia, lisäämällä epävarmoja käsityksiä ja virheellisiä uskomuksia poistavaa tosiasioihin perustuvaa tietoa sekä tarjoamalla mahdollisuus jatkuvaan aktiiviseen toimintaan esimerkiksi vapaaehtoisen maanpuolustustyön piirissä.

Maanpuolustusaatteellisen toiminnan tavoitteiden kannalta keskeisiä ja tärkeitä ongelma-alueita ovat tällä hetkellä muun muassa viimeisimmissä Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan suorittamissa mielipidetutkimuksissa esiin tulleet maanpuolustustietouden suhteellisen alhainen taso ja saatavissa olevan tiedon arvioitu riittämättömyys, kouluissa annettavaan turvallisuuspolitiikan opetukseen liittyvät epäkohdat sekä joukkoviestimien käyttöä rajoittavat tekijät.

Edellä mainittuja puutteita voidaan paljolti poistaa maanpuolustusjärjestö-

jen toiminnalla. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon, että jäsenistöllä itsellään tulee olla tähän toimintaan riittävä tiedollinen valmius. Viime vuosien yhteiskunnallinen kehitys on eittämättä johtanut myös siihen, että maanpuolustustahtoa lujittavan toiminnan lähtökohdanna on oltava vapaan mielipiteenmuodostuksen ja erilaisten näkemysten olemassaolon hyväksyminen.

KADETTIKUNTA

Kadettiupseereiden maanpuolustusjärjestön Kadettikunnan eräänä säännöissä mainittuna tehtävänä on jäsenistön saattaminen tuntemaan vastuunsa maanpuolustushengen kehittämisessä koko kansan keskuudessa sekä pyrkiä aktiivisesti ohjaamaan maanpuolustuksellisen ajattelun perustekijöihin vaikuttavaa yleistä mielipidettä.

Äskettäin vahvistetussa "Kadettikunnan toiminnan suuntaviivat 1980-luvulla" asiakirjassa määritetään järjestön koko toiminnan ensisijaiseksi päämääräksi kansallisen yhteenkuuluvuuden tunteen lujittaminen ja maanpuolustustahdon kohottaminen virallisen turvallisuuspolitiikan mukaisesti, erityisesti nuorison keskuudessa.

Maanpuolustusaatteellisen työn tavoitteena on ohjelman mukaan maanpuolustusmyönteisen asennoitumisen lisäämiseksi edelleen jakaa tietoa turvallisuuspolitiikkamme perusteista ja keinoista, etenkin maanpuolustuksesta. Toiminta kohdistetaan edelleen erityisesti koulumaailmaan: viranomaisiin, opettajiin, opiskelijoihin ja koulunuiorison.

Kouluopetusta tukevia, turvallisuuspolitiikkaa ja maanpuolustusta käsitteleviä keskustelu- ja seminaaritilaisuuksia ja esitelmää pidettiin vuonna 1979 yhteensä 225 ja niillä tavoitettiin lähes 38 200 henkilöä. Koululaisten mielenkiintoa herättämään on tarkoitettu myös lukiossa jo toteutettu ja ammattikouluissa toteutettavaksi suunniteltu maanpuolustusaiheinen kirjoituskilpailu. Muihin ryhmiin kohdistetusta toiminnasta voidaan mainita erilaiset yleisötilaisuudet ja messuosastot.

Kadettikunnan maanpuolustusaatteellisen työn toteuttamisesta vastaavat pääasiassa koko valtakunnan alueen kattavat 25 kadettiipiiriä. Järjestön julkaiseman *Kylkirauta*-lehden levikki on noin 5 000, josta noin viidennes liikenee ulkopuoliseen jakeluun.

MAANPUOLUSTUSKILLAT

Tällä hetkellä 61 jäsenyhdistystä – joukko-osastokiltaa, aselajikiltaa ja alueellista kiltaa – käsittävän Maanpuolustuskillat ry:n neljä keskeisintä tavoitetta ovat sääntöjen mukaan maanpuolustus-

hengen vaaliminen, perinteiden vaaliminen, jäsenistön yhdistäminen ja varusmiesten viihtyvyyden edistäminen.

Keväällä 1979 vahvistetussa periaateohjelmassa maanpuolustuskiltojen päätarkoituksiksi on asetettu maanpuolustustahdon kasvattaminen, maanpuolustustietouden levittäminen ja maanpuolustusharrastuksen edistäminen. Toiminnan tärkeimpinä kohderyhminä pidetään omaa jäsenistöä, varusmiehiä ja suuresta yleisöstä ennen kaikkea nuorisoa.

Näihin päämääriin on pyritty muun muassa järjestämällä sekä valtakunnallisia että alueellisia maanpuolustusjuhlia. Joukko-osastojen rinnalla toimivat killat ovat kiinteässä yhteistyössä varusmies-toimikuntien kanssa ja tukevat varsinkin taloudellisesti näiden oma-aloitteista harrastustoimintaa. Vuosittain järjestettävissä turvallisuuspolitiikan seminaareissa koulutetaan kiltujen johtohenkilöstöä tiedonvälittäjän tehtäviin. Paikallisella tasolla turvallisuuspolitiikan opiskelu on hyvää vauhtia käynnistymässä.

Erittäin merkittävänä on pidettävä paikallisella tasolla voimakkaasti kehittyneitä perhekokonaisuuksia aktivoivaa toimintaa ja siten tapahtuvaa maanpuolustustahdon myönteiseen kehittämiseen jo sen syntyvaiheessa vaikuttamista. Tämän kaltaiseen toimintaan ja sen edellyttämään jäsenpohjan edelleen laajentamiseen killoilla on hyvät edellytykset, koska jäsenistölle ei ole asetettu erityisiä sotilasarvoja tai edes sukupuolta koskevia muodollisia rajoituksia.

Valtakunnallisena maanpuolustuskiltajulkaisuna ilmestyy maanpuolustuskiltojen omistama Suomen Sotilas - Suomen Mies -lehti, jonka levikki on noin 13 000. Tämän lisäksi lähes puolella kaikista killoista on omat julkaisunsa, joiden yhteinen levikki vuonna 1979 oli noin 38 700.

RESERVILÄISJÄRJESTÖT

1970-luvun alkupuolella reserviläisjärjestöt (Reserviupseeriliitto ja Reservin Aliupseerien liitto) määrittelivät sääntöjensä pohjalta yhteiselle toiminnalleen kolme perustavoitetta, joista tärkein on maanpuolustustahdon kohottaminen ja ylläpitäminen maassamme. Vuonna 1978 julkistetussa turvallisuuspoliittisessa ohjelmassaan reserviläisjärjestöt ilmoittivat ottavansa osaltaan tehtäväkseen turvallisuuspoliittisen tiedon jakamisen kaikkien kansalaisten keskuudessa.

Vuoden 1979 toimintakertomusten valossa järjestöjen turvallisuuspoliittisen (aatteellisen) toiminnan tuloksellisimpia muotoja ovat olleet jäsenistön keskuudessa pidettyjen esitelmä- ja kerhoiltojen ohella yleisölle tarkoitettut juhlatilaisuudet, informaatiotilaisuudet palvelukseen

lähteille varusmiehille sekä kouluissa ja nuorisojärjestöissä järjestetyt tilaisuudet. Kaikille avoimina tilaisuuksina on edelleen järjestetty turvallisuuspolitiikan kursseja sekä uutena toimintamuotona maanpuolustuspaneelleita. Toiminnalla tavoitettujen ulkopuolisten henkilöiden määrä on suuruusluokaltaan 50 000.

Reserviläisjärjestöt ovat merkittävällä tavalla vaikuttaneet myös turvallisuuspolitiikan opiskelun kehittämiseen vapaan kansansivistystyön ja opintokerho-toiminnan piirissä.

Järjestöjen pää-äänenkannattajan Reserviläinen-lehden kokonaislevikki on noin 60 000, ja sillä on arvioitu olevan noin 300 000 lukijaa.

Viime vuonna reserviläisjärjestöjen turvallisuuspoliittista toimintaa oli toteuttamassa yhteensä 665 paikallisyhdistystä.

MUUT AATTEELLISET JÄRJESTÖT

Jo aiemmin mainituista aatteellisista järjestöistä Sotilaskotiliiton työtä voidaan tavoitteiltaan ja aatteelliselta sisällöltään luonnehtia muun muassa henkiseksi maanpuolustustyöksi, joka tukee puolustusvoimia myönteisten maanpuolustusasenteiden lujittamisessa ja auttaa puolustusvoimia lisäämällä varusmiesten vapaa-ajanvieton mahdollisuuksia. Paitsi sotilaskotien ylläpitämistä liitto käyttää vuosittain lähes 3 milj markkaa varoja varusmiesten viihtyvyyteen.

Väestönsuojelujärjestön merkitys puolestaan perustuu ennen kaikkea laajaan ja monipuoliseen valistustoimintaan sekä yksittäisen kansalaisen valmiuksien kannalta oleelliseen omakohtaisen suojelun ja talosuojelun koulutukseen. Jär-

jestö on koko toiminnallaan tavoittanut vuosittain lähes 200 000 henkilöä.

Tyypiltään suurimman aatteellisten järjestöjen ryhmän muodostavat erilaiset aselajien ja puolustushaarojen upseeriyhdistykset. Erityisesti reserviläisjäsenensä ja julkaisutoimintansa avulla niillä on mahdollisuus laajemmaltikin levittää maanpuolustustietoutta.

ETUJÄRJESTÖT JA HUOLTOJÄRJESTÖT

Etujärjestöistä vain muutamat ovat sisällyttäneet sääntöihinsä ja ohjelmiinsa maanpuolustusaatteellisia tavoitteita. Niiden ensisijaisena tehtävänä onkin jäsenistön ammatillisten, oikeudellisten, palkkauksellisten ja sosiaalisten etujen valvominen. Toimiessaan näiden olojen parantamiseksi järjestöt vaikuttavat kuitenkin välillisesti jäsentensä maanpuolustusmyönteisyyden vahvistumiseen.

Huoltojärjestöjen osuus kaikkien järjestöjen yhteisestä jäsenmäärästä on lähes puolet. Niiden tärkeimmät tehtävät ovat etujärjestö- ja veljesjärjestötehtäviä. Aatteellisten tavoitteidensa toteuttamiseksi useimmat huoltojärjestöt osallistuvat maanpuolustusjärjestöjen valtakunnalliseen yhteistoimintaan. Tätä kautta ne voivat välittää kokemuksiaan ja arvostuksiaan nuoremmille polville.

AJATUKSIA TOIMINNAN KEHITTÄMISESTÄ

Maanpuolustusjärjestöjen aatteellisen toiminnan yksityiskohtaisempi tarkastelu herättää luonnollisesti myös ajatuksia toiminnan kehittämisestä.

Järjestöjen välinen kiinteä yhteistoiminta on ulkopuolelle suuntautuvan toi-

Reserviläisjärjestöt panevat painoa fyysiselle kunnolle. Kuva: Esa Urhonen.

minnan tuloksellisuuden kannalta tärkeätä. Vuonna 1972 perustettiin tässä tarkoituksessa valtakunnallinen Maanpuolustus- ja maanpuolustushuoltojärjestöjen neuvottelukunta. Neuvottelukunnan toimintaa olisi nykyisestäään tehostettava, ja sen tulisi koordinoida tärkeimmät toiminnot, osallistua niiden toimeenpanoon sekä yhteisissä asioissa hoitaa yhteydet viranomaisiin. Ilmeistä on, että myös paikallisella tasolla jäsenyhdistysten kasvavasta määrästä johtuen tarvitaan entistä tehokkaampaa yhteistoimintaa.

Eräs yhteistoiminnan tärkeimpiä kysymyksiä on, kuten edellä kuvatussa toiminnasta voi päätellä, kohderyhmien tarkoituksenmukainen valinta. Suurten linjojen ratkaisuna voisi olla esimerkiksi se, että Kadettikunta keskittyy koulu- maailmaan, Maanpuolustuskilat kotien kautta vaikuttamiseen ja reserviläisjärjestöt avoimeen kurssi- ja opintokerhotoimintaan.

Useimpien järjestöjen ongelmana on vuodesta toiseen ollut jäsenmäärän kasvattaminen ja jäsenistön aktiivisuuden ylläpitäminen. Yksinomaan aatteellista toimintaa tarjoamalla ongelmia tuskin voidaan ratkaista. Tämän vuoksi järjestötoiminnan kaikkia muotoja tulisi kehittää tasapuolisesti ja tätä kautta herättää kiinnostus aatteelliseen työhön.

Maanpuolustusjärjestöjen talous perustuu niiden omatoimiseen rahoitukseen, missä erilaiset lahjoitukset muodostavat huomattavan tulomuodon. Kun järjestöjen turvallisuuspoliittinen toiminta tuntuu saavuttaneen vakiintuneet ja hyväksyttävät muodot, olisi tämän maanpuolustustiedotusta tukevan työn jatkuvuus turvattava julkisin varoin. Suuruusluokaltaan se voisi merkitä noin 0,8–1,0 milj markan lisäystä valtion budjetin menopuolelle.

LOPUKSI

Maanpuolustusjärjestöjen aatteellisen toiminnan lähtökohtana näyttää olevan huoli maanpuolustuksen henkisestä valmiudesta sekä maanpuolustustiedotuksen resurssien riittämättömyydestä. Useimpien järjestöjen toiminnan painopiste onkin kaikkien kansalaisten maanpuolustustietouden ja maanpuolustustahdon lujittamisessa.

Ohjelmillaan ja toiminnallaan järjestöt ovat ilmaisseet tukensa maamme viralliselle turvallisuuspolitiikalle. Samalla ne ovat osoittaneet halunsa maanpuolustusta tukevaan yhteistyöhön viranomaisten kanssa. Ilmeistä on, että järjestöt tarvitsevat toiminnassaan ainakin puolustusvoimien tukea. Mutta päinvastaitakaan riippuvuutta ei voitane kieltää. Joka tapauksessa maanpuolustuskasvatukselliset tavoitteet ovat yhteneväiset.

Naiset ovat kiinnostuneita maanpuoluksesta. Heillä on kuitenkin liian vähän tilaisuuksia kartuttaa tietoaan. Kaikille maanpuolustusjärjestöille riittää siten tehtäviä.

Kaiken kaikkiaan maanpuolustusjärjestöjen asema suomalaisessa turvallisuuspolitiikassa voidaan kiteyttää kolmeen lopputoteamukseen:

— järjestöt ovat jo olemassaolollaan vaikuttava osoitus kansalaisten maanpuolustusmyönteisyydestä

- järjestöt tarjoavat mahdollisuuden aktiiviseen osallistumiseen vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä
- järjestöt vaikuttavat toiminnallaan merkittävästi maanpuolustustietouden vahvistumiseen ja maanpuolustustahdon lujittamiseen. □

Erkki Tuuli oli kansanedustajana maanpuolustuksen asialla. Arkadianmäelle hän joutui rintamatovereittensa työntämänä. Jonkun oli lähdettävä muitten edusmieheksi hoitamaan yhteisiä asioita.

TEKSTI JUSSI VILJANEN
KUVAT SA-KUVA/MATTI KALTOKARI

MAANPUOLUSTUSJÄRJESTÖT TOIMIVAT TALOUSELÄMÄN TUELLA

Erkki Tuuli on monen toimen mies. Varatuomarin ansioluettelosta löytyy mm. pääjohtajuus, kansanedustajuus ja kaupunginjohtavuus.

Seuraavassa hän tuo esiin ajatuksiaan Maanpuolustuskiltojen puheenjohtajana ja sodat kokeneena reservin majurina.

— Kysymykseen, miksi vapaaehtoista maanpuolustustyötä tarvitaan, on helppo vastata. Maanpuolustuskilat ja reserviläisjärjestöt täydentävät puolustusvoimien antamaa koulutusta.

MAANPUOLUSTUSJÄRJESTÖT RESERVIN HENKISENÄ KOULUTTAJANA

— Suomalaisen nuorukaisten varusmieskausi on niin lyhyt, että sen aikana ehditään antaa vain tekniset valmiudet joukon osana toimimisessa sekä aseiden ja muiden sotilaslaitteiden käsittelyssä.

— Maanpuolustusjärjestöt eivät saa antaa eivätkä anna sotilaskoulutusta. Tärkein toimintamuoto on opettaa suomalaiset ymmärtämään itsenäisyytemme takaavaa, rauhantahtoista turvallisuuspolitiikkaamme.

— Oikeastaan järjestöjen koko toiminta tukee tätä päämäärää. Turvallisuuksipolitiikan välityksellä maanpuolustus niveltäytyy inhimillisen elämän osaksi. Jokaisen yksilön ja sitä kautta laajentaen kansakunnan perustarpeisiin kuuluu turvallisuus sen kaikkine muotoineen ja vivahteineen.

— Turvallisuuksipolitiikka on kiitollinen työskä, koska sen päämääristä vallitsee suuri kansallinen yksimielisyys. Se on sitäpaitsi mielenkiintoinen ja laaja alue, jota käsitellessä paitsi sotilaalliset ja ulkopoliittiset tiedot lisääntyvät, saa käsityksen myös oman kansan menneisyydestä, kansainvälisestä taloudesta ja muitten maitten oloista.

NAISET MUKAAN MAAN- PUOLUSTUSJÄRJESTÖIHIN

— Turvallisuuksipolitiikan tavoitteiden mieltäminen vahvistaa myös kansallista omaleimaisuutta, identiteettiä. Suomalaisen täytyy olla maanpuolustukseensa itsekäitä ja varmistaa turvallisuutensa omalla armeijallaan. Sotilaallisten taitojen lisäksi tarvitaan maanpuolustus-tahtoa.

— Uutena toimintamuotona 1970 luvulla mukaantullut turvallisuuspoliittisen tietouden lisääminen ei ole muuttanut vapaaehtoisen maanpuolustustyön perinteisiä päämääriä. On välttämätöntä, että maanpuolustustahtoa ylläpidetään ja kehitetään ennen varusmiespalvelusta ja sen jälkeen. Katsoisin, että koululaitoksemme voisi tässä tehdä nykyistä enemmän.

— Maanpuolustuskilat on muodostumassa kansanliikkeeksi, johon asevelvollisuutensa suorittaneet miehet voivat ottaa mukaan perheensä. Meillä naiset ovat muista alan järjestöistä poiketen miesten kanssa tasavertaisia jäseniä.

— Meitä reserviin siirtyneitä kiinnostaa aina se, mitä puolustusvoimissa yleensä ja omassa joukko-osastossa eri-

Erkki Tuuli on Maanpuolustuskilat ry:n perustajajäseniä. Aluksi hän toimi aseveli- ja joukko-osastokiltojen keskusjärjestön varapuheenjohtajana ja vuodesta 1972 alkaen puheenjohtajana.

toten tapahtuu. Joukko-osastojen perinteiden vaaliminen koetaan tärkeäksi ja sodassa tai varusmiespalveluksessa muodostunut toverihenki pyritään säilyttämään. Maanpuolustusjärjestöt toimivat usein joukko-osastojen ja siviilimaailman vuorovaikutuksen siltenä.

TOIMINNALLINEN KILPAILU PIRISTÄÄ JÄRJESTÖJÄ

— Vapaaehtoisen maanpuolustuksen kenttää on joskus moitittu hajanaiseksi järjestöjen lukumäärän takia. Minusta monilukuisuudesta ei ole ollut sanottavaa haittaa. Järjestöjen kesken on tervettä kilpailua eikä toisen työn tahallista haittaamista ole esiintynyt esim. tilaisuuksien päällekkäisellä ajoittamisella. Annetaan vain kaikkien kukkien kukkia.

— Aseveli- ja joukko-osastokiltoihin voi liittyä omien mieltymystensä mukaan. Yli kuudessakymmenessä killassa on valinnanvaraa. Ilmavoimissa palvelleet löytävät yhteisen sävelen omassa ympyröissään, rajamiehet ovat kiinnostuneet toisenlaisista asioista jne.

— Kukaan ei sanottavammin vierasta asiaa, jonka puolesta työskentelemme, mutta tässä yhdistysten luvatussa maassa kilpailevia aihepiirejä löytyy tavattoman paljon. On myönnettävä, ettei maanpuolustustyö ole nuorison popharrastus.

— Pyrimme saamaan heitä mukaan suosittelamalla vapaaehtoisen maanpuolustustyön ottamista kansalaisopistojen toimintakenttään. Harrastus on sikäläkin vaikea, että osallistuva tarvitsee annoksen pyyteetöntä mieltä. Pitää olla valmis antamaan enemmän kuin mitä työstä voi saada itselleen.

— Poliittisen vasemmiston hieman pidättyväinen asenne johtuu nähdäkseni äärivasemmiston maanpuolustusvastaisuudesta. Isänmaalliset vasemmistolaiset eivät halua joutua näiden arvostelemiksi. Olen kuitenkin vakuuttunut siitä, että olipa ihmisen yhteiskunnallinen näkemys mikä tahansa, niin hänen ainaisen kiinnostuksensa kohteena pysyy oma varusmiespalveluspaikka.

VALTIOVALLALTA KAIVATAAN TALOUDELLISTA TUKEA

— Puolustusvoimien ja maanpuolustusjärjestöjen välillä vallitsee mitä parhain yhteistyö. Se on tulosta puolustusvoimien avoimien ovien politiikasta ja olemme mekin puolestamme yrittäneet olla osoitetun luottamuksen arvoisia. Me emme kokisi tekevämme hyödyllistä työtä, jos meillä ei olisi puolustusvoimien tukea ja hyväksyntää.

— Valtiovalta on kanavoinut tukensa virallisille instituutioilleen, puolustusvoimille ja rajavartiolaitokselle. Näkisin kuitenkin, että koska maanpuolustusjärjestöt tekevät koko kansakunnan parhaaksi koituvaa työtä ja toimivat reservien maanpuolustustahdon ylläpitäjänä, voisi valtio antaa meille nykyistä paremmat toimintaedellytykset.

— Kovin suurista vuotuisista avustuksista ei ole kyse. Kuitenkin toimikenttämme laajentuessa tarvitsisimme muutamia päätoimisia työntekijöitä lisää, jotta pystyisimme palvelemaan tehokkaasti vapaaehtoisporrasta. Myös kuntien soisi huomaavan, että paikallisella tasolla maanpuolustusjärjestöt tekevät arvokasta kotiseututyötä.

— Kaikkien maanpuolustusjärjestöjen työskentely pyörii aivan ratkaisevasti talouselämästä saatavan tuen varassa. Suomalainen liike-elämä tarvitsee vakaita oloja. Minusta yritysjohtajat ovat aivan oikein oivaltaneet, että heidän kannattaa tukea kansallisen turvallisuuden perusteita. Tuki ei varmasti katkea, vaikka vanha sodat kokenut johtajapolvi onkin pikkuhiljaa väistymässä. Nuorilla päättäjillä on samanlaiset perusnäemykset. □

MAANPUOLUSTUS – YHTEINEN ASIA

Maanpuolustus on koko kansan asia. On sanottu, että sota on liian vakava asia jätettäväksi yksinomaa sotilaiden hoidettavaksi. Samoin on todettu, että siviilit sytyttävät sodan ja siviilit sen myös käyvät, ammattisotilaat toimivat vain konsultteina.

Niin tai näin, joka tapauksessa maanpuolus-

tuksessa tarvitaan koko kansan tuki. Maanpuolustusjärjestöt tekevät arvokasta työtä. Maanpuolustustyötä voi toki tehdä muissakin järjestöissä. Eri järjestöjen johtotehtävissä toimivien henkilöiden myönteinen asennoituminen on omiaan lisäämään maanpuolustustahtoa.

Tiedustelimme eräiden

järjestöjen toiminnanjohtajilta sekä järjestöjen että heidän omaa suhtautumistaan maanpuolustukseen. Lisää yhteistyötä ja enemmän tietoa tunnutaan odottavan. Vastaukset ovat varmaankin omiaan motivoimaan kaikkia maanpuolustusjärjestöissä toimivia.

HAASTATTELU- KYSYMYKSET

1. Mikä on järjestönne jäsenmäärä?
2. Mikä on toimintanne perusajatus?
3. Miten järjestönne suhtautuu maanpuolustukseen?
4. Mitä valmiuksia järjestöllänne on kriisiaikaa varten?
5. Millä tavalla mahdollinen sotatilanne on otettu järjestönne toiminnassa huomioon?
6. Mitä muuta järjestönne voisi tehdä maanpuolustuksen hyväksi?
7. Voisivatko erilaiset järjestöt, päämäärästään riippumatta, olla nykyistä enemmän mukana maanpuolustustyössä?
8. Miten itse henkilökohtaisesti suhtaudutte maanpuolustustyöhön?

Annikki Jäntti
Toiminnanjohtaja
Marttaliitto ry

1. Jäseniä Marttaliitossa on 2 000 perusyksikössä, marttayhdistyksessä / kerhossa yhteensä 90 000.
2. Marttaliitto toimii kotien henkisen ja aineellisen hyvinvoinnin parantamiseksi edistämällä kotitalouden yleisiä edellytyksiä sekä kulttuuri- ja kansalaiskasvatusta.

Samalla järjestö tarjoaa eri yhteiskuntapiireistä tuleville jäsenilleen myönteisen ja rakentavan yhdessäolon ja yhdessä tekemisen paikan.

3. Järjestön suhtautumista kriisiaikoihin on vaikea arvioida, eihän ole määritelty järjestöjen tehtäviä kriisiaikoina.

Periaatteena on, että Marttajärjestön kaikilla toimialoilla, niin kotitalousneuvonnassa kuin muussa kansalaiskasvatuksessa, pyritään opastamaan koteja niin, että ne selviävät sekä hyvinvoinnin että kriisien aikana. Tämä koskee sekä tietoja, taitoja että myös asenteita.

Järjestön kotitalousneuvonnassa on vuosien ajan ollut aiheena kotivara-asian eteenpäin vieminen. Kampanjoimme luonnonantimien, marjojen, sienten keräämiseksi sekä lumpun yms. uudelleen käytön edistämiseksi.

Tunnetuin työmuoto lienee marttojen osallistuminen Vapaaehtoiseen Pelastuspalvelun toimintaan muonituksen tehtävissä, esim. metsäpaoloissa. Näihin kaikkiin on liittynyt koulutusta. Myöskin erilaisiin väestönsuojelukoulutustilaisuuksiin on osallistuttu.

5. Sota on vaikein kriisitilanne. Viittaan edelliseen vastaukseen.
6. Kun Marttaliitto aikuiskoulutusjärjestönä edistää kansalaiskasvatusta, niin siihen sisältyy myös asiallisen tiedon levittäminen Suomen turvallisuuspolitiikasta. Erittäin tärkeänä pidän kotivara-asian eteenpäin viemistä. Ruokatalouden hoidon suunnittelu pitkälle ajanjaksolle on normaaliaikanaakin tarpeen.
7. Varmasti jokainen järjestö voi olla jakamassa asiallista tietoutta maanpuolustuksesta. Käytännön työmuodot määräytyvät tietenkin kunkin järjestön toimialan mukaisesti.

8. Olen saanut olla "aitiopaikalla" edustaessani naisjärjestöjä asiantuntijajäsenenä parlamentaarisisessa valmiuslainsäädäntökomiteassa. Minulle asia on itsestään selvä: jokaisen kansan velvollisuus ja oikeus on huolehtia turvallisuudestaan. Hallitusmuotomme 75. § antaa myös jokaiselle kansalaiselle veloitteen osallistua isänmaan puolustukseen. Asevelvollisuuslaki koskee vain miehiä.

Viime aikoina on tahallisesti tai tahattomasti keskusteltaessa naisten osallistumista kriisiaikojen tehtäviin käsitelty vain aseellista maanpuolustusta. Johtopäätöksenä kaikesta tästä katson, että naisten koulutusta on lisättävä niin valtakunnallisella kuin läänitasoisilla maanpuolustuskursseilla ja väestönsuojelukoulutuksella.

Kokonaisvaltaisen asiallisen tiedon jakaminen turvallisuuspolitiikasta ja maanpuolustuksesta ei sulje pois toimintaa rauhan asian hyväksi.

Kriisiaikojen valmiutta varten on erilaisia lakeja, jotka säätelevät jokaista kansalaista. Kuitenkin tähän maahan tarvitaan mahdollisia kriisiaikoja varten koordinoitu valmiuslainsäädäntö, jota komitea esitti. Odottaa sopii, että poliittiset päättäjät saavat sen aikaan mahdollisimman pikaisesti.

Matti Uusitalo
Toiminnanjohtaja
MTK

1. V. 1979 MTK:ssa oli 326 727 jäsentä, joita 147 587 oli viljelijäjäsentä ja loput olivat maataloilla työskenteleviä perheenjäseniä.
2. MTK on suomenkielisten maanviljelijöiden puoluepoliittisesti sitoutumaton ammattijärjestö. Sen päämääränä on yksityisen viljelijän taloudellisen, sosiaalisen ja yhteiskunnallisen aseman parantaminen sekä viljelijäväestön saattaminen elinehdoiltaan tasa-arvoiseen asemaan muiden väestöryhmien kanssa.
3. MTK suhtautuu myönteisesti maanpuolustukseen ja katsoo, että maanpuolustuksen kehittämiseen tulee kiinnittää riittävän painokas huomio.
4. Maatalouselinkeino sinänsä on otettu huomioon niissä suunnitelmissa, joita Puolustustaloudellisen suunnittelukunnan piirissä on tehty. MTK järjestönä on ollut mukana aktiivisesti näitä suunnitelmia laatimassa siten, että maan elintarvikehuolto voidaan kriisiaikoinakin mahdollisimman hyvin turvata. Maatalouden hallinto, neuvonta ja markkinointihan organisoidaan kriisitilanteessa uudelleen ja MTK on myös näistä organisaatiosuunnitelmia ollut laatimassa ja järjestöllä on siten valmius olla näitä organisaatioita toteuttamassa.
5. Edellisessä vastauksessa todetun lisäksi MTK on pitänyt välttämättömänä riittävien kriisiaikojen varastojen luomista sekä tuotantotarvikkeiden että varsinaisten elintarvikkeiden osalta. Viljan varastoinnissa onkin viime aikoina päästy eteenpäin ja edellytykset omavaraisuuden nostamiseksi ovat parantuneet.

6. Elintarvikehuoltoon liittyviä kysymyksiä voidaan tietysti nykyistä enemmän, ja tuleekin nykyistä enemmän korostaa tiedotustoiminnassa. Samoin järjestön omat tiedotusvälineet, kuten Maaseudun Tulevaisuus-sanomalehti, voisi nykyistä enemmän informoida viljelijäväestöä toimenpiteistä kriisiaikojen sattuessa. Viljelijäthän ovat varsin paljon tekemisissä puolustusvoimien kanssa silloin, kun maastoharjoituksia järjestetään. Vaikka maastossa liikkuvat joukot aiheuttavatkin josain määrin haittaa maatilataloudelle, on yhteistoiminta sujunut nähdäkseni varsin hyvin.

7. Yhteistyötä voitaisiin varmasti järjestöjen kesken kehittää. MTK:hon verrattavat talouspoliittiset etujärjestöt tietysti ovat varsin laajassakin yhteistyössä esim. puolustustaloudellisia suunnitelmia laadittaessa.

8. Suhtaudun siihen myönteisesti.

Juhani Autti
pääsihteeri

Suomen reserviupseeriliitto

1. Suomen Reserviupseeriliiton jäsenmäärä on n. 27.000.
2. Liiton toiminnan perusajatus on reservin upseerien fyysisten ja henkisten johtaja- ja esimiesvalmiuksien kehittäminen sekä maanpuolustustahdon ja kansallisen yhtenäisyyden edistäminen yhteiskunnan eri alueilla.
3. Järjestö suhtautuu maanpuolustukseen haudankavasti ja jalat tukevasti maassa ollen. Järjestön pätehtävä on maanpuolustustahdon kohottaminen ja ylläpitäminen maassamme. Eri keinoilla ylläpitämällä maanpuolustustahtoa annamme ul-

kovaltoihin päin kuvan hyvästä maanpuolustushengestä. Tällä uskomme osaltaan olevan ennalta ehkäisevän vaikutuksen maan joutumisesta sotaan tai suureen kriisiin. Harvoin tullaan ajatelleksi, että maanpuolustus palvelee yksilön perustarpeista turvallisuustarvetta. Ihmisen perustarpeet ovat turvallisuus, ruoka ja juoma sekä näillä leveysasteilla lämpö. Turvallisuus on tärkein perustarve. Se on kaikkina aikoina Suomessa tarkoittanut yksilön hengen ja omaisuuden säilymistä sekä vapautta elää niin kuin meillä on ollut tapana elää.

4. ja 5. Järjestöllä ei ole valmiuksia kriisiaikaa varten, mutta järjestön jäsenillä on. Järjestön jäseniä ovat reserviupseerikoulun käyneet reservin upseerit. Järjestön koko ole- mus viittaa siis sotaan. Sotatilanteessa muodostavat reservin upseerit 700 000 miestä käsittävän kenttäar- meijan alemman päällystön. Reservin upseerin toimintavalmiutta edustavat hyvä fyysinen kunto sekä hyvät soti- laalliset tiedot ja taidot, joita viime- mainittuja hankitaan puolustusvoi- mien järjestämissä kertausharjoituk- sissa. Tosin puolustusmäärärahojen niukkuudesta johtuen kertausharjoi- tuksia järjestetään kovin harvoin. Niinpä 45 % järjestömmen jäsenistä ei ole käynyt koskaan kertausharjoi- tuksissa ja nekin, jotka ovat käyneet, ovat käyneet liian harvoin.
6. Jos olisi riittävästi taloudellisia re- sursseja, voitaisiin RUL:n toimintaa tehostaa ja jonkin verran myös laa- jentaa.
7. Esimerkiksi naisjärjestöt voisivat olla enemmän mukana maanpuolustus- työssä. Valtiovallan tulisi kouluttaa ja perehdyttää naisia sodanajan teh- täviin. Tätä eivät poliitikkomme kui- tenkaan halua. Jokin aika sitten suo- ritettu tutkimus naisten sodanajan tehtävistä ja tehtäviin etukäteen kou- luttamisesta pantiin kaikessa hil- jaisuudessa vihreän veran alle. Kaik- kien kanalaisjärjestöjen kautta tulisi kansalaiset informoida ja osin kou- luttaa pahimpien mahdollisten tilan- teiden varalta. Poliitikot pitävät kui- tenkin tällaista toimintaa liian so- taisena. Tämä poliitikkojen hyssyt- tely on levinnyt laajalle. Ei puhuta enää sodasta, puhutaan kriisistä.
8. Suhtaudun maanpuolustukseen to- sikkomaisen vakavasti. En voi suh- tautua yksityisenä kansalaisena enkä RUL:n pääsihteerinä kevyesti yksi- lön hengen ja omaisuuden säilymistä koskevaan perustarpeeseen, turval- lisuuteen. maanpuolustustyö Suo- messa on järjestöistä vaikeimpia.

Toiminnan kenttä on kapea ja sopi- muksilla säännelty. Kansalaisten yleinen maanpuolustumyönteisyys ei heijastu poliittisten päättäjien asen- teissa. Päättäjät ottavat riskejä kuten vakuutuksen ottaja, joka ei otakaan vakuutusta, vaan toivoo, ettei onnet- tomuutta tapahdu. Työni on haas- teellinen ja mielenkiintoinen.

Pekka Sarvanto
liittosihteerit

Suomen Lions-liitto

1. Suomen Lions-liiton jäsenmäärä on 24 000 leijonaveljeä ja alajärjestönä toimivia Leo-nuoria no n. 500.
Tempauksissa mukana toimivat leijonien perheenjäsenet lisäävät suu- resti järjestömmen "iskuvoimaa".
2. Lions-toiminnan tavoitteet, periaat- teet ja toimintamuodot ovat selkeät ja ehdottomat:
 - yhteisymmärryksen ylläpitäminen maailman kaikkien kansojen kes- ken
 - aktiivisen harrastuksen osoitta- minen yhteiskunnan taloudel- liseen, sivistykselliseen, sosiaa- liseen ja moraaliseen kehittä- miseen
 - tarjota mahdollisuus vapaaseen keskusteluun kaikista yleisesti kiinnostavista asioista – ei kuiten- kaan väittelyyn puoluepolitiikasta ja uskonnosta
 - kannustaa palveluhaluista miehiä työhön paikkakuntansa hyväksi ilman henkilökohtaista taloudel- lista hyötyä sekä tehokkaaseen ja korkeat eettiset vaatimukset täyt- tävään toimintaan kaupan, teol- lisuuden eri ammattien ja julkisen toiminnan alalla sekä yksityisessä yritteliäisyydessä.
3. Lions-liitto ei palvelujärjestönä ole varsinaisesti ottanut virallista kantaa maanpuolustuskysymyksiin. Myön-

teinen suhtautuminen maanpuolus- tustyöhön on kuitenkin kaikessa toi- minnassa mukana. Lions-nimi on muodostettu sanoista: Liberty, Intel- ligence, Our Nations Safety (vapaus, valistus, kansamme turvallisuus). Va- paus ja kansan turvallisuus ovat myös oleellisia asioita maanpuolus- tustyössä, joten toiminnalle löytyy näinollen vankat yhtymäkohdat.

Lisäksi voidaan todeta, että maamme 710:ssä Lions Clubissa on kaikissa jäseninä henkilöitä, jotka toimivat myös mukana maanpuolus- tussellisissa tehtävissä tai järjes- töissä, mm. aktiiviupseereja on lu- kuisia määrä mukana Lions- toiminnassa.

4. Lions-liitto ei ole toiminnassaan va- rautunut kriisiaikaa varten.
5. Sotatilan sattuessa on nähtävissä Li- ons Clubien toiminnan keskeyty- minen.
6. Lions Clubien kokouksissa on silloin tällöin esitelmiä ja alustuksia maan- puolustusaiheista. Lisäämällä näitä ja hankkimalla asiantuntijoita selvit- tämään Lions-veljille maanpuolustus- työn merkitystä, kriisiajan vaatimia valmiuksia sekä yksityisten henkilöi- den osuutta maanpuolustustyössä voidaan toimia asian hyväksi.
Lions Clubien jäsenet edustavat koostumukseltaan liike-elämää, tuo- tainta, kauppaa, virkamieskuntaa sekä lukuisia muitakin aloja. Maan- puolustustieto leviää ja vaikuttaa hei- dän kauttaan laajalle.
7. Eri järjestöjen pitäisi olla nykyistä enemmän mukana maanpuolustus- työssä. Usein lienee kysymys vain siitä, että löydetään oikeat ja omalle järjestölle sopivat toimintamuodot. Maanpuolustusasia on yhteinen asia kaikille suomalaisille. Vain ne järjes- töt, joiden päämäärät ovat maanpuo- lustuksen vastaiset saavat jäädä toi- minnan ulkopuolelle.
8. Entisenä aktiiviupseerina koen maan- puolustustyön luonnollisena jokaista kansalaista, myös itseäni, koskevana velvollisuutena. Toimin myös aktii- visesti osana reserviä.

Marjatta Mattila
pääsihteeri
SOTILASKOTILIITTO

1. Sotilaskotisisaria on 8.058.
2. Sotilaskotityön perusajatus on luoda viihtyisä vapaa-ajanympäristö – sotilaskoti, joka tarjoaa varusmiehille mahdollisuudet sekä rentoutumiseen että itsensä kehittämiseen erilaisten harrasteiden parissa.
3. Sotilaskotiliitto lukeutuu maanpuolustusjärjestöihin.
4. Valmius tehdä sotilaskotityötä myös kriisiaikana.
5. Meillä on suunnitelmat siitä, miten teemme sotilaskotityötä muuttuneissa oloissa.
6. Sotilaskotijärjestö voisi toimia yhteistyössä muiden maanpuolustusjärjestöjen ja naisjärjestöjen kanssa naisten maanpuolustustietouden lisäämiseksi. Yhteistyötä on jo ollutkin.
7. Voisivat, esimerkiksi naisjärjestöt kotivara-asian eteenpäinviemiseksi.
8. Työnikin luonteen vuoksi myönteisesti. Uutta maanpuolustustietoa sain juuri maanpuolustuskurssin jatkokurssilta. □

ROIHUVUOREN SEURAKUNTA

Tulisuontie 2 00820 Helsinki 82
Puh. 783407

Kadettikoulu sijaitsee Santahaminassa seurakuntamme alueella.
Kotiseurakunta kiittää Kadettikoulua ja Kadettikuntaa hyvästä yhteistyöstä
ja toivottaa onnea tulevaisuudelle.

Raikka Oy on suomalainen räjäytystarvikkeita ja -välineitä valmistava tehdas. Valmistusohjelmaamme kuuluu konepajatuotteita, sähkönalien kokoonpanolaitteita ja muita niiden valmistuksessa käytettäviä koneita, sytyttimiä sekä pyroteknisiä tuotteita. Suoritamme myös merkittävää räjäytystarvikkeisiin liittyvää tuotekehittelytyötä, josta Brysselin kansainvälisillä keksintömessuilla myönnettiin Raikka Oy:lle kultamitali. Aikaisemmin tuotekehittelytyömme liittyi pääasiassa sähkönalaihin. Nyt kehitämme ja valmistamme mm. pioneerisytyttimiä, miinasytyttimiä, paukkuilmaisimia, reklyylittömiä aseita kaliperia 41–150 mm sekä aseiden ja kranaattien sytytysjärjestelmiä.

RAIKKA OY

Tavaststjernankatu 11, 00250 Helsinki 25.
Puhelin 90-413 344, Telex 12-2594 rihel sf

Emme hävinneet saavutimme torjuntavoiton

Kenraaliluutnantti Adolf Ehrnrooth tarkastaa joukkojaan sodan aikana.

Turun Kaksikerrasta soitti Kadettikunnan entinen puheenjohtaja ja nykyinen kunniajäsen, Mannerheimristin ritari, kenraaliluutnantti Adolf Ehrnrooth ja ilmoitti vastustavansa jyrkästi taiteilijaprofessori Kari Suomalaisen sanontaa *Kylkiraudassa* 2/80: "Tottakai selviydyimme hyvin, koska olemme ainoa hävinnyt maa, jota ei miehitetty". Sana "hävinnyt" pisti kenraalin silmään. Hän sanoi aina vastustaneensa tällaista ilmaisua. Kenraalilla oli myös painavat perusteensa tälle näkemykselle.

Tämän vuoden maaliskuun 16. päivänä Adolf Ehrnrooth piti puheen Turun Veteraanijuhlissa. Sitä voidaan pitää hänen näkemyksensä perusteluina. Toimitus otaksuu, että professori Kari Suomalainen yhtyy näihin näkemyksiin, sillä perustelut saavuttivat em. juhlassa valtaisan suosionosoitusten myrskyn.

Saatekirjeessään kenraaliluutnantti Adolf Ehrnrooth mainitsee: "Näin siis puhuin

16.3.1980 sotaveteraaneille ja maanpuolustuksen ystäville, jotka Talvisodan päättymisen 40-vuotismuistojuhlan johdosta olivat kokoontuneet Turkuun. Sotaveteraaneja oli saapunut ympäri Varsinais-Suomea yli 4000 miestä ja naista.

En halua muuttaa mitään, "lieventää" tai "parannella". Totean vain, ettei tilanne ole maailmassa ainakaan helpottunut tai tullut rauhallisemmaksi.

Luin *Sotilasaikakauslehden* numerosta 6-7 Sampo Ahton kirjoituksen "Carl von Clausewitz". Lopussa on Clausewitzin "uskontunnustus". Eiköhän tämä melkein sanatarkasti vielä tänä päivänä pidä paikkansa ja eritoten Suomea ja sen kansaa ajatellen. Eikö hänen käyttämänsä sanonta muodossa 'Suomi on hyvä maa, puolustamisen arvoinen' tulisi olla 'Suomalaisen miehen uskontunnustus?'

Väliotsikot ovat toimituksen laatimat.

40 vuotta ja 3 päivää sitten liehuivat liput kaarta koko Isänmaan — mutta puolittain jo. Moskovassa sanellut kovat rauhan ehdot olivat tämän aiheuttaneet. Olo taistelumme ollut turha. Olivatko raskaat tappiomme — lähes 70 000 miestä kaatuneena ja haavoittuneena — olleet turhia. Kansalaiset itkivät — monimesti — tunteitaan salaamatta kaduilla ja kyljen raiteilla. Jopa karais-tuneen rintamasotilaan silmäkulmussa oli kyyneli. Näin Taipaleella, jossa linjat kestivät viimeiseen saakka, hiljaa itke-viä, taistelujen uuvuttamia miehiä. Ne ovat niitä muistoja, joita kukaan ei voi meiltä — mukana olleilta — riistää. Mutta löytyy tänä päivänä omia kansa-laisia, jotka jälkiviisauden voimalla, vaikka ei edes silloin vielä syntyneinä tai mukana olleina, ymmärtämättä silloista puolustustahtoaamme, ainutlaatuista yh-tenäisyytämme, antavat viisautensa loistoa antaen ”hyviä neuvoja”, miten olisi pitänyt menetellä, saarnaten jälki-viisauden ontolla voimalla, että uhrimme olivat olleet turhia.

ITSETUNTO SÄILYI

Ilmeisesti olleet turhia, emmekä hävinneet sotaan, sillä päämäärä sotaan ja taiste-luun ryhtymistä varten oli saavutettu. Suomi säilyi itsenäisenä, kansa oli vapaa päättämään Isänmaan kohtaloista, itse-määräämisoikeus oli säilynyt meille, sen ajan suomalaisille ja meidän kauttamme jälkipolvillekin. Vaikka en erikoisemmin pidä nykyaikana viljellystä ”jossitte-lusta”, rohkenen kuitenkin sanoa, ettei tämä — itsenäisyyden säilyttäminen — olisi ollut mahdollista ilman taistelua. Antautuminen tai Neuvostoliiton vaati-muksen hyväksyminen syksyllä 1939 olisi merkinnyt itsensä määräämisoikeudesta luopumista, vapauden ja itsenäisyyden menettämistä. Kohtalomme olisi ollut sama kuin Eestin ja muitten Neuvostoliit-ton pienten naapurikansojen ja silloin vielä itsenäisten valtioiden kohtalo. Olo turhaa, ehkäpä väärin puhua näin. Onko parempi hiljaa vaijeten, unohtaa, unohtaa se, mitä kerran tapahtui. Ei, ja tuhat kertaa ei. Meidän mukana olleitten, silloin eläneitten on päinvastoin aina, tilaisuuden tullen, puhuttava näistä ajoista, kerrottava jälkipolville — itse ele-tyksen oikeuden — mitä todellisuudessa tapahtui. Tämä sitä suuremmalla syyllä, kun julkisuudessa nähdään ja kuullaan niin paljon muunneltua totuutta vuosien 1939–45 tapahtumista, tapahtumista ja aikakaudesta, jolloin Taisteleva Suomi — eikä kukaan muu — pelasti Suomen kan-san.

Haluan kerrata eräitä itsenäisyyssai-kamme tärkeimpiä tapahtumia, jotka mielestäni on yritetty tulkita väärin, riis-täen näin kansalta sen itsenäisenä elä-misen perusarvoja — mm. itsetunto, joka on aivan toista kun itserakkaus.

06.12.1917 julistautui Suomi it-senäiseksi. Se oli toimenpide, päätös, jota tekemässä ei ollut kukaan muu kun Suomen laillisessa järjestyksessä valittu eduskunta ja hallitus (senaatti). Tunnus-tus saatiin Leninin allekirjoituksella vah-vistettua, kun käytiin Leningradissa siitä neuvottelemassa. Nyt kuulee sanotta-van: ”Lenin antoi meille itsenäisyyden”, vaikka Lenin todellisuudessa vain tunnusti Itsenäisyysjulistuksemme.

Että Lenin oli ensimmäinen vieraan valtakunnan johtaja, joka tunnusti it-senäisyysjulistuksemme, oli erittäin tär-keä ja merkittävä. Olisi voinut odottaa, että Stalin syksyllä 1939 olisi muistanut, että itsenäisyytemme oli itse Leninin tun-nustama.

Mutta ”de facto” olimme itsenäisiä vasta Vapaussodan päätyttyä. Rauha Neuvostoliiton kanssa solmittiin 1920 Tartossa. Emme voineet solmia rauhaa Neuvostoliiton kanssa ”Sisällissodasta” mutta kyllä ”Vapaussodasta”. Tämä on historiallinen totuus.

VAIN KAKSI VAIHTOEHTOA

Viime aikoina on kuultu paljon puhut-tavan siitä, kuka oli syyllinen Talviso-taan. Väitteet siitä, että Suomi ja lähinnä Mannerheim ja Tanner, olisivat pääsyyll-

lisiä ovat täysin väärät. Syyppää Talviso-taan oli Stalin, joka ensin oli vaatinut neuvotteluja, ennenaikaisesti katkaisi neuvotteluyhteyden, todennäköisesti la-vasti Mainnilan tapahtumat, irtisanoi — syyttä — hyökkäämättömyyssopimuk-sen ja lopuksi sotaan julistamatta vahvoin voimin 30.11.1939 hyökkäsi rajojemme yli. Meille jäi kaksi vaihtoehtoa: taistelu tai antautuminen. Valitsimme onnek-semme — yksimielisesti — taistelun. Toinen vaihtoehto olisi vienyt itsenäisyy-temme menettämiseen ja ensikädessä maamme miehittämiseen. Asia, josta ei ole nähty paljon puhuttavan, on, miten olisi käynyt, ellei Stalin olisi vaatinut neuvotteluja ollenkaan syksyllä 1939. Kaiken todennäköisyyden mukaan olisi rauha jäänyt pysyväiseksi. Neuvostoliit-tolla oli sopimus Hitlerin Saksan kanssa ja länsivaltojen hyökkäys Neuvostoliit-ton olisi vallitsevan tilanteen huomi-onottaen ollut mahdoton. Ilman neu-votteluja olisi rauha säilynyt, nyt tuli sota, kun oikeastaan tekosyistä oli neu-voteltu. Tarvittiin ”Manilan laukauksia” rauhan rikkomiseksi ja sodan aloitta-miseksi. Ja sitten sanottiin, että Kuu-sisen nukkehallitus edusti Suomen kan-saa ja oli Neuvostoliiton hyväksymä. Minkä takia Kuusisen hallituksen tarina päättyi? Yksinomaan siitä syystä, että Neuvostoliitto totesi Suomen kansan yh-tenäisyyden, rajun ja menestyksellisen puolustustahdon ja -taistelun. Taisteleva Suomi kukisti Kuusisen hallituksen, se hävisi näyttämöltä — hiljaa, melkein var-kain.

TAHTO PUOLUSTAUTUA

Mistä Suomen kansa sai tämän sisäisen voiman, joka purkautui taistelusuorituksiin niin yksityisten taistelijoitten, joukkojen, koko kansan suorittamina, joitten vertaista ei koskaan aiemmin ole nähty — ei meillä, tuskinpa muuallakaan. Tämä siitä huolimatta, että puolustumahdollisuuksien parantamiseksi koko itsenäisyyden aikana oli tehty varsin vähän, vaikka mm. Mannerheim puolustusneuvoston puheenjohtajana oli tehnyt kaiken voitavansa, jotta eduskunta ja hallitukset olisivat myöntäneet määrärahoja puolustusvoimemme varustamiseksi kaikkein välttämättömillä aseilla ja sotavarustusmateriaalilla. Se johtui — meidän tahtomme puolustautua — ilmeisesti siitä, että toinen osapuoli — Stalin — harrasti kylmää valtapolitiikkaa ja uskoi varsin helposti selviytyvänsä pienestä, hänen näkemyksensä mukaan eripuraisesta, huonosti aseistetusta, yleensä Stalinin mielestä, täysin vailla puolustumahdollisuuksia olevasta Suomesta, sen kansasta ja sen puolustusvoimista. Toinen osapuoli — Suomen kansa — asetti moraaliset tekijät korkeammalle kuin valta politiikan ja realistiset tekijät. Emme muodostaneet uhkaa Leningradille, vielä vähemmän Neuvostoliitolle, ja sen 240 miljoonaisille kansoille. Emme halunneet sota. Meillä oli hyökkäämättömyyssopimus Neuvostoliiton kanssa. Ei meillä ollut mitään syytä luopua vanhoista suomalaisista asuinsijoista. Mm. näin ajateltiin ja yhä voimakkaammaksi kasvoi yksimielisyytemme ja puolustustahtomme — päättäväisyys. ”Ei tuumaakaan” sanottiin kaduilla ja kujanteilla, iltamissa ja missä vaan kokoonnuttii pohtimaan ”mitä tuleman piti”.

Mutta ehkä voimakkaimman valtin antoivat ”Manilan laukaukset”. Suomen kansa ei hyväksynyt, että meitä syytettiin provokaatiosta, teosta, joka ei ollut puolustusvoimemme aiheuttama. 105 vuorokautta taisteltiin uhrautuvasti, rajusti, peräänantamattomasti. Itsenäisyys säilyi. Suomi ja sen puolustusota oli maailman kansojen huulilla. Me olimme lunastaneet itsellemme arvostetun paikan itsenäisten kansojen joukkoon. Ja jatkosodan päättymisen tulos — itsenäisyyden säilyminen — yhä voimisti tätä. Sanottakoon mitä vain, mutta jopa silloinen vastustajamme Neuvostoliitto ja sen johtajat antoivat ymmärtää, että olimme olleet ”kova pala”.

Pelkuri Suomi, sotahaasteesta kieltäytynyt Suomi, ehdoitta antautunut Suomi ei olisi ollut nykypäivän neuvottelukumpuni, arvossa pidetty naapuri. Nykypäivän Suomi, hyvinvointi Suomi, maailman kansojen neuvottelypöytään kelpuutettu ja hyväksytty Suomi ei olisi ollut mahdollinen ilman Taistelevan Suo-

men tekoja niin Talvi- kuin Jatkosodan aikoina. Tämän totuuden tunnustaminen on meidän — sotaveteraanien — oikeus, sen kieltäminen on verrattavissa ”Manilan laukauksiin”.

Talvisodan Taipaleen Kirvesmäen tukikohdassa piti tapahtua joukkojen vaihto helmikuussa 1940. Seurasin tapahtumaa — Uudet tulokkaat näkivät miten 2 kuukauden suursota muuttua maiseman. Se oli aavemaisema, kauhun tunteita herättävä. Kk:nsa takana seisova veteraani sanoi väsyneellä, hiljaisella äänellä uusille tulokkaille: ”nuoret miehet, älkää jättäkö tätä tukikohtaa, se on vaatinut paljon Suomalaista verta”. Sanon nyt niinkuin monta kertaa aikaisemmin: nuoret miehet ja naiset älkää jättäkö tätä maata. Se on vaatinut menneiltä sukupolvilta paljon hikeä, verta ja kyyneleitä. Mutta se on hyvä maa, puolustamisen arvoinen.

SOTIEN OPETUKSET

Olemmeko oppineet mitään sodistamme, eritoten Talvisodasta. Kyllä — olemme. Ennen kaikkea, että suhteemme Neuvostoliittoon ovat ensiluokkaisen tärkeä asia. Talvisodan jälkeen emme päässeet alkua pitemmälle. Tilanne maailmassa ei suosinut Suomen yrityksiä suhteitten parantamiseksi. Vasta Jatkosodan jälkeen olemme onnistuneet luomaan suhteemme Neuvostoliittoon uudelleen. Tavallisen kansalaisen silmin katsottuna tuntuu suhteemme nyt olevan kunnossa ja toivokaamme hartaasti, että näin todellakin olisi. Kyllä jokainen Suomen kansalainen tietää sikäli mikäli se meistä riippuu, vallitsisi rauha aina rajoillamme. Mutta valitettavasti ei maailmanpolitiikka ole Suomesta käsin johdettavissa. Olemme myös oppineet, että sota on suurin onnettomuus, mutta että sopimuksista huolimatta sota voi syttyä kokonaan meistä riippumattomista syistä, ja että kansa ilman puolustustahtoa on heikko, ja kansa, joka ei huolehdi puolustusvoimista ja niitten mahdollisuuksista puolustaa Isänmaata ja kansan itsenäisyyttä ja itsemääräämisoikeutta, kulkee avoimin silmin kohti näitten — itsenäisyyden ja itsemääräämisoikeuden — menettämistä.

Vuosi 1980 ei ole alkanut hyvin enteiden. Paljon puhutusta liennetyksestä ei ole paljon jäljellä. Kilpavarustelu hämmöittää ja on oikeastaan jo alkanut. YK on voimaton, sen korkein virkamies pelkää henkensä puolesta, kun käy Iranissa sovintoa yrittämässä. Sopimuksia tulkitaan vahvemman osapuolen näkemysten mukaan. Valtapolitiikka tuntuu olevan tällä hetkellä ainoa tapa, millä supervalltiot uskovat vahvistavansa asemaansa. Ja uskolliset liittolaiset eivät jää paljoakaan jälkeen. En käsitä, kun Etyk'in ko-

kouksessa Helsingissä kerran hyväksyttiin rajojen muuttumattomuus ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, niin minkä takia ei näitä sopimuksia kunnioiteta. Se johtunee yksinkertaisesti siitä, että sopimuksia, olkoon ”pyhiä”, ”i-kuisia” tai jotain muuta korusanaa kantavia, on kautta ihmiskunnan historian kylmästi, kyynillisesti sanottu irti, kun ne eivät enää palvele vahvemman sopimuspuolen tarkoitusperiä. Mutta puolustustahtoinen kansa, joka ei halua muuttaa elämisen muotoansa, totuttuja tapojansa, valtiomuotoansa, kuten Suomen kansa Talvisodassa, löytää motivaation puolustustaistelua varten.

Tämän johdosta meidän tulee ymmärtää, että olkoon ulkopolitiikkamme miten taitavasti tahansa hoidettu ja koko kansan hyväksymä, on ulkopolitiikan tueksi oltava puolustustehtävänsä tasalla olevat puolustusvoimat, jotka ovat puolustustahtoisien kansain kaikin käytettävissä olevin keinoin tuetut. Mutta näin ei valitettavasti ole. Puhutaan ylisuurista puolustusehdotuksista jopa kilpavarustelusta. Näin jopa hallitusvastuussa olevien puolueitten edustajien on viime aikoina nähty ja kuultu puhuvan. Vielä vaarallisempaa on, ettei kaikin keinoin tueta kansan puolustustahtoa aina kouluista alkaen. Lähteehän joka vuosi noin pataljoonan verran nuoria miehiä — suuri osa ylioppilaita ja akateemisen sivistyksen omaavia — aseetonta siviilipalvelua suorittamaan. He väistävät velvollisuuksiaan ja antavat toisten valmistautua heidänkin oikeuksiensa ja turvallisuutensa puolustamista varten.

YKSIMIELISYYS JA SUURI JOHTAJA

Puolustustahtoon ja hengen tukeminen on aivan toista kuin sotakiikhoilua. Menneiden sukupolvien tekojen objektiivinen opettaminen kouluissamme on toista kuin sotien ja taistelujen ihannoiminen. Tämä koskee ensikädessä Talvisodan ja myös Jatkosodan opetusta. Se, että selviydyimme niistä, Suomen kansan vaikeimmista ajoista, johtui siitä, että olimme yksimielisiä, emme halunneet vaihtaa itsenäisyyttämme johonkin muuhun, että näimme puolustustaistelun parempana kuin taistelusta luopumisen, antautumisen ehdoitta, itsenäisyyden menettämisen ja että meillä oli johtaja, johon luotimme, joka kolmessa sodassa oli ylipäällikkömme, joka ainoana pystyi Jatkosodasta meidät irrottamaan, kun hänen käteensä oli yhdistetty niin poliittinen kun sotilaallinen johto — Suomen Marsalkka Mannerheim.

On hyvä tänä päivänä, jolloin vietämme Talvisodan päättymisen muistoa, jolloin muistamme aseveljiämme ja

sisariamme, jotka antoivat kaikkensa Suomen itsenäisyyden puolesta, mutta samalla huolestuneina seuraamme ta-
pahtumia maailmassa, muistaa mitä hän – Suurmiehemme – sanoi testamentissaan kansalleen, jota hän niin uskollisesti palveli itsenäisyytemme vaikeim-
pina aikoina:” Jos pysymme uskollisina itsellemme ja kaikissa kohtalon vaiheissa

yksimielisesti ja järkkymättä pidämme kiinni niistä arvoista, jotka tähän päivään asti ovat olleet Suomen vapauden perustuksena – isiltä peritystä uskosta, isänmaanrakkaudesta, päättäväisyydestä ja uhrivalmiista puolustustahdosta, niin Suomen kansa voi lujasti luottavaisena katsoa tulevaisuuteen.” □

KADETTIKUNTA RY 60 VUOTTA 27.1.1981

Juhlapäivän tilaisuudet

Klo 09.00

Kunnianosoitus Hietaniemen Sankarihaudalla

Klo 13.00–14.30

Onnitelujen vastaanotto Kadettikoululla

Klo 15.00–16.10

Päiväjuhla Kadettikoululla

Kadettiipiirit järjestävät päivätilaisuuksiensa lisäksi iltajuhlat harkintansa mukaisesti.

HALLITUS

**vahva
uutislehti
joka
päivä**

AAMULEHTI

puh. 21 200 (puh. 1. 12. -80 alkaen 666 111)

TAKTIIKAN OPETUS MEILLÄ JA MUUALLA

Kylkiraudan numerossa 2/80 kertoivat asiantuntijat kokemuksiaan opiskelusta ulkomaisissa sotakorkeakouluissa. Kertomukset olivat kiintoisia ja palauttivat mieleen eräitä omakohtaisia kokemuksia sekä antoivat aiheen joidenkin vertailevien ajatusten päperille paneemiseen.

Jokainen ulkomailla opiskellut piti opintojaan avartavina, mutta ei katsonut niiden korvaavan opiskelua omassa Sotakorkeakoulussa, jonka opetus ei heidän näkemyksensä mukaan jää jälkeen ulkomaisista vastaavista laitoksista. Eräs — ja varsin keskeinen — oppiaine erottui joukosta. Se oli taktiikka, jota mainittiin muualla teoreettiseksi, kaavamaiseksi ja järjestelmään sidotuksi. Näin opettuna todettiin olevan tulokselle ominaista oma-aloitteisuuden puute, sovellutusten vaikeus ja myös johtamisen kaavamaisuus. Nämä havainnot pitivät yhtä omien — tosin lyhyisiin käynteihin perustuvien — toteamusteni kanssa. Toisaalta on selvää, että kritiikin yhteisenä lähtökohtana on ollut yhdenmukainen omassa maassa saatu koulutus.

Mikä sitten lienee oleellisin ero taktiikan opetuksessa meillä ja muualla? Vertailemalla eri armeijojen kenttäohjesääntöjä voi todeta niissä olevan hyvin paljon yhteisiä taktillisia periaatteita. On kuitenkin eräs taktiikan keino, jota ei tunneta juuri muualla kuin meillä ja se on olosuhteiden hyväksi käyttö. Tästä johtuen tilanteen arvostelu lähtee meillä aivan omintakeiselta pohjalta. Kun muualla on yleensä kysymys sopivan ryhmitysvaihtoehdon valitsemisesta valmiiden kaavojen joukosta ja sen runnomisesta läpi esim maaston ja luonnonolojen aiheuttamat esteet voittaen, on meillä täysi vapaus tehdä itsenäinen taktillinen ratkaisu maaston ja tilanteen perusteella. Me näemme useimmiten maaston sekä vuodenajan ja sään vaikutukset myönteisinä tekijöinä, osana ”kotikenttätietämme”, joka on tarkoin hyödynnettävä. Helppoja etenemisteitä tavoitteleva ja tekniikkaan lujasti luottava suurvaltaajattelu pitää mainittuja tekijöitä lähinnä kiusallisina vastuksina, joille ei saa antaa turhan suurta arvoa.

Meikälainen taktillinen ajattelu on varmasti oikeasuuntaista meidän olosuhteitamme ja alueellista taistelutapaamme ajatellen. Näin ollen on myös oikein, että

meillä opetetaan taktiikkaa erityisesti ja nimenomaan Suomen puolustamista varten. Omasta puolestani olisin valmis vieläkin enemmän korostamaan maaston merkitystä. Onhan se tilanteenarvostelun lukuisten osatekijöiden joukossa ainoa varma ja muuttumaton. Oman toiminnan on aina tukeuduttava mahdollisimman edulliseen maastoon. Mutta maasto vaikuttaa myös vihollisen toimintaan sen liikettä ohjaten ja kanavoiden ja antaa siten vihollistilanteen arvioinnille luotettavia perusteita. Maaston suomien mahdollisuuksien arvioimisen perusteella voidaan välttää täysin spekulatiivinen ”jossittelu” vihollisen otaksutuista aikeista. Niinikään voimasuhteet määräytyvät sen mukaan, miten paljon vastustaja todella voi esim panssari-vaunuja tietyllä alueella tai suunnalla käyttää. Tietenkin on tunnettava ja tarkoin arvioitava hyökkääjän käytävissä olevat tekniset mahdollisuudet unohtamatta kuitenkaan sellaisia perustotuuksia kuin esimerkiksi, että panssari-vaunu ei taistele metsässä ja yksittäisen panssari-vaunun läpiajo jonkintyyppisessä maastossa ei vielä tee siitä panssarimaastoa.

Vapauteen liittyy aina vastuu ja niinpä meidän vapaamuotoisessa taktiikan opetuksessamme johtajan ja opettajan vastuu korostuu. On toisaalta viitävä kehitystä eteenpäin ja toisaalta pi-

deittävä jalat tukevasti kotoisalla kamaralla. On aivan oikein, että meillä yleisesikuntaupseerikursseilla koulutetaan vastuunsa tuntevia ja kantavia komentajia, eikä pelkkiä koneiston rattaina hyöriä esikuntamiehiä. Tässäkin asiassa olisin valmis vielä voimakkaampan korostukseen ja eräänä keinona näkisin mm taktiikan kotitöiden suorittamisen kokonaisuudessaan kotona, jolloin oppilas jo työnsä jaksottelua ja ajankäyttöä suunnitellessaan joutuisi täysin itsenäisesti suorittamaan sekä komentajan että esikunnan osuuden. Näinhän asia aikanaan olikin ja ainakin omalta kohdaltani sain niistä viikoista runsain mitoin sekä oppia että itseluottamusta.

Taktiikan keinojen hallintaan perustuva itseluottamus onkin eräs opetuksen päämäärästä. Miehen, joka komentajana arvostelee tilannetta ja tekee sen perusteella päätöksensä, on oltava vakuutunut siitä, että tilanne kehittyi hänen eikä vastustajan tahdon mukaan. Silloin myös käskyistä heijastuu se määrätietoisuus ja peräänantamattomuus, mikä on taistelun voittamisen tärkein edellytys.

Suomalaisessa taktiikan opetuksessa on tulevaisuudessakin syytä pitää jalat tukevasti kotimaan kamaralla. Ulkomaista kehitystä on tarkoin seurattava, mutta jäljittelemiseen ei ole aihetta. □

Taktiikkamme perustuu olosuhteiden hyväksikäyttöön.

MEKLARI

KAUPANKÄYNTI JA UPSEERIKASKUT

Suomalainen taisteluvälineteollisuus on joskus aikamoisissa vaikeuksissa. Kysymys on ensisijaisesti siitä, että korkea teknologiaa vaativaa välinettä ei kannata rakentaa pienenä sarjana. Se tulee niin kalliiksi, että kukaan ei sitä suostu ostamaan, olipa se sitten kuinka hyvä tahansa. Eikä sitä voida tehdä suurena sarjana, ellei pientä erää saada myydyksi! Tyypillinen noidankehä.

Lentokoneeteollisuus on nyt valinkauhassa. Vinka on esitelty syyskuun alussa Lontoossa suuren ilmailunäyttelyn yhteydessä. Jollei se ole miellyttänyt mahdollisia ostajia, saadaan Kuorevedellä pakata monta matkalaukkuja. Pakkaajat lähtevät muutaman vuoden sisällä etsimään uusia työpaikkoja. Jos taas kone on niin hyvä kuin viimeisten tietojen mukaan on väitetty, niin miksi sitä ei saada kaupaksi? Eikö meillä tosiaan osata myydä, kuten on äskettäin todettu suomalaisesta ulkomaankaupasta yleensä.

Mikähän siinäkin mahtoi olla, ettei aikanaan maailman parhaaksi väitettyä suomalaista tykkivenettä sitten loppujen lopuksi saatu minnekään kaupaksi. Odotettiin meillä, että ostajat ryntäilisivät sankoin joukoin kolistelemaan telakoiden portteja.

☆☆☆

Mannerheim muisteli usein mielestään velvoittavimpia sanoja, joita hänelle on koskaan lausuttu, kun hän Vaasasta siirtyi vapaussodan aikana komentopaikkaansa Alahärmään. Tienposkessa vartiossa ollut isäntä pidätti hänet seurueineen todetakseen, keitä miehet olivat. Päästäessään heidät menemään hän sanoi:

— Menkää nyt ja pitäkää ittennä mihinä!

☆☆☆

Sinänsä kansainvälinen asekauppa ei ole mikään ilahduttava ilmiö, ei ainakaan se mikä tapahtuu epävirallisesti ns asekauppiaiden myötävaikutuksella. Mutta toisaalta meillä ollaan mahdollittoman sinisilmäisiä, kun luullaan, että suomalaisten osuus sanottavasti lisääisi tai vähentäisi sen määrää. On tietysti hie-man tekopyhää sanoa, että aseita halua-vat joka tapauksessa niitä jostain ostavat tai saavat, teimmepä sen asian hyväksi mitä tahansa, mutta tähän on kylmä totuus nykypäivän maailmassa. Oikeastaan on sama, käyttävätkö sissit 1800-luvun suusta ladattavia tai Valmetin rynnäkkökivääreitä. Molemmilla ammuttaessa kuolee. Jos joku on päättänyt taistella — hyvän tai pahan asian puolesta tahi henkensä pitimiksi — aseita aina löytyy. Myyjä on niin idässä kuin lännessäkin, muista ilmansuunnista puhumattakaan.

Ennen sotia istuskeli ratsumestari Majewski nuoren luutnantin kanssa URR:n upseerikerholla. Luutnantilla oli paha puhevika, hän änkytti. Hän oli tullut juuri lomalta Helsingistä ja kertoi Majewskille:

— Si-si-itten m-m-minä k-k-kävin k-k-kursseilla, ä-ä-änkyttäjille.

— Mitä hittoa sinä siellä teit, Majewski murahhti, sinähän osaat jo niin hyvin ennestään.

☆☆☆

Mistähän oikein johtuu, että tällaisia legendaarisia sotilashahmoja ei enää nykyisin ole? Suoralta kädeltä voi luetella näitä entisajan upseereita koko joukon: Nikke Pärmä, Oiva Willamo, Pappa Laatikainen, Alfthanin veljekset tai vaikkapa Vilho Petter Nenonen puhumattakaan Haminan Kadettikoulun upseereista. Mahtaneeko se johtua nykyisestä akateemisuudesta vai eikö värikkyyttä sallita? Ei taitaisi oikein sopia kuvaan, että Lapin Jääkäriprikaatin komentaja eversti Tuomo Tuominen istuisi upseerikerholla olusilla johtaen samalla taisteluharjoitusta tai Satakunnan tykistörykmentin komentaja eversti Reijo Kuusisto käyttelisi oppitunnilla sivistys-sanoja aivan totaalisesti pieleen.

Vai mahtaisikohan sittenkin olla niin, että tällaisia riemullisia tapahtumia ei ole koottu aikakirjoihin? Mitenkähän olisi Kadettikunta?

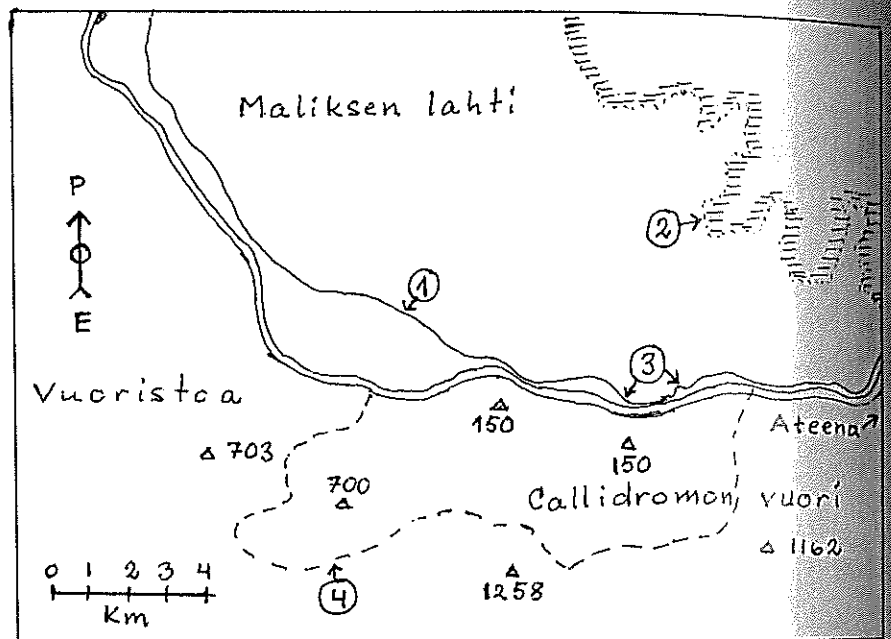
Marathon ja Thermopylae. Nyt

Dardanelleiltä Ateenaan on maitse runsaat 1000 km. Koko Kreikan puolinen osuus matkasta (900 km) on vuoristoista ja vaikeakulkuista. Kuitenkin tämän matkan ajaa helposti autolla kolmessa päivässä. Jääpä vielä aikaa katsella nähtävyyksiä ja historiallisia paikkoja, joista tässä yhteydessä mainittakoon maailman ehkä kahden tunnetuimman ja kuuluisimman taistelun tapahtumapaikat Marathon ja Thermopylae. Kserkseen sotajoukolta lienee tämän matkan taittamiseen kulunut useita kuukausia. Ajat muuttuvat ja me niiden mukana. Jopa maisematkin muuttuvat. Näin on käynyt esimerkiksi Thermopylaen taistelukentän kohdalla lähes 2500 vuoden kuluessa. — Mutta sallittakoon ensin lyhyt historiallinen katsaus.

PERSIA CONTRA ANTIIKIN KREIKKA

Kun lukee muinaisen Hellaan poliittista historiaa, ei voi välttää mielikuvaa, että sota oli siellä lähes normaali olotila. Jos Hellaan kaupunkivaltiot eivät sotineet keskenään, ne kävivät sotaa esimerkiksi Persian kanssa. Persialaisdissakin osa Kreikan valtioista oli Persian puolella. Kuten muistetaan, persialaissodat alkoivat Aigeian meren itäranneilla olevien kreikkalaisten siirtokuntien omistuksesta. Laajentuva Persia otti ne ylivaltaansa. Siirtokunnat pyysivät apua emämaastaan. Ne saivatkin sitä joitakin Kreikan valtioilta. Persian kuninkaat — aluksi Dareios ja sitten Kserkses — päättivät tämän vuoksi alistua myös Kreikan emämaan valtaoiminaan. Ja sitähän osa Hellaan valtioista — mm Ateena ja Sparta — ei hyväksynyt. Persia ryhtyi voimatoimiin.

Tässä voimapolitiikassaan Persialla oli alusta loppuun vaikeuksia. Ensimmäinen Mardoniuksen johdolla 492 eKr tehty sotaretki epäonnistui, kun traakialaiset löivät hänen sotajoukkonsa Traakiassa ja kun Persian laivasto tuhoutui Athos-niemen kohdalla kovassa myrskyssä. Seuraava retki suoritettiin Dattiksen ja Artafernen johdolla. Ne nousivat maihin vuonna 490 eKr Marathonin lähellä, jossa Miltiades löi heidät. Näiden

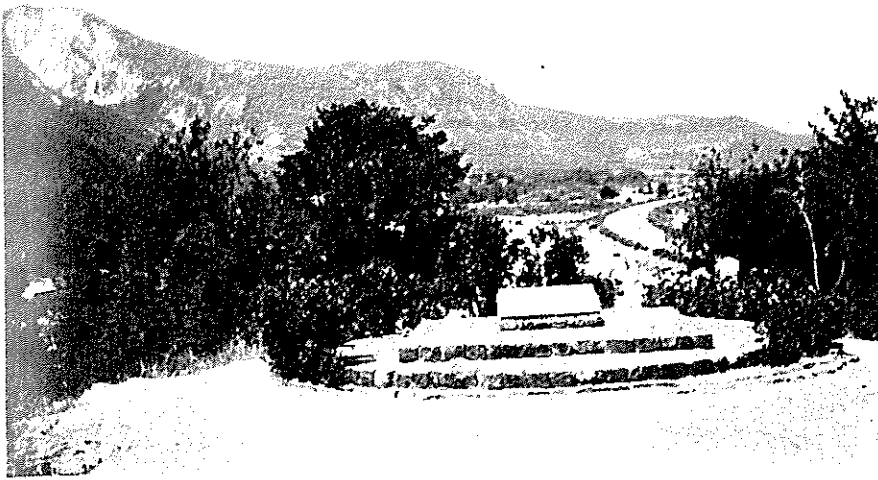
Thermopylaen alue 2500 vuotta sitten. Tie Ateenaan kulki pitkin vanhaa merenrantaa. Välittömästi tien länsi- ja eteläpuolella kohosivat vuoret.

Selite: 1. Merenranta antiikin aikana. 2. Merenranta nyt. 3. Thermopylaen sola, jonka itäpäässä on Kolonos-kukkula. 4. Anopaeen polku.

kahden epäonnistuneen retken jälkeen uusi kuningas Kserkses johti itse mahtavan sotajoukon ja laivaston perusteellisten valmistelujen jälkeen Kreikkaan. Hän ylitti Dardanellit (Hellespontoksen) ja eteni Aigeian meren pohjoispuolitse Kreikkaan. Laivasto eteni rannikon tuntumassa pitäen yhteyttä maavoimiin. Tämän sotajoukon vahvuusarviot vaihtelevat 5 282 220:sta 70 000:een. Edellinen on vuonna 490-480 eKr syntyneen historian isän Herodotoksen arvio. Pienemmän luvun esittää Grimberg. Arviointihaarukka näyttää siis olevan rajusti suurempi kuin meikäläisten torikousten yleisömäärää koskevat arviot. Kserkseenkin sotaretki epäonnistui, vaikka hän voittikin Thermopylaessa, sillä hänen laivastonsa lyötiin ensin Artemisionissa ja sitten Salamis-saaren luona ja maavoimat seuraavana vuonna Plataiassa.

THERMOPYLAE

Jätämme nyt kronologisen järjestyksen ja tarkastelemme Thermopylaeta ja Marathonia siinä järjestyksessä, kuin turisti kohtaa ne matkatessaan pitkin moottoritietä pohjoisesta etelään. Kreikan keskiosan itärannekkoon pistää Lamiian kaupungin kohdalla Maliksen lahti, jonka eteläpuolella noin 10 km päässä Lamiasta Ateenan suuntaan Thermopylae sijaitsee. Thermopylae merkitsee muuten suomeksi lämpimät portit, koska siellä on lämpimiä lähteitä. Jos joku etsii paikalta jotain solia, hän pettyy, sillä 2500 vuotta on muuttanut ratkaisevasti seudun luonnetta, kuten ilmenee oheisesta piirroksesta ja valokuvista. Parhaiten Thermopylaen taistelun ratkaisukohdan löytääkin tien varrelle pystytetyn spartalalaisten kuninkaan Leonidaan muistomerkin perusteella. Täl-

Kolonos-kukkulalla sijaitseva kaatuneiden muistotaulu. Tällä kukkulalla kaatuivat spartalaiset ja thespialaiset. Thermopylaen sola muodostui vasemmalla olevan Callidromonvuoren juurelle meren ulottuessa silloin vuoreen saakka. Kuva otettu idästä länteen.

laiselta näyttää siis Thermopylae nyt. Vertailun vuoksi palautetaan mieliin, millaiselta sola näytti 2500 vuotta sitten ja miten siellä taisteltiin.

Meren ja Callidromon-vuoren juurelle antiikin aikana muodostunut Thermopylaen sola oli noin 15 m leveä ja 1300 m pitkä. Sola voitiin kiertää Anopaeen polkua pitkin vuorenharjanteiden kautta. — Kreikkalaisia lienee ollut tässä taistelussa yhteensä noin 6200 raskasaseista hopliittia ja jonkin verran enemmän kevytaseisia. Hopliiteista 1000 fokialaista oli sijoitettu sivustasuojaksi edellä mainitun Anopaeen polun alueelle vuorelle. Tultuaan Thermopylaen solan länsipuolelle Kserkses odotti hermosotaa käyden ensiksi neljä päivää. Sitten hän yritti turhaan murtaa puolustuksen kahden seuraavan päivän aikana. Tällöin Efiialseniminen paikkakuntalainen tarjoutui opastamaan persialaiset Anopaeen polun kautta kreikkalaisten selustaan. Kserkses lähettikin samana iltana Hydarneen johdolla 10 000 kuolematonta kiertämään kreikkalaiset. Kuolematomat tunkivat yllätetyt fokialaiset sivummalle. Kun Leonidas sai tiedon, että hänen joukkonsa ovat joutumassa saarroksiin, hän lähetti pois muut kreikkalaiset paitsi spartalaiset (300), thespialaiset (700) ja thebalaiset (400) sekä näille kuuluvat ke-

vytaseiset, joita spartalaisilla oli seitsemän kutakin hopliittia kohden ja muilla yksi. Taistelun loppuvaiheessa kolmantena päivänä kreikkalaiset — lukuunottamatta thebalaisia, jotka antautuivat ja joutuivat orjiksi — vetäytyivät Kolonos-

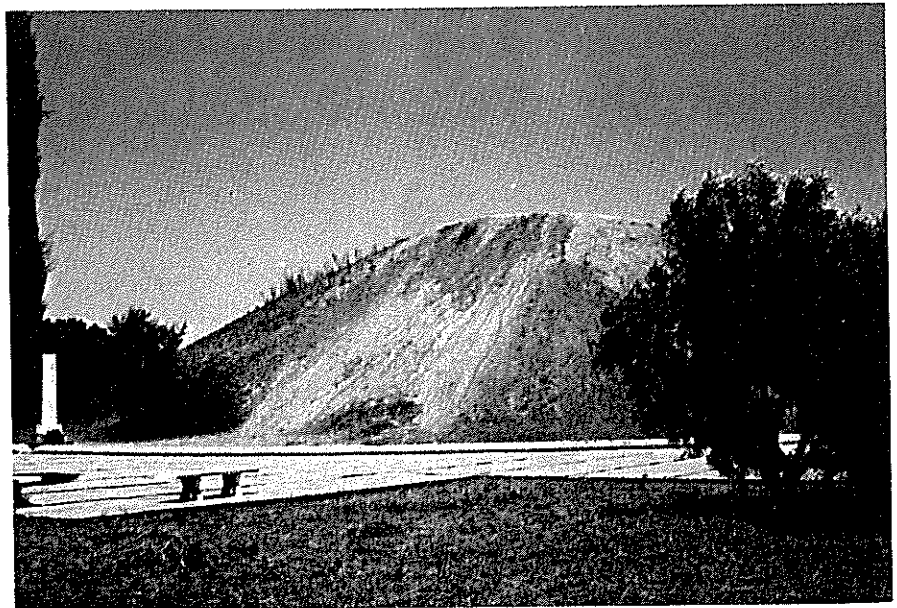
kukkulalle, jossa he möivät henkensä kalliisti kaatuen viimeiseen mieheen. Kreikkalaisten tappioluvuksi kevytaseisineen arvioidaan noin 4000 ja persialaisten 20 000. Kolonos-kukkulalle oli jo Herodotoksen aikana pystytetty leijonapatsas Leonidaan muistoksi ja kunniantaulu, jossa olivat ikimuistoisat säkeet, jotka kuuluvat suomennettuna:

”Vieras, Spartaan vie tämä viesti:
me uinumme tässä,
käskyä noudattain näin Lakedaimonin lain.”

Kolonos-kukkulalla nyt oleva taulu ei liene alkuperäinen.

MARATHON

Mutta matkamme jatkuu kohden Marathonian ja Ateenaa. Muutama kymmenen kilometriä ennen Ateenaa poikkamme Afidne-nimisessä paikassa moottoritietä itään ja ajamme mutkaista vuoristotietä Marathonia suuntaan. Tämä on pohjoinen Marathonista Ateenaan johtava tie, joka noudattelee osittain taialaisten hautakummut. Lisäksi kylässä on nykyaikaisten olympiakisojen sosta muutama kilometri ennen Marathonian. Itse Marathonin kylä on pienehkö. Siellä on erikseen kaatuneiden ateenalaisten ja heidän liittolaistensa plaitaisten hautakummut. Lisäksi kylässä on nykyaikaisten olympiakisojen maraton-juoksun muistomerkki. Ensimmäiset nykyaikaiset olympialaiset pidettiin Ateenassa 1896. Niiden ohjel-

Kaatuneiden ateenalaisten hautakumpu Marathonissa.

massa ollut maraton juostiin pitkin oletettua Marathonin voiton sanansaattajan reittiä.

Marathonin taistelun kulusta ovat historioitsijat jossain määrin erimielisiä. Erään hypoteesin mukaan Miltiades kävi hermosotaa mähinnousseista persialaisia vastaan. Hän oli sijoittanut joukkonsa laakson suuhun, jota pitkin kulki pohjoinen tie Ateenaan. Persialaiset eivät voineet lähteä eteläisenkään rannikon suuntaisen tien kautta Ateenaan paljastamatta sivustaansa, joten heidän oli hyökättävä. Taistelu päättyi kreikkalaisten voittoon. Voitonanoman Ateenaan vei perimätiedon mukaan haavoittuneena olympiavoittaja Diomedon eteläistä tietä käyttäen. Tätä pitkin on Ateenaan matkaa noin 42 km. Osapuolet lienevät tässä taistelussa olleet yhtä vahvat. Kummallakin oli 10 000 – 15 000 miestä. Herodotos mainitsee ateenalaisten tappioiksi 192 miestä ja persialaisten – ilmeisesti vahvasti liioittelun – 6400 miestä.

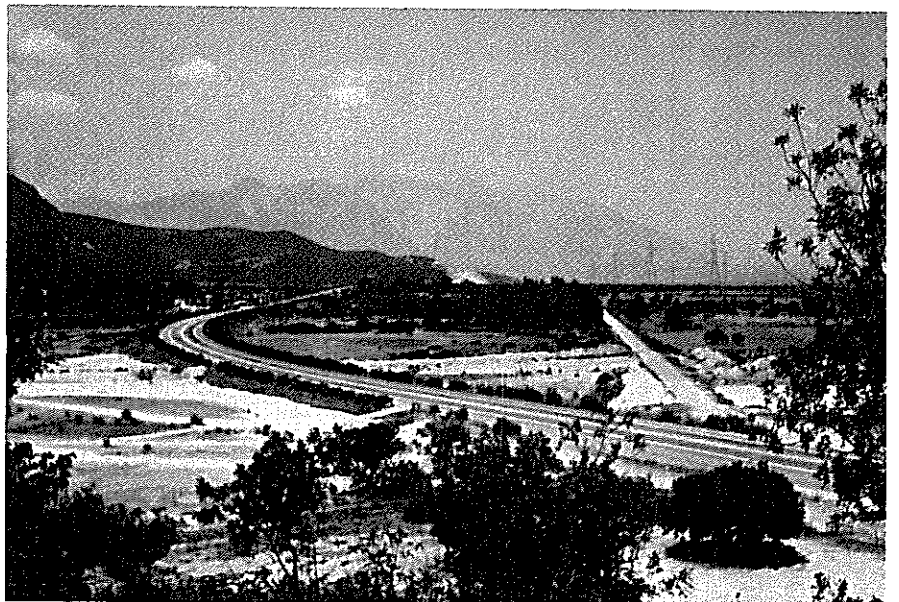
JÄ LOPUKSI

Persia oli 2500 vuotta sitten – käyttäksemme nykyaikaista termiä – supervaltta. Se oli alistanut laajetessaan lukuisia kansoja ja pakottanut ne palvelemaan sen tarkoitusperiä. Pelkästään persialaisen sotajoukon näkeminen oli ajanut monet sen vastustajista pakosalle. Ateenalaiset olivat ensimmäiset helleenit, jotka Kreikan emämaassa uskalsivat käydä persialaisia vastaan taistelukentällä – Marathonissa. Thermopylaessa taas spartalaisten uhrautuminen lienee tehnyt Kserkseen varsin mietteliiäksi. Voidaanko sellainen kansa alistaa, jolla on tällaisia sotilaita?

Maasto on muuttunut paljon varsinkin Thermopylaessa 2500:ssa vuodessa, mutta samat arvot ovat säilyneet meidän päiviimme. Kansalaiset haluavat elää vapaina vapaassa maassa ja ovat tämän vuoksi valmiit suuriin uhrauksiin. Marathonin ja Thermopylaen sankarit antoivat tästä velvoittavan esimerkin. Tätä esimerkkiä ovat monet valtiot noudattaneet ja säilyttäneet vapautensa. Vapaus velvoittaa! □

Laakso, joka johtaa Marathoniin. Kuva otettu muutama kilometri ennen kylää.

Näkymä Kolonos-kukkulalta idästä länteen. Edessä oleva tasanko oli 2500 vuotta sitten merenä, jonka entisellä pohjalla kulkee nyt kuvassa näkyvä moottoritie.

Olympialaisen maraton-juoksun muistomerkki.

Sotateoreetikko ja johtajuuden tutkija

Tänä vuonna on tullut kuluiseksi 200 vuotta kuuluisan sotateoreetikon, Carl von Clausewitzin syntymästä. Hänen oppejaan on käytetty sodankäynnissä yli sadan vuoden ajan. Mm. tällä vuosisadalla lukuisat poliitikot ja sotilaat ovat ammentaneet Clausewitzilta sotilaallista tietoa.

Väitetään Leninin kätkeytyessään kesällä 1917 ottaneen mukaansa kaksi kirjaa: Marxin "Ranskan kansalaissota" ja Clausewitzin "Vom Kriege". Marx Engels ja Mao Tse Tung tutkivat ahkerasti "Vom Kriege" teosta. Kolmannen maailman sissiliikkeet ovat soveltaneet toiminnassaan Clausewitzin periaatteita. "Vom Kriege" on yhtä ajankohtainen tänään kuin syntymänsä aikoihin.

Tämän syksyn kuluessa ilmestyy KR-Kirjat Oy:n kustantamana ja Olli Kaarnakarin suomentamana ja valitsemana Carl von Clausewitzin "Ajatuksia sodasta ja johtamisesta". Kylkirauta julkaisee teoksesta sen ensimmäisen luvun, mikä sisältää Clausewitzin elämäkerran. Väliotsikot toimituksen.

Carl Philipp Gottlob von Clausewitz syntyi 1. kesäkuuta 1780 Burg'in kaupungissa lähellä Magdeburgia Preussissa. Hän polveutui alunperin puolalaisesta (yläseesialaisesta) aatelissuvusta, joka oli 1600-luvun lopulla siirtynyt Saksaan ja Tanskaan. Suvun aateluutta pidettiin Preussin hovissa hieman epämääräisenä. Hänen isoisänsä oli ollut teologian professorina Hallessa ja isä oli palvellut luutnanttina Preussin armeijassa. Äiti oli omaa sukua Schmidt. Käytyään koulua 13:een ikävuoteensa saakka Clausewitz astui v. 1792 korpuraalina Neuruppiiniin sijoitettuun Prinz Ferdinandin jalkaväkirykmenttiin. Hän otti osaa vuosina 1793—94 Reinin sotaretkeen Ranskaa vastaan. Sodan aikana hänet ylennettiin ensiksi vänrikiksi ja myöhemmin, 15-vuotiaana, luutnantiksi.

SOTILASOPINTOJA JA HOVIELÄMÄÄ

Rauhanteon jälkeen hän keskittyi sotilasammattinsa tietojen ja taitojen opiskeluun. Clausewitz on klassinen esimerkki aikakautensa itseoppineesta, joka kuten moni muukin nuori upseeri sai kiittää armeijaa kasvatuksestaan ja koulutuksestaan. Suurella tiedonhalulla hän omaksui kaiken tarjotun ja käytti kaiken vapaa-aikansakin opiskeluun. Vuonna 1799 hänestä annettu arvostelussa mainitaan: "Mainio, käyttökelpoinen, palvelusintoinen nuorimies, jolla on päättä ja joka pyrkii hankkimaan itselleen kaikenlaatuista tietoa."

Clausewitz hyväksyttiin v. 1801 oppilaaksi Berliinissä toimivaan Allgemeine Kriegsschule'en. Koulun johtajan, silloisen eversti Scharnhorst'in huomio kiintyi etevään oppilaaseen, ja tämän kuuluisan sotilaan isällisellä suojeluksella ja opetuksella oli ratkaiseva merkitys Clausewitz'in tulevalle uralle. Hän oppi tuntemaan Scharnhorst'issa aivan uudenlaisen upseerityypin, jonka luonne, henki ja sivistys olivat vakuuttavia ja joka tajusi sotilasjohtajatehtävän ja kansan kiinteän yhteenkuuluvaisuuden. Koulussa Clausewitz tutustui myös Preussin prinssi Augustiin, joka Scharnhorst'in suosituksista otti hänet adjutantiksi koulun päätyttyä v. 1803. Clausewitz oli kurssinsa priimus.

Adjutantintehtävässään Berliinin hovissa hän otti innokkaasti osaa kulttuuri- ja poliittiseen elämään. Samalla hän tutustui lukuisiin senaikaisiin johtaviin sotilaisiin ja valtiomiehiin, mistä hänellä vastaisuudessa oli hyötyä jo pelkästään ihmistuntemuksen kannalta. Näihin aikoihin hän myös oppi tuntemaan tulevan aviopuolisonsa kreivitär Marie von Brühl'in, joka hänen elä-

mänsä varrella tuli olemaan ei vain esikuvallinen aviovaimo, vaan lisäksi henkisessä suhteessa tasavertainen, tieteelliseen työhön osallistuva elämäntoveri. Kapteeniksi ylennettiin Clausewitz v. 1805. Hovielämää kesti kolme vuotta. Se kasvatti provinssista tulleesta eteenpäinpyrkivästä jalkaväkiluutnantista maailmanmiehen, tosin lähinnä kulttuuri- ja poliittisessa mielessä.

SOTAVANKINA JA SUUNNITTELIJANA

Vuonna 1806 tämä rauhallinen maailma järkkyy, kun Preussin—Ranskan sodassa Napoleon vallankumouksellisella lennokkuudellaan näytti jäykille preussilaisille kenraaleille, että heidän aikansa oli ohi. Clausewitz joutui haavoittuneena Jenan luona esimiehensä kanssa ranskalaisten sotavangiksi. Heidät kuljettiin Berliinin kautta Nancy'in Ranskaan, ja myöhemmin heidät internettiin Soissonsiin Sveitsissä. Sotavankeudessa noudatettiin senaikaista ritarillisia sääntöjä, ja niinpä Clausewitz'illa oli mm. tilaisuus oleskella Pariisissa ja erinomaisen ranskankielentaitonsa avulla tutustua sen kulttuurielämään ja taidearsteisiin. Niin hämmästyttävältä kuin se tuntuukin, oli sotavankeus Clausewitz'ille eräänlainen opintomatka aikakautensa korkeantason eurooppalaiseen kulttuuri-ilmapiiriin. Hänellä oli mm. mahdollisuus oleskella jonkin aikaa madame de Staël'in "salongissa", joka edusti Ranskan vallankumouksesta ja Napoleonin sodista huolimatta aikakautensa kulttuurikeskusta. Täällä tutustui Clausewitz moniin henkisen elämän vaikuttajahahmoihin, mm. Pestalozzi'in. Tämä elämänvaihe on ollut osatekijänä siihen, että hänestä tuli myös filosofi eikä pelkästään sotateoreetikko. Pelkkä sotateoreetikko Clausewitz olisi ilmeisesti ollut unohduksissa jo kauan sitten.

Tilittiin rauhan jälkeen palautettiin nämä molemmat sotavangit vuoden 1807 lopulla ranskalaisten miehittämään Berliiniin, ja seuraavan vuoden huhtikuussa on Clausewitz jälleen Preussin hovissa Königsbergissä.

Varsinaisen adjutantinvirkansa ohessa palveli Clausewitz kenraali Scharnhorst'in esikunnassa armeijan uudelleenjärjestelytehtävissä. Oli luotava pakkorauhan jälkeisissä olosuhteissa toimintakykyinen armeija uudelleen. Tehtävä oli erittäin vaikea ja arkaluontoinen, se oli tehtävä salassa, ja Napoleonin valvova silmä seurasi kaikkia Preussin toimia. Vuonna 1809 siirrettiin Clausewitz yleisesikuntaan, missä hän palveli vuoteen 1812. Tehtävä armeijan

uudelleenjärjestelyn piirissä jatkui. Suunnittelutyön puitteissa hän joutui syventymään mm. yleiseen asevelvollisuuteen, organisaatio- ja aseistuskysymyksiin, uusiin taistelutapoihin, maanpuolustukseen, upseerikoulutukseen, linnoittamiseen ja henkilökysymyksiin. Lyhyesti sanoen hän oli kaikessa mukana, mikä liittyi Preussin armeijan uudelleenluomiseen. Samanaikaisesti Clausewitz toimi myös taktiikan opettajana upseerien sotakoulussa ja lisäksi hän opetti sotatieteitä Preussin kruununprinssi Wilhelmille (myöhemmin keisari Wilhelm I). Näinä vuosina tulee yhä selvemmin esiin hänen pyrkimyksensä syvällisesti perehtyä sodankäyntiin kokonaisuutena ja luoda pysyviä ja yleispäteviä teorioita. Clausewitz'in tukijoilla, kenraaleilla Scharnhorst ja Gneisenau on ollut tässä yhteydessä tärkeä sysäyksenantava ja innoittava merkitys.

Majuriksi ylennettiin Clausewitz vuonna 1810. Samana vuonna hän vihdoin pääsi solmimaan avioliiton kreivitär Marie von Brühl'in kanssa.

VIHOLLISLEIRIIN

Preussi liittoutui vuonna 1812 Napoleonin kanssa, ja tilanne muuttui myös Clausewitz'in kannalta oleellisesti. Preussi luovutti 20 000:n miehen apujoukon Napoleonin Venäjän sotaretelle. Napoleon pakotti myös Preussin kuninkaan Friedrich Wilhelm III:n erottamaan mm. armeijan uudistajat, kenraalit Scharnhorst ja Gneisenau. Vastalauseeksi kuninkaan toimenpiteille Clausewitz erosi, parinkymmenen muun upseerin tavoin, Preussin armeijasta ja astui Venäjän armeijan palvelukseen. Tosi-asiallisesti hän siis siirtyi tulevan vihollisen leiriin. On huomattava, että hänen toimenpiteensä sisälsi sotilasuran kannalta huomattavan riskin. Se oli näkyvä mielenosoitus kuningasta vastaan, ja sitäpaitsi Napoleonhan oli edelleenkin Euroopan valtiias. Menettelynsä puolustukseksi hän kirjoitti tutkielman "Gneisenauin elämä", joka tosin julkaistiin vasta vuonna 1869.

Venäjän armeijassa Clausewitz palveli everstiluutnanttina erilaisissa esikuntatehtävissä. Hän ei kuitenkaan, huolimatta palavasta halustaan taistella Napoleonin vastaan, saanut vastuullista johtajantehtävää. Kielivaikaudet olivat myös aluksi haittana. Hän osallistui mm. Borodinon ja Beresinan taisteluihin. Marraskuussa hän siirtyi Wittgensteinin armeijaan, jolloin vasta hän monien muiden saksalaisten joukossa tuntee viihtyvänsä paremmin.

Clausewitz'in Venäjällä oleskelun huipeus on hänen tärkeä osuutensa ns.

Tauroggenin neuvotteluissa vuoden 1812 joulukuussa. Näiden neuvottelujen tuloksena kenraali Yorck'in johtama, venäläisiä vastaan taisteleva prussilainen apujoukko julistautui 30.12. puolueettomaksi. Tästä tilanteesta katsotaan Euroopan poliittisten olosuhteiden muuttumisen alkaneen. Tapahtuma johti Napoleoninvastaisten vapaustaistelujen alkamiseen ja myös lopuksi hänen valtansa luhistumiseen. Clausewitz'in luontaiset diplomaattiset kyvyt tulevat erityisesti esiin jäykkäniskaisen kenraali Yorck'in taivuttelussa.

EPÄILYKSEN ALAISENA

Aselevon jälkeen Clausewitz palveli kenraali Wittgensteinin armeijan kirjoihin kuuluvana "venäläisenä" yhteysupseerina Preussin päämajassa, jossa hän jälleen osallistui Scharnhorst'in ja Gneisenau'n työtoverina Preussin armeijan uudelleenmuodostamiseen. Clausewitz oli anonut kuninkaalta oikeutta uudelleen liittyä Preussin armeijaan, mutta anomus oli hylätty. Kuninkaan epäsuosion todelliset syyt ovat jääneet epäselviksi, mutta todennäköisesti siihen liittyy jossain määrin hovijuonitteluja. Vuoden 1813 puolesta välistä lähtien hän toimi kenraali Wallmodenin komennossa olevan venäläis-saksalaisen legioonan esikuntapäällikkönä. Esimerkkinä esikuntapäällikön vaikeuksista mainittakoon, että yhtymään kuului venäläis-saksalaisia, venäläisiä (Donin kasakoita), englantilais-saksalaisia ja ruotsalaisia joukko-osastoja, jotka kaikki olivat rakenteeltaan, vahvuuksiltaan ja koulutukseltaan erilaisia. Syyskuussa osallistui tämä legioona menestyksellisesti Gohrden taisteluun, ja samassa kuussa ylennettiin Clausewitz ansioistaan everstiksi, edelleenkin venäläistä univormua kantavana.

Kohtalon oikusta ja ehkä myös kuninkaan epäsuosion seurauksena ei Clausewitz päässyt osallistumaan mihinkään suureen taisteluun, ei Kansojen taisteluun Leipzigin luona lokakuussa v. 1813 eikä myöskään Waterloon ratkaisutaisteluun kesäkuussa 1815.

Huhtikuussa 1814, kuninkaan pitkän epäroinnin jälkeen, pääsi Clausewitz vihdoin palaamaan takaisin Preussin armeijaan. Joukko-osastoa hän tosin ei nytkään saanut komentoonsa, vaan hän toimi III armeijakunnan yleisesikunnan päällikkönä. Erikoisuutena mainittakoon, että esimiehenä hänellä oli kenraali Thielmann, joka Borodinon taistelussa oli ollut Napoleonin joukoissa, kun taas Clausewitz puolestaan oli ollut venäläisellä puolella. Myöhemmin tuli III armeijakunnan komentajaksi kenraali Gneisenau.

Rauhan palattua sijoitettiin armeijakunta Reinin varrelle ja Clausewitz'in si-

joituspaikaksi tuli Koblenz.

On todettava, että vaikka Clausewitz ei henkilökohtaisesti päässyt johtamaan sotatoimia, oli hänellä joka tapauksessa käytyjen Napoleonin sotien monissa ratkaisutaistelussa loistava tarkkailijan asemapaikka. Tämä puolestaan antoi hänelle autenttista aineistoa teorioitensa kehittämistä varten. Koblenz'issa tuli hänelle vihdoin aikaa syventyä perusteellisemmin sotatieteelliseen työhönsä. "Vom Kriege" teoksen varsinaisen kirjoitustyön katsotaan alkaneen v. 1816.

TYÖ JÄÄ KESKEN

Vuonna 1818 ylennettiin Clausewitz kenraalimajuriksi ja siirrettiin Berliiniin Allgemeine Kriegsschule'n johtajaksi. Koulu oli sama, missä hänen oma sotilaskoulutuksensa alkoi Scharnhorstin ollessa johtajana. Koulun johtajan tehtävä oli kuitenkin pelkästään hallinnollinen, ilman mahdollisuutta vaikuttaa upseerien koulutukseen. Ajat eivät olleet suotuisia myöskään armeijan uudistussuunnitelmille. Clausewitz pyrki myös Preussin lähettilääksi Lontooseen, mutta vaikutusvaltaisista suosittelijoista huolimatta se ei onnistunut. Näissä olosuhteissa hän itse vähitellen tajusi menettäneensä mahdollisuudet palvella maataan asettamalla kykynsä aktiivisen toiminnan käyttöön. Siksi hän kohdistikin kaikki pyrkimyksensä tieteen maailmaan ja siten hyödyttämään toiminnallaan isänmaataan.

Vielä kerran, vuoden 1829 lopulla, anoi Clausewitz kuninkaalta siirtoa joukko-osastopalvelukseen. Jalkaväkimies Clausewitz määrättiin kuitenkin odottamatta tykistön tarkastajaksi Breslauhun maaliskuussa 1830. Täysin ilman perusteita tämä siirto ei kuitenkaan ollut. Tykistön ylitarkastaja oli prinssi August, jonka adjutantina Clausewitz oli palvelut ja joka tunsikin tämän kyvyt ja tarvitsi tätä avukseen tykistön kehittämissuunnitelmien toteuttamisessa.

Clausewitz katsoi tämän aselajin muutoksen vaikeuttavan tieteellistä työtään. Kuusi kirjaa hänen teoksestaan "Vom Kriege" oli valmiina, kaksi oli luonnosasteella. Keväällä 1830 hän huolellisesti paketoi käsikirjoituksensa, varusti päällekirjoituksin ja luovutti ne sinetöitynä vaimonsa huostaan. Tarkoituksena oli täydentää työ myöhemmin.

Heinäkuun vallankumous Ranskassa aiheutti liikehdintää Euroopassa, mm. puolalaiset nousivat kapinaan venäläisiä vastaan marraskuun lopulla 1830. Oman tilanteensa varmistamiseksi preussilaiset muodostivat Puolan rajalle tarkkailuarmeijan. Tämän komentajaksi määrättiin maaliskuussa 1831 marsalkka Gneisenau, joka kutsui yleisesikuntansa päälliköksi Clausewitz'in. Esikunnan sijoituspaikaksi tuli Posen. Yh-

teistyö Gneisenau'n kanssa ei tällä kertaa muodostunut kuitenkaan pitkäaikaiseksi, sillä tämä kuoli koleraan elokuussa.

Venäläisten murskattua Puolan kapinan palasi Clausewitz takaisin Breslauhun. Hänen aikomuksenaan oli nyt lopullisesti käydä käsiksi teoksensa viimeistelytyöhön. Kohtalo oli kuitenkin päättänyt toisin. Kenraalimajuri Carl von Clausewitz kuoli äkillisesti 16. marraskuuta 1831. Yleisen, senaikaisen käsityksen mukaan koleraan. Myöhempi tutkimus olettaa psyykkisen rasituksen ja mahdollisen sydämen toimintahäiriön yhdistettynä lievään koleratartuntaan olleen todennäköisen kuolinsyyn.

VAIMO TUKENA

Ennen kuolemaansa oli Clausewitz velvoittanut vaimonsa julkaisemaan keskeneräisen työnsä, joka avattiin sinetöidyistä kääroistään hänen kuolemansa jälkeen. Teokset ilmestyivät 1832–1837 sarjana "Hinterlassenen Werken über Krieg und Kriegführung". Tärkein teos on "Vom Kriege", jonka ensimmäinen nide ilmestyi v. 1832.

Clausewitz'in elämäntyötä tarkasteltaessa on syytä korostaa hänen monipuolisesti sivistyneen aviopuolionsa Marien merkittävää osuutta. Sen lisäksi, että hän, kuten edellä on mainittu oli ihanteellinen aviopuoliso, oli hän suuressa määrin miehensä henkinen ja käytännön tuki myös vaikeina aikoina. Hänen korkea asemansa hovissa antoi tähän mahdollisuuksia. Kirjallisessa työssä toimi hän, ei pelkästään miehensä sihteerinä, vaan myös kantaaottavana, osallistuvana työtoverina. Erityisesti on havaittavissa hänen vaikutuksensa Clausewitz'in hegeliläiseen ajatteluun. Vielä aviopuoliso toimi miehensä englannin kielen opettajana, hänen äitinsähän oli syntyperältään englantilainen. Saattaa olla niin, että ellei Marie von Clausewitz olisi miehensä kuoleman jälkeen toiminut tehokkaasti tämän töiden julkaisemiseksi, olisivat ne voineet kokonaan jäädä unohduksiin. Clausewitz'in aika-laiset eivät täysin tajunneet hänen merkitystään. Sen teki vasta jälkimaailma. Clausewitz'in omaa käsitystä vaimonsa merkityksestä teosten syntymiselle kuvaa ennen aikaista poislähtöä aavistelevan miehen lause vaimolleen: "Du sollst es herausgeben".

Clausewitz haudattiin Bresloun sotilashautausmaahan. Toisen maailmansodan melskeissä tämä hautausmaa tuhoutui. Breslau liitettiin Puolaan. Saksan jatkautui kahtia. Saksan Demokraattisen Tasavallan toimesta on Clausewitzin maalliset jäännökset siirretty Burg'iin, lähellä Magdeburgia, hänen syntymäkaupunkiinsa. Kehä on umpeutunut. □

Kun on kysymys metallin pintakäsittelystä
tai kestävästä lattiasta, antaa oikean vas-
tauksen

Oy TRANS-MERI Ab

Tuotemyynti
Tuusulankatu 11
00100 HELSINKI 21
Puh. 90-673011

Helsingin Lääkärikeskus ja Laboratoriot

Mannerheimintie 12 A—B III kerros
HELSINKI
Puh. 90-646411

Oy Hercofinn Ab

Mannerheimintie 14 A
Vaihde 641 945
(Tehd. Kalkku 931-430 444)

Oy Hercofinn Ab

Mannerheimv. 14 A
Vaxel 641 945
(Fabr. Kalkku 931-430 444)

VIKING

- JALKINEENHOITOAINEET
- LATTIANHOITO- JA
- PESUAINET

Oy VIKING Ab

Vantaa
Puh. 90-8764572

AERIAL OY

AERIAL OY:n tuotantoa:

- radiopuhelin- ja linkkiantennit
- ristikko- ja putkimastot
- suurtaajuussuodattimet

Puh. 90-291 0588
04400 JÄRVENPÄÄ

TORJU KYLMÄ TEHOKKAASTI

Valmistamme pakkasenpitäviä LÄMPÖ-
PUKUJA YK-joukkojen, rajavartioston,
lennoston ym. käyttöön. Lämpöpukuja
saatavana varastoltamme myös siviili-
käyttöön.

TUKKU-TUOTE OY

TIEDUSTELUT: puh. 913-71 342
03250 Ojakkala

Piper on oikea kone jokaiselle lentäjälle ja liikeyritykselle.

Piper on jo kasite kaikkialla maailmassa
Joka koelmas vääsilmälukone Suomessa
on Piper Piper varjasta löytyy oikea ja
luotettava kone niin liikematkalle ilmai-
lun harrastajille kuin koulutukseenkin

Kaannu Piper avustassa Kar Airin puoleen
Lentokoneiden myynti
Malmint lentoasema, puh. 178 144

KAR-AIR oy

POHJOISMAIDEN SUURIN ALUMIINIPAKKAUSTEHIDAS

HELSINKI
Puh. 90-750909

HANKO
Puh. 911-84111

Vapaudenristillä palkitut joukko-osastot

Joukko-osaston lippu on sen arvokain ja kunnioitettu perinne-esine olkoonpa se 1600-luvulta tai vasta viime vuosikymmeninä käyttöönsä vihitty. Sille suoritetaan asianmukaiset kunnianosoitukset. Sen edessä vannotaan sotilasvala ja sen jäljessä joukko-osasto marsii paraateissa.

Nykyisistä joukko-osastoistamme on kolme sotilasopetuslaitosta, yksi prikaati, yksi kenttätykistörykmentti ja viisi jääkäripataljoonaa saanut oikeuden kiinnittää lippunsa kärkeen vapaudenristin ja lisäksi kahdella prikaatilla on oikeus kantaa lipussaan vapaudenristin nauhoja. Näissä joukoissa palvelevien tulisi tietenkin tuntea erityistä ylpeyttä tämän takia joukko-osastostaan. Tuntuu kuitenkin siltä, että saatua tunnustusta ei kovinkaan paljon painoteta eikä esimerkiksi nosteta sen avulla joukko-osastohenkeä. Tämän kirjoittaja on palvellut kolmessa vapaudenristillä palkitussa joukko-osastossa enkä muista kertakaan missään yhteydessä korostetun, että joukko-osasto on saanut vapaudenristin.

Venäjän armeijassa palkittiin sodassa kunnostautuneita yksiköitä oikeuttamalla ne kiinnittämään lipputankonsa kärkeen Pyhän Yrjön risti nauhoineen. Mm. omalla Kaartin Pataljoonallamme oli Pyhän Yrjön lippu Kunnostautu-

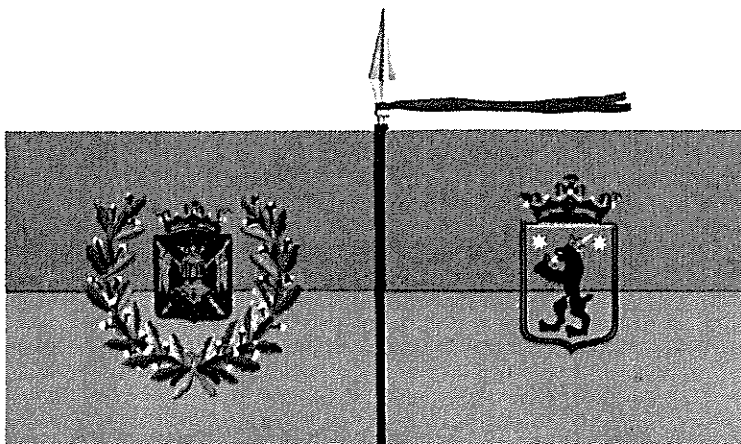
misesta Puolassa 1831. Suomeen perustettiin keväällä 1918 vapaussodan Ylipäällikön aloitteesta Vapaudenristin Ritarikunta. Ilmeisesti silloisen kenraali Mannerheimin toimesta siirtyi samalla venäläinen palkitsemistapa myös Suomen armeijaan. Joka tapauksessa hän valtionhoitaja-ylipäällikkönä palkitsi vapaussodassa kunnostautuneista lipputangon kärjessä kannettavalla vapaudenristillä 5.5.1919 Suomen Valkoisen Kaartin, Karjalan Kaartin Rykmentin, Kaartin Jääkäripataljoonan ja Uudenmaan Rakuunarykmentin sekä Kenttätykistörykmentti 1:n, jonka tuli kiinnittää vapaudenristi tykkiin siihen asti kunnes joukko-osasto saa oman lippunsa. Posti kulki silloinkin hitaasti. Rykmentti sai vapaudenristinsä vasta 16.5.1938, jolloin se kiinnitettiin päätöksen mukaisesti tykkiin. Oman lipun joukko-osasto sai 28.5.1957, josta alkaen risti on ollut ylväästi sen lipputangon kärjessä.

Valtionhoitaja-ylipäällikkö päätti vielä 20.6.1919, että edellä mainittujen joukko-osastojen "lipputangon kärjen kaulaan on kiinnitettävä IV luokan Vapaudenristin nauha ja siihen kultakirjaimilla niiden taistelujen nimet, joissa joukko-osasto on erittäin kunnostautunut." Päätöksessä on nuo taistelupaikat lueteltu. Lisäksi siinä on oikeutettu

uusina joukko-osastoina myös Uudenmaan Rykmentti ja Karjalan Ratsujääkäriyrykmentti kiinnittämään lippunsa vapaudenristin nauhan, mutta ei vapaudenristiä. Päätökseen sisältyi vielä seuraava kohta: "Kiinnittääkseen jonkun muiston Suomen vapaussodasta sotahistoriassamme loistavaan Porin Rykmentin nimeen on valtionhoitaja-ylipäällikkö myöntänyt Porin Rykmentille Vapaudenristin IV luokan nauhan". Siihen tuli liittää vastaavasti taistelupaikkojen nimet.

Näiden päätösten perusteella Karjalan Prikaatilla on Karjalan Kaartin Rykmentin ja Satakunnan Tykistörykmentillä Kenttätykistörykmentti 1:n perinteiden jatkajana lipputankonsa kärjessä vapaudenristi nauhoineen. Uudenmaan Prikaatilla on Uudenmaan Rykmentin ja Porin Prikaatilla Porin Rykmentin perinteiden jatkajana lipussaan vastaavasti vapaudenristin nauha.

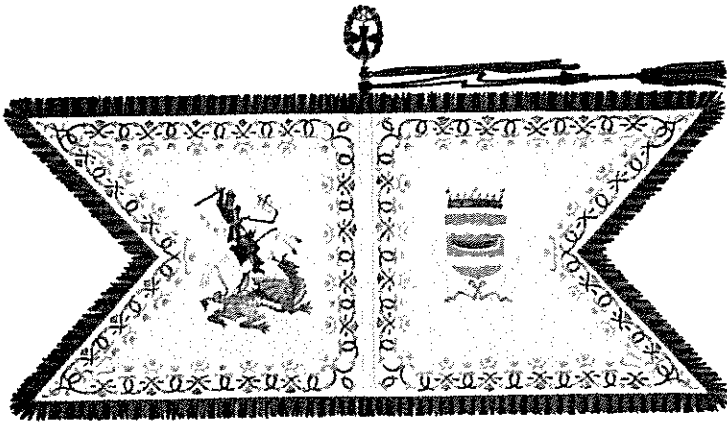
Seuraavan kerran joukko-osastoja palkittiin tällä tavoin vasta vapaussodan 20-vuotispäivänä. Tällöin Tasavallan Presidentti Kyösti Kallio oikeutti sotilaskäskyllä 29/16.5.1938 Jääkäripataljoonat 1-4 vapaussodan aikaisten jääkärijoukkojen perinteiden säilyttämiseksi kantamaan lipputangon kärjessä vapaudenristiä ja kiinnittämään lipputangon kärjen kaulaan IV luokan vapau-

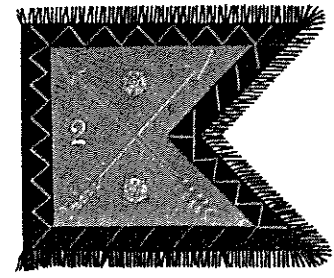
Porin Prikaati²

Karjalan Prikaati¹

Uudenmaan Rakuunapataljoona¹

Uudenmaan
Jääkäripataljoona¹

denristin nauhan. Puolustusvoimissamme oli v 1938 ainoastaan nämä neljä jääkäripataljoonaa. Niiden nykyiset nimet ovat vastaavassa järjestyksessä Lapin Jääkäripataljoona, Uudenmaan Jääkäripataljoona, Kymen Jääkäripataljoona ja Hämeen Jääkäripataljoona.

Seuraavana sai Kadettikoulu 26.5.41 vapaudenristin. Ylipäällikön päiväkäskyssä numero 189 on perusteluna: "Tunnustuksena suuresta tulosrikkaasta työstä Isänmaan hyväksi ja kannustimiksi tuleville upseeripolville annan Kadettikoululle Vapaudenristin uljaaseen kadettilippuun kiinnitettäväksi."

Samana päivänä sai myös Reserviupseerikoulu Ylipäällikön päiväkäskyllä numero 190 vapaudenristin. Päiväkäsky päättyy sanoihin: "Tunnustuksena suuresta kunniakkaasta työstä Isänmaan hyväksi annan Reserviupseerikoululle Vapaudenristin."

Huomiota kiinnittää näiden samana päivänä annettujen päiväkäskyjen vapaudenristin paikkaa koskeva erilainen sananmuoto. Joka tapauksessa kummallakin sotilasopetuslaitoksella on vapaudenristi lipputangon kärjessä ja sen ympärillä vapaudenristin punavalkoiset nauhat.

Tähän asti viimeisimpänä joukko-osastona sai vapaudenristin 9.1.1947 Merisotakoulu. Sitä koskevan luovutuskirjan on allekirjoittanut Suomen Marsalkka Mannerheim ja sen teksti on seuraava: "Isänmaan nimessä Vapaudenristin Ritarikunnan suurmestarina annan Merisotakoululle Vapaudenristin kiinni-

tettäväksi Merisotakoulun merensinisen lipun tangon huippuun tunnustuksena osuudesta Isänmaan merien ja rannikkojen puolustukseen."

Vuosina 1919 ja 1938 vapaudenristillä palkitut joukko-osastot ovat viime sodissa olleet palkitsemisensa arvoiset ja ansaitsivat lippuihinsa monien kovien taistelupaikkojen nimet. On varsin hämmästyttävää todeta, ettei talvi- ja jatkosodan ansioista ole palkittu yhtään taisteluyksikköä. Sotilasopetuslaitoksille annetut vapaudenristit kohdistuvat niiden kouluttamaan päällystön yhteiseen osuuteen puolustuslaitoksessamme. Sotien jälkeisessä puolustusvoimille kielteisessä ilmapiirissä ei tällaisia huomion osoituksia ehkä pidetty enää tarkoituksen mukaisina.

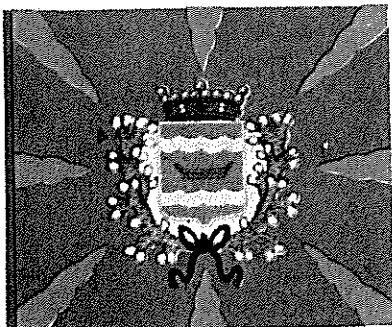
Täysin perusteltua olisi ainakin ollut Ilmasotakoulun palkitseminen saman aikaisesti Merisotakoulun kanssa. Siellä koulutetut lentäjät sekä ilmavoimiin silloin kuulunut ilmatorjunta ampuivat talvisodassa alas 725 viholliskonetta ja jatkosodassa 2674 puhumattakaan siitä panoksesta, minkä ilmavoimien antoi kohteidemme suojauksessa, maa- ja merivoimien tukemisessa sekä tiedustelussa. Ilmavoimien miesten saamat 17 Mannerheim-ristiä, joista kahdelle se suotiin kaksi kertaa, tukevat sitä, että Ilmasotakoulu todella ansaitsisi vapaudenristin.

Joukko-osastoista Panssaridivisioonan maineikkaita perinteitä jatkavan Panssariprikaatin Panssarivaunupataljoonan tulisi saada mm. Aunuksen

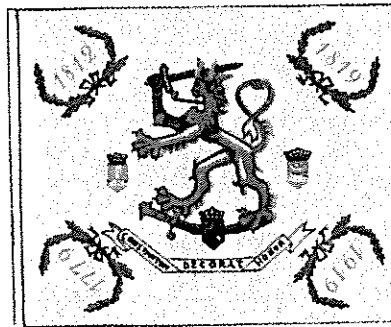
hyökkäysvaiheen, Kuuterselän, Talin-Ihantalan ja Vuosalmen taistelujen perusteella täydellä syyllä vapaudenristi. Samoin se ilmeisestikin kuuluisi Savon Prikaatille sen edeltäjärykmentin JR 7:n Tyrjässä, Siiranmäessä ja Vuosalmella osoittaman urheuden vuoksi.

Ilmatorjuntarykmentti 1 eli nykyinen Helsingin Ilmatorjuntarykmentti oli se joukko-osasto, joka torjui lähes täydellisesti venäläisten suurpommitukset helmikuussa 1944 Helsinkiin estäen näin suunnitellun pääkaupunkimme tuhoamisen. Sekin oli varmasti vapaudenristin arvoinen suoritus. Ilmasotakoulun lisäksi ansaitsisi ilmavoimissa vapaudenristin myös Karjalan Lennosto, joka on maineikkaan Lentorykmentti 3:n perinnejoukko-osasto.

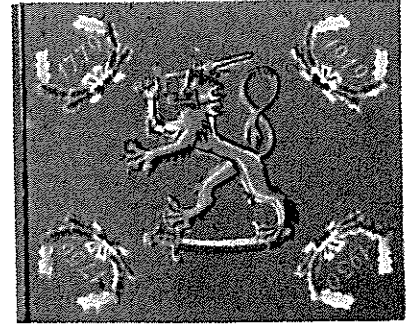
Talvi- ja jatkosodan kunniakkaiden taistelusuoritusten perusteella tulisi ainakin edellä mainitut viisi vapaudenristiä vielä myöntää sopivassa yhteydessä. Varmasti moni muukin joukko-osasto olisi oikeutettu saamaan vastaavan tunnuksen. Saattaa olla kuitenkin niin, ettei viime sotien ansioista vapaudenristejä enää tulla jakamaan. Joukko-osastoille jo myönnettyjen ristien arvostusta meidän joka tapauksessa tulisi pyrkiä lisäämään. Jokaisen näissä joukko-osastoissa palvelevan tulee tuntea ylpeyttä sen saamasta korkeasta tunnustuksesta, ja se pitää tuoda myös juhlapuheissa ja joukko-osastoa koskevissa esityksissä ja esitteissä merkittävänä asiana esille. □

Uudenmaan Prikaati²

Kadettikoulu¹

Merisotakoulu¹

Suomalainen asevelvollinen turhautuu MIKSI?

Siivoukseenko?

Älykkyystasoltaan keskiarvoinen nuorukainen kertoo asevelvollisuuttaan suorittaessaan turhautuneensa. Näin ennen muuta jalkaväessä. Ennen muuta näin välttävät lykkäystä saaneet nuorukaiset ja luonnollisesti loppututkinnon suorittaneet. Turhautuminen johtaa pinnauksiin. Ja armeijassa kuten Suomen, jossa palveluaika on lähes lyhin koko maailmassa lasketaan, kuinka monta kuukautta oleskellaan Intissä turhaan.

Miksi sitten moinen tila syntyy? Alokasaikana hangataan lähes itsestään selviä asioita. Joukkoa opetetaan sen yksinkertaisimman yksilön tason mukaan. Näinhän on pakko, mutta sitä eivät nuoret pysähdy ajattelemaan. Liian kauan opetus on liian yksitoikkoista: kivääri ja konepistooli sekä potero ydinasesuojana. Korpraalien ja alikersanttien harjoittamat seremoniat ovat naiivin lapsenkaita. Tärkeimmiltä suorituksilta tuntuvat vuoteiden ja vaatepinkkojen rakentelet.

Tässä yhteydessä voi muistaa suojeluskuntajärjestöä. Jos nuorukainen oli innostunut maanpuolustukseen ja kursseja käyden suorittanut A-luokan sotamiestutkinnon, hän useimmiten turhautui jouduttuaan alokasajan junnaukseen. Erittäin tyypillistä oli, että Kadettikouluun aikoneet, innokkaasti suojeluskuntajärjestössä toimineet oppikoululaiset,

tympääntyivät alokasajan, jopa aliupseerikoulun opetuksen yksitoikkoisuuteen, eikä aina reserviupseerikoulun mielekkäisyys pystynyt muuttamaan päätöstä.

Muuan turhautumisen syntymisen aiheuttaja on päällystön ”vähäpuheisuus”. Ei selvitetä riittävästi miksi asevelvollisuusajana opetellaan määrättyt kuviot, mihin perustuu äksiisi, miksi joukon on toimittava sen johtajan käskyjen mukaan. Käydyistä sodista saataisiin kotsoli esimerkkejä siitä, kun ryhmänjohtajan tai joukkueenjohtajan käskyjä ei noudatettu, ja johtajat joutuivat yksin lähtemään näyttämään esimerkkiä, etenemään, hyökkäämään.

Asevelvollisen toiminnoista puuttuu henki, innoitus. Ei selosteta ainakaan riittävästi talvi- ja jatkosodan kokemuksia, ei selvitetä mainittujen sotien kohokohtien, suomalaisen sotilaan mallikasta käyttäytymistä itärajan talvisissa motustistelussa, ei todisteta hiihto- ja ampumataidon merkitystä, käskyjen noudattamisen mm. yhtenäisen tulenavauksen tärkeyttä jne. Asevelvolliset nuorukaiset toteavat pettyneinä, etteivät he juuri tiedä viime sodistamme Intistä palatessaan enempää kuin sinne mennessään. Ainakin alitajuisesti he näet tietävät, että ”kansaa joka ei tunne historiaansa, ei pysty rakentamaan huomispäivääkään.” Keksintöä lienee seuraava ”a-

jankuva”, mutta se kertoo paljon. Erään Kadettikoulun tuvan oven kamanassa on nimi Summa. Kun kadetilta kysyttiin, mitä se merkitsee, hän vastasi: ”Paperitehdas Vehkalahdella”.

Vaikuttaa siltä, ettei osata soveltaa oikein päin yhä lisääntyvää asevelvolliskutsuntojen raakkausprosenttia ja oman tunnon syistä kieltäytyneiden määrää. Eli ne, jotka kantavat yllään kruunun harmaata lähes vuoden, ovat maan parasta miesainesta. Muistettakoon, että Rauhanpuolustajien puheenjohtaja, kirjailija Paavo Rintala, joka on satuillut omalaatuisella tavalla sotiemme aikaista historiaa, kirjoitti hiljattain esitetyssä radiokuunnelmassa (”Kenties kaupastakin tarvitaan”): seuraavan repliikin ”Sie isse uot sanont, jot meijä isä ei ois tarvint mennä sottaa. Et hää ois voint jäähä tehtaalki. Eihä vänskäkää ment, ei monj muukaa, pienempkää herra. (Äiti:) Siu issäis ei otkaa... hää olkii mies ja siu issäis. Tää onkii semmone sota, jot täs pitää kaikkii miehii, mies sano miehii, ja issäis, olla sotimas. Usot sie.” Jos luullaan, että esim. naapurivaltio Neuvostoliitto haluaa tai vaatii nöyrystyä, rauhanenkeleitä armeijaan, niin ei tajuta yya-sopimuksen vaatimusta eikä sitä, että Puna-armeijan johto antoi ja antaa arvon suomalaisen sotilaan suorituksille viime sodissa. Muistettakoon vain, miten

Vaiko löysään koulutukseen?

Stalin arvosti sotamarsalkka Mannerheimia.

Kun kymmenkunta vuotta sitten NI:n kutsumana tein parin viikon matkan Kaukasiaan ja siellä banketissa piti pitää puhe, päätin yllättää ja kerroin etulinjan miehen kokemuksia Suomen Talvisodasta Summan rintaman näkökulmasta. Lopetettuani matkailuministeri pyysi jatkamaan. Sitten seurasivat rajut aploodit ja toteamukset: ”Me kiitämme, että saimme kuulla todellista tekstiä. Olen soittanut vastakkaisella puolella tykistön luutnanttina.”

Historian unohtaminen on näköjään ajanilmiö ei vain armeijassa vaan jossain maanpuolustuslehdissäkin. Esimerkki on mielestäni julkistamisen arvoinen varoituksena. Erään artikkelin loppulause kuului näin: ”Saamme olla kiitollisia sodan aikaisille valtion johtajille ja sodan johtajille, mutta ennen muuta rintamamiehille niin maassa kuin ilmassa, joiden ansiosta puolustus Talissa, Ihantalassa ja muillakin kesän 1944 rintamilla piti, ettei meidän maaperällämme tapahtunut samanlaisia näytelmiä ja muitakin täydellisen antautumisen seurauksia.” Saksan Luftwaffen loistavin hävittäjälentäjä, sotavangiksi joutunut, Erich Hartman (352 ilmavoittoa) oli edeltävässä tekstissä kertonut sodan järkyttävimpänä kokemuksenaan näkemänsä joukkorais-

kauksen. Tämä loppulause piti asenteellisenä ja turhana poistaa!

Jalkaväen harjoituksiin voi saada huomattavasti enemmän mielenkiintoa ja mielekkyyttä. Hyvä esimerkki on ”ammu sinä, minä hyökkään” -harjoittelu, jolla mm. osoitetaan, ettei jalkaväkisotilas ole toden tullen konekiväärien ruokaa. Tai ryömimisharjoitus, jossa aseveikot ovat tuomareina tekemässä ”nyt näkyi” -havaintoja.

Tuttuja esimerkkejä, sanotaan, mutta vastaavaa havainnollista käytäntöä on asevelvollisen harjoittelussa liian vähän.

On hyvä, että kadetit suorittavat kasvatusopin approbaturin, hyvä että opiskelevat venäjää ja muitakin kieliä. Mutta tärkeintä olisi nuoren upseerin opiskella, miten sotataitoa neuvotaan mielekkäästi ja mielenkiintoisesti asevelvollisille, niin että nämä tuntisivat, kuinka esimies on asiassa mukana koko sielullaan. Käytännön psykologia, jota vain harvat lukien oppivat, on varmasti yksi tärkeä esimiehen avu. Tuntuu sadulta muistella, että sotien aikana lähetettiin takalinjassa tyriintä reserviläinen rangaistuksena etulinjaan. Tai juoksemista käytetään rankaisukeinona. Tai että pappi tuli pitämään etukäteen ”ruumiinsiunauksen” ennen vastaiskuun lähtöä. Kukaan ei olisi halunnut sillä matkalla kuolla. On tietysti eri asia, jos yksikön muodostavat

esim. körttiläiset. Heille mainittu valmistelutilanne sopii. — Vastaavanlaisia psykologisia kömmähdyksiä on vieläkin karsimisen verran.

Korostan mielikuvitusta sotaharjoituksissa muistaen — ja sotahistorioiden kertomana — kuinka suuresti juuri mielikuvitus säästi sodassa verta. Hävittäjälentäjien sodasta saadaan vaatimukseleeni tausta: lennä oikein — opetetulla tavalla — kun olet niskan päällä, mutta väärin kun olet alakynnessä. Kun väärin lentämistä ei huomattu, tuota mielikuvituksen apua, riittävästi opettaa ja korostaa koulutuskeskuksissa, rintamalaivueisiin saapuneita vänrikkejä ja kersantteja putosi luvattoman paljon ensi lennoilla. Taitolennon ”isäkin” toisella sotalennollaan.

Edellä sanottu on kritiikkiä, osin kärjistettyä. Ei kirjoittaja ole voinut kaikkea kontrolloida. Tekstin on kertonut asevelvollisuutensa viime aikoina suorittanut nuoriso. Ja jos he ovat olonsa ja saamansa vaikutteet näin kokeneet, heidän huomautuksilleen kannattaa antaa arvoa. Emmehän yleensä paljoakaan viisastu kättentaputuksista ja juhlapuheista vaan nimenomaan kritiikistä. Jos probleeman aiheuttaa kurin hölyminen ja siihen aikaisempi tottumattomuus, siis tila, kun ei voi kuria purnata, ratkaisu on perin helppo. □

Oy Laivateollisuus Ab

Pansio
20100 Turku 10
Puh. 921-401444

KAINUUN SANOMAT

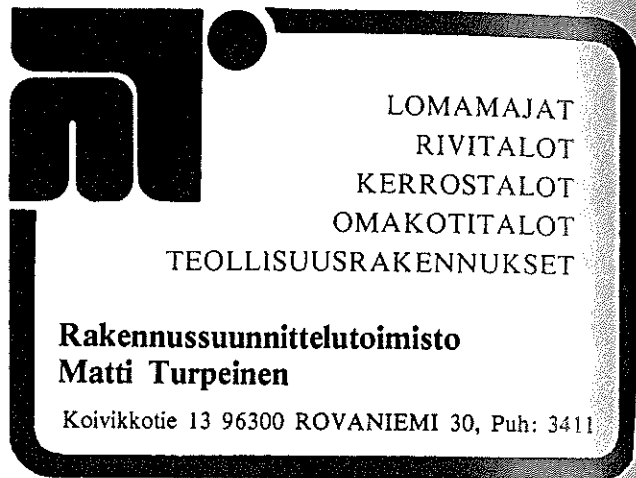
— Kainuun ykköslehti

HANKKIJÄ

REHUTEHDAS

Hyvät rehut Hankkijasta
— myös koirille.

KORIA

LOMAMAJAT
RIVITALOT
KERROSTALOT
OMAKOTITALOT
TEOLLISUUSRAKENNUKSET

**Rakennussuunnittelutoimisto
Matti Turpeinen**

Koivikkotie 13 96300 ROVANIEMI 30, Puh: 3411

KUN ON KYSYMYS ASKARTELU- TARVIKKEISTA

ja niiden hankinnasta
kannattaa tutustua liikkeemme
laajaan tuotevalikoimaan.

Askartelukeskus Oy

Mikonkatu 8 Hki 10 puh. 661956

M O N O O Y

Laatikkotehtaankatu 2
Lahti

TURVA -suojamatto

TUO TEHOKKUUTTA
JA VARMUUTTA MAAN-
RÄJÄYTYS- JA LOUHINTATÖIHIN.

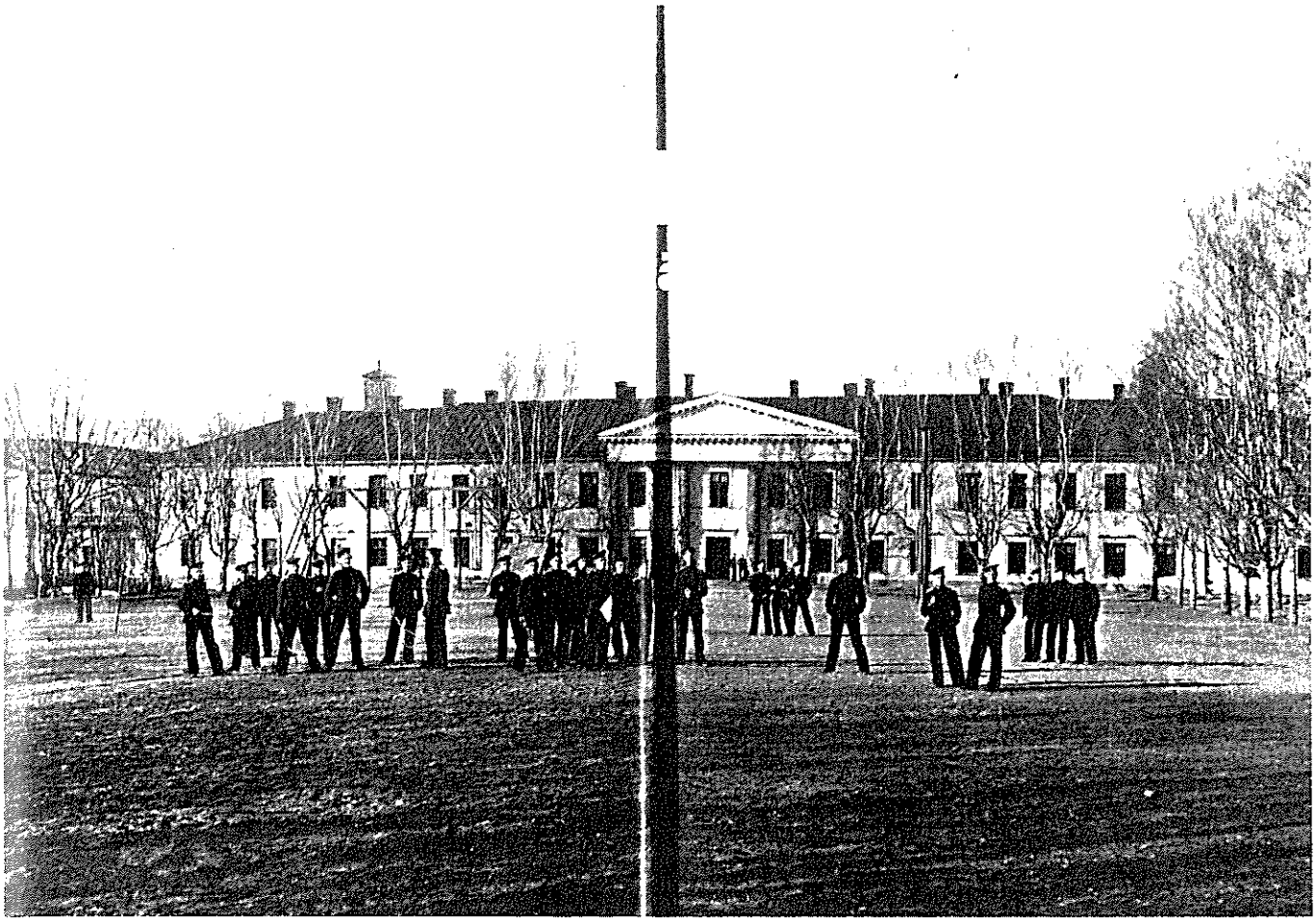
Pat.hak. n:o 771849

KUMI-NURMIO KY
Yläjärvi puh. 931-491116, 481508

*Monet persoonalliset ihmiset
antavat meidän huolehtia
säännöllisesti hiustensa muotoilusta
— mikä on paljon enemmän kuin tukanleik-
kaus.*

*Hyvät naiset ja herrat.
Soittakaa puh. 6943433 ja varatkaa aika.*

Best Salon
Annankatu 27, Helsinki

Haminan kadeteilla oli omat perinteensä.

Kuvat: Kadetti (eversti)
AHTI PAULAHARJU 9. kurssi

Sisäoppilaitosten oppilaskuntaelämän tunnusmerkkeinä ominaisimmillaan voidaan pitää erilaisia perinnemenoja ja -tapoja. Aloittaessaan toimintansa 25.1.1919 itsenäisen Suomen Kadettikoulu ei muodostanut poikkeusta. Suomalaiset kadettiperinteet saivat alkunsa – perinteet, joista monet säilyivät muuttumattomina vuosikymmeniä, eräät aivan näihin aikoihin asti.

Kadettiperinteet muovautuivat vanhemman kurssin nuorempia kohtaan kohdistamista kasvatus- ja kurinpitotoimenpiteistä, ja niiden pääasiallisena tarkoituksena oli luoda tulevalle upseeristolle voimakas yhteenkuuluvaisuuden tunne ja kunnioitus sotilasperinteitä kohtaan. Näin ollen perinteet olivat riippuvaisia kulloisenkin vanhemman kurssin kekseliäisyydestä ja ajan hengestä.

**ENSIMMÄINEN KURSSI
SUUNNANANTAJANA:
KASTEESTA SIMPPUIHIN**

Ensimmäinen tilaisuus, jonka voidaan katsoa aloittaneen kadettiperinteiden sarjan, pidettiin helmikuun 12. ja 13. päivän välisenä yönä 1919. Tällöin kastettiin ne kadetit, jotka olivat saapuneet kouluun varamiespaikoilta muuta pari viikkoa myöhemmin. ”Kaste” merkitsi sananmukaista ammeessa kastamista koko kurssin läsnäollessa. ”Pyövelinä”, Perinteiden Isän esihahmona toimi kadetti Hjalmar Oljemark, joka säilytti tämän virkansa koko kurssin ajan. Näin sai alkunsa vieläkin vähäisin muutoksin jatkuva kasteyö, joka muuttui myöhemmin Kadettioppilaskunnan johtamaksi perinnemenoksi.

Seuraava kastetoimitus pantiin toimeen syksyllä 1919, jolloin 2. kadettikurssi aloitti opintonsa. Kastemenot olivat samanlaiset kuin saman vuoden helmikuussa.

Moni on kuullut kutsuttavan itseään simpuksi; kuinka moni on kuullut kutsunanimen syntyhistorian? Simppu -nimitys johtunee siitä, että silloiset tulokkaat, 2. kadettikurssin kadetit todettiin hämmentyneiksi ja ilmeisen epävarmoiksi käyttäytymisessään. Luultavasti tällöin muodostui ruotsinkielisestä sanonnasta ”en simpel människa” (=yksinkertainen ihminen) sana simppu. Tiedossa ei ole, onko nimitys toisaalta peräisin simppu- kalan ruotsinkielisestä vastineesta simpa.

Joka tapauksessa, ensimmäisenä simppu- sanaa käytti 1. kadettikurssin

Hiki säästää verta. Kenttälinoitustöihin perehdyttiin perusteellisesti kesällä Pääskylahden leirillä.

9. kadettikurssi ruokailussa Munkkiniemen koulun salissa.

kadetti Georg Lucander todetessaan uudet kadetit aivan simpun näköisiksi. Sana oli sanottu ja se pysyi — ollen käytössä vielä 66. kadettikurssilla. — Sanastahan kehittyi myöhemmin käsitteet simpuyö ja simputus.

TOVERIKURI: ERÄITÄ ILMENEMISMUOTOJA

Kadettien sisäinen tiiveys ja pyrkimys hyvään yhteishenkeen, jossa rehellisyys oli korostetussa asemassa, aikaansai tiettyjä opetus- ja ojenusmuotoja.

Näille oli ominaista, ettei Kadettikoulun johto asiaan puuttanut, vaan kadetit ryhtyivät toimenpiteisiin omassa keskuudessaan.

Vilpin harjoittaminen palveluksen helpottamiseksi tai loman saamiseksi tuotti nopeasti kekseliään sanktion; samoin oli laita, jos joku rikkoi ns. kirjoittamattomia lakeja vastaan.

Esimerkkejä on mainittavissa monia: — keinotekoisin syin loman saanut kadetti kasteltiin perusteellisesti ao. lomalta palatessaan (1. kadettikurssi), — lomalta palannut kadetti herätti tuvan muut asukkaat. Osa hänen hiuksistaan leikattiin pois (1. kadettikurssi), — edelleen 1. kadettikurssi: tunnetulle kiivailijalle ajeltiin hiustenleikkukoneella vako keskelle päälakea, — toistuvasti palveluksesta vilpillisesti poisjäänyt voideltiin kenkä- ja sukivoiteen sekoituksella. Puhdistautumiseen meni koko viikonloppu, sekä — nuorempi kadetti, joka oli laiminlyönyt vanhemman kadetin tervehtimisen, määrättiin suorittamaan tervehtimisharjoittelua kiväärille koulun käytävällä (kurssit 1—20).

Toverikunnan raipparangaistusta — remmiapellia — sovellettiin äärimmäisen harvoin, ja rikkomuksen tuli olla vakavaa laatua. Tavallisimmin tuli kysymyksen väkivaltaisesta käyttäytymisestä rankaiseminen. Samantyyppisenä voimakkaan negatiivisena joukkohengen osoituksena voidaan nähdä erään 13. kadettikurssin kadetin ”savustaminen” ulos koulusta.

SIMPUN ARKIPÄIVÄÄ

Nuoremman kadetin arkipäivä alkoi jo kutsumanimestä: hän oli ”simppu”, ”invalidi”, ”grobiaani” tai ”simpaani” — mikä milloinkin herralle vanhemmalle kadetille sattui sopimaan. Poikkeuksellisesti 11. kadettikurssi kutsui nuorempiaan ”gibboneiksi”.

Tuonakaisesta ohjesäännöstä johdettu reservivänrikin ja kadetin nurinkurinen esimies — alainen -suhde aiheutti monta sitkeästi elänyttä simputusmetodia kadettien keskuudessa. Uuden tulokkaan käyttäytymiskoulutus alkoi heti saapumishetkellä — kouluun ilmoittautuminen sisälsi jo arvaamattoman määrän erehtymismahdollisuuksia. Näistä tyypillisimpänä voidaan mainita laukkunsa pahaa-aavistamaton kannattaminen vanhemmalla kadetilla; tilanne, joka tuotti simpulle pääosan matkalaukkunkantonaäytelmässä illasta toiseen. Niinkään reserviupseerin virkapuvussa saapuminen kostautui monin kerroin.

15. kadettikurssilla oli eräs siviiliopettaja joutunut epähuomiossa simputustoitteiden uhriksi tullessaan ilmoittautumaan uusien kadettien kanssa samaan

aikaan; hän oli joutunut mm. konttaamaan koulurakennuksen portaita. Toisen tiedon mukaan oli jollakin aikaisemalla kurssilla käynyt samoin sähkömittarin lukijalle, ennenkuin tämä oli saanut ilmoitetuksi, ettei ole ilmoitettava kadetti.

Käyttäytymiskoulutukseen kuuluvan seurustelutaidon kehittäminen aloitettiin voimallisesti heti tulomuodollisuuksien jälkeen, ja sitä jatkettiin koko nuoremmalla kurssilla oloajan. Seurusteluun saattoi kuulua erilaisten lauluesitysten suorittaminen, runonlausunta sekä oman puolustushaaran tai aselajin erikoisominaisuuksien esittely. Niinpä autojoukoissa palvelleet kadetti R W Palmroth joutui havainnollistamaan moottoripyörän käynnistyksen ja ajotapahtumat jakkarat lavastemateriaalinaan. Ilmavoimien kadetit esittivät puolestaan taito- ja laivuelentoa ruokasalissa ruokailun jälkeen. Kirjoitelmat mm. ensi lemmestä olivat toistuva aihe, erikoisuuden vuoksi kirjoitelma oli toisinaan laadittava wc-paperille.

Vapaa-aikansa viihteeksi saattoivat vanhemmat kadetit käskeä nuorempia esittämään jonkin kuvaelman. Tapahtumapaikkana oli esimerkiksi koulun kanttiini teetunnin aikana ja kuvaelman nimenä Saamum- tuuli. Kuvaelmaan tarvittiin šeikki, haareminainen, jalopeura ja palmuja. Selvää oli, että jokainen rooli – myös palmujen – miehitettiin nuoremmilla kadeteilla.

Omia urheilulajejaan joutui nuorempi kadetti esittelemään poikkeuksellisin keinoin. Pikaluistelijana tunnettu kadetti Matti Venäläinen (myöhemmin Virva) 9. kadettikurssilta esitti kanttiinissa luisteluhaarroksia aamutohveleiden avulla. Keihäänheiton maailmanennätysmies, kadetti Eino Penttilä 12. kadettikurssilta heitteli keihäskaaaria käytävällä – tulitukilla. Erikoisuuden vuoksi mainittakoon, että Penttilä saavutti ”tulitukin heiton sisä ratojen kadettimestaruuden” tuloksella 5,87 metriä.

ERÄITÄ PÄIVYSTYKSIÄ

Ratsuväkiprikaatissa palvelleet nuoremmat kadetit joutuivat kukin vuorolleen suorittamaan ”kavalleristapäivystystä”, jonka merkinä päivystäjä kantoi vasemmassa takataskussaan hevosenkenkää – hokit sisäänpäin – ja oikeassa takataskussaan kaviokoukkua. Päivystysvuoron vaihto suoritettiin päivittäin virallisin menoin, joihin kuuluivat kaviokoukulla tehdyt miekkaotteet.

Hienovaraisesti katakombipäivystäjäksi kutsuttiin käymäläpäivystäjää, jonka tehtäviin kuului käymälän siisteydestä huolehtiminen ja lukulehtien järjestely. Lisäksi hänen oli tehtävä päivystysilmoitus, joka sisälsi tiedot mm. käymä-

Taktiikan maastoharjoituksissa liikuttiin kesällä polkupyörin, talvella hiihtäen.

Vesistöökoulutus Pääskylahden leirillä.

län varausasteesta. Kuvaavaa 1930-luvun suomalaisuusaatteelle oli, että ilmoituksessa mainittiin suomenkieliset lehdet lukulehtinä, mutta ruotsinkieliset julkaisut tarjottiin toilettipaperiksi. Käymälään liittyi toinenkin perinne: Wc-

istuimien malleista ja merkeistä oli nuoremmalla kurssilla teetetty tutkimus, ja tavaramerkkien osaaminen kuului testikysymysten ”tunne ympäristösi” -sarjaan.

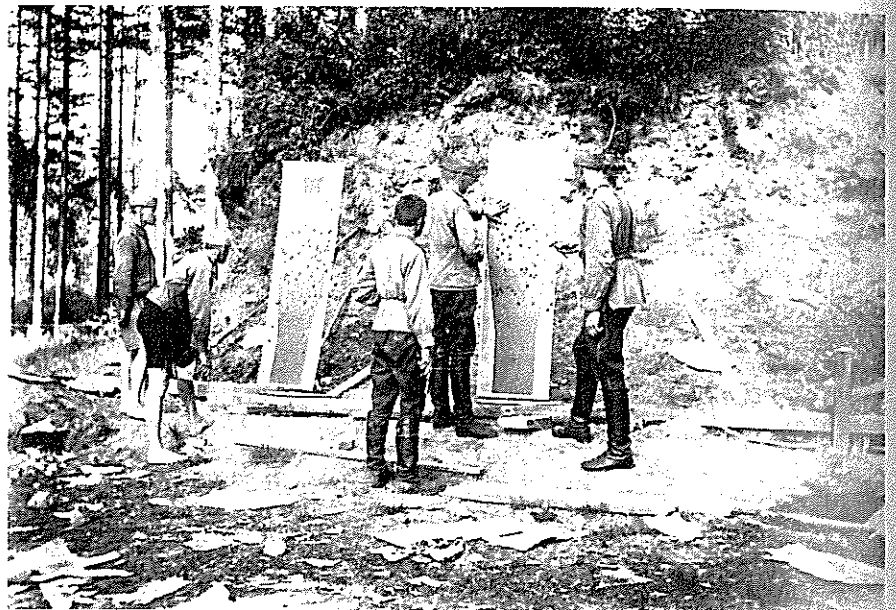
Piikkilankaesteiden tekoa opeteltiin.

PALOMESTARI JA HENGELLISTEN SÄÄTY

Kaksi- ja kolmekymmenluvulla käytettiin Kadettikoulussa runsaasti arestirangaistusta; koulun tiloissa oli erityiset arestihuoneet rangaistuksen sovittamista varten.

Pisimmän ajan arestissa ollut kadettia kutsuttiin palomestariksi ja muita arestissa istuneita hengellisten säädyksi. Säädyn tunnusmerkkinä perinnetilaisuuksissa oli valkoinen vaate ja numerolaatta rinnassa. Numerolaatta ilmaisi arestipäivien lukumäärän. 20. kadettikurssilla hengellisten sääty käytti mustareunaista monokkeliä – keltareunainen oli varattu sukupuolitaudin sairastaneille kadeteille.

Palomestarin ja hengellisten säädyn perinne oli alkanut jo 1920-luvulla, ja jatkui ainakin 20. kadettikurssiin saakka.

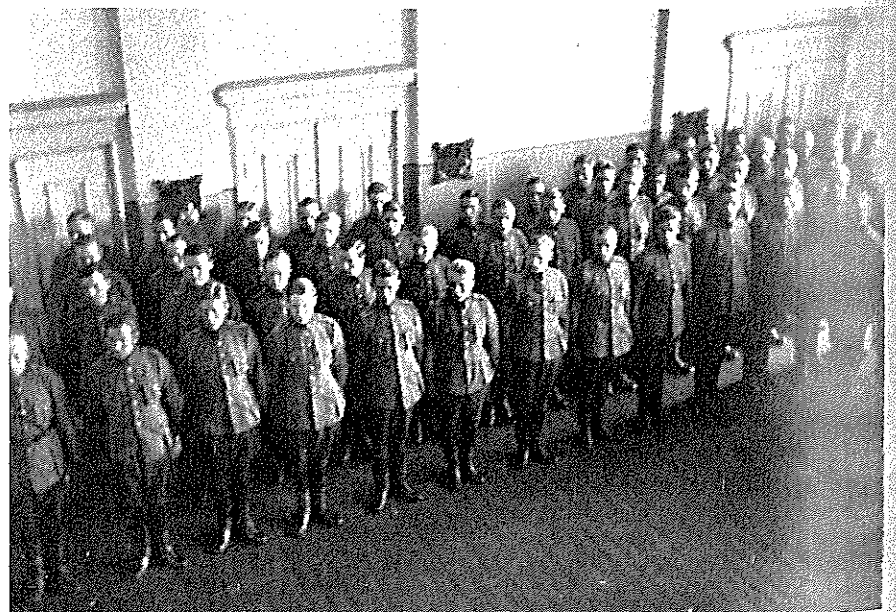

Ampumarjoitus Munkkiniemessä.

KUITENKIN HENGEN LUOJA

Huomionarvoisena tekijänä kadettiperinteitä tarkasteltaessa voidaan pitää suurta vaihtuvuutta kurssilta toiselle. Koska jokainen kurssi käytti kohdallaan mahdollisimman suurta kekseliäisyyttä – ”initsiatiiviä” – syntyi menettelytapoja, jotka kestivät vain yhden kurssin koulussaoloajan.

Suuresta kirjavuudesta, jopa pennalismista huolimatta kadettiperinteillä voidaan katsoa olleen kiistaton vaikutus nuoren miehen luonteenkasvatuksessa hänen koulussaoloaikanaan. Missä kohdin humoristinen luonteenkasvatusta muuttui pennalismiksi, on vaikeata arvioida, mutta kadettiperinteiden voidaan sanoa olleen juuri se voimakkaan hengen luoja, joka vaikutti ja tänäkin päivänä vaikuttaa upseeristomme keskuudessa. □

Käskynjako Munkkiniemessä.

AIVAN ROVANIEMEN KESKUSTASSA!

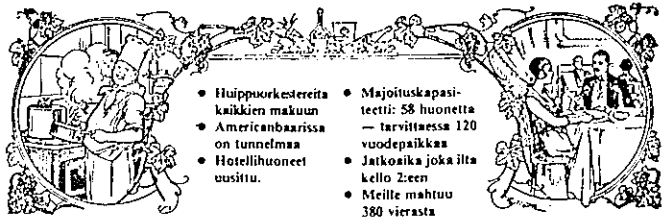
66 huonetta. 132 vuodetta. Ravintola 50 paikkaa.
Sauna, takkakabinetti. Kokouskabinetti 30 henkeä.

- 1-hengen huone 95,— — 110,—
- 2-hengen huone 130,— — 140,—
- Ravintolassa pikalounas päivittäin 12,—
- Edullisia à la carte-annoksia

HUONEVARAUKSET:

city hotelli

Pekankatu 9 96200 Rovaniemi 20
Tel. 991-14501 Telex 37-107 citho sf

- Huippuokkeista kaikkien makuun
- Amerikanbaari on tunnelmaa
- Hotellihuoneet uusittu.
- Majoituskapasiteetti: 58 huonetta — tarvittaessa 120 vuodepaikkaa
- Jatkoaika joka ilta kello 2:een
- Meille mahtuu 380 vierasta

Chaine des Rotisseurs keittiö

- Kurseja ja seminaareja varten AV-laitteet ja tilaa 100 henkilölle

Palvelukseksanne

Stadshotellet
Kaupunginhotelli

Till Er tjänst

Pietarsaari, ☎ 967-10 366, Jakobstad
telex 75-58 stad sf

TAVATAAN JORONJÄLJILLÄ

hyvää ruokaa
ravintola
baari
kahvio
saunoja
uima-allas
43 hotellihuonetta
kokoustiloja

PS. Viikonloppupakettimme
90 mk. vrk. PER henkilö

MOOTTORIHOTELLI

JORONJÄLKI

79600 Joroinen puh. 972-71 111

TVÄ KANONER

KAKSI KANUUNAA

MOTELL TVÄ KANONER
MOTELLI KAKSI KANUUNAA

66 800 ORAVAIS-ORAVAINEN

☎ 961-53 132

Motelli-Ravintola KÄPYLÄ

94400 LAURILA ☎ 980-520241

- 30 ajanmukaista huonetta.
- Kaksi saunaa ja uima-allas.
- Takkahuone.
- 200 hengen ravintolasali.
- Kabinetteja.
- Coctailbaari.

KOKOUS PAKETTI 102:—

Vaasassa luonnon keskellä, uudessa 102 huoneen hotellissa jossa mukkeapihvinen grilliravintola. Torilta 1,5 km — lentokentältä 10 km — Vaasalaivat 1 km — Soitellaan.

- kokoustilat
- AV-välineistö
- yöpyminen 2:n hengen huoneessa
- aamiaisen
- lounas tai päivällinen

Fenno Hotel

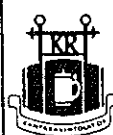
Vaskiluoto 65170 Vaasa 961-241055 telex 74114

RAVINTOLA KANNEL

☎ 968-621 690 69700 VETELI

- yli 100 paikkaa
- A1 -oikeudet
- baari
- lauantaisin tanssia

— SUOSITELLAAN —

HOTELLI

kantakievari

SODANKYLÄ ☎ 993-11926 telex 37269

- 53 korkeatasoista 2 hengen huonetta
- 400 ravintolapaikkaa
- Ainutlaatuinen Suomessa KULTAMIESKROUVI 110 paikkaa
- Erikokoisia kabinetteja
- 3 loistoluokan saunaa
- Uima-allas
- TANSSIRAVINTOLA 350 paikkaa
- Cocktail baari
- Pingis peli
- Biljardi
- Lasten leikkihuone
- Ampumarata
- Maailman pohjoisin ruletti

— Erittäin sopiva kokouspaikka —

11. KADETTIKURSSI 50 VUOTTA

11. kadettikurssi vietti 50-vuotispäiväänsä keväisen kauniina, perinteisenä 16. päivänä toukokuuta 1980. Kadettikoulussa laskettiin kukkalaite sankarivainajien muistotaululle. Hietaniemen sankarihaudoilla ja Suomen marsalkan haudalla oli tavanomaiset kunnianosoitukset. Iltajuhla vietettiin Kalastajatorpalla, jossa kurssi on aiemminkin viettänyt viisivuotiskausittain juhlailtojaan. Torpan puistoon, ikkunan eteen kokoontuneet kansantanssijien esittäjät, ilta-auringin valo, veden kimallus ja leppoinen sää loivat juhlalle lämpimät puitteet.

Kurssin 16.5.1930 upseereiksi valmistuneista jäsenistä on jo 72 %, muun muassa kaikki kurssin 3 Mannerheim-ristillä palkittua kadettiveljeä, siirtynyt sinne, mistä ei ole paluuta. Yksi kurssin jäsen ei ole halunnut olla mukana kurssin yhteisissä riennoissa ja kaksi aina mukana ollutta aktiivista veljeä oli sairauden takia estyneenä juhlista. Kaikki muut olivat läsnä. Rouvat, kuolleiden veljien lesket mukaan lukien, olivat ilta-

juhlassa mukana paria sairauksista johtuvaa poikkeusta lukuunottamatta miltei kaikki. – Ystäväni, vakuutusmatemaatikon taulukkojen mukaan, kurssin kuolleiden määrä on suuri. Sotien aikana sattuneet menetykset suurentavat lukuja.

11. kadettikurssin jäsenet ovat tietenkin kaikki jo yli 70-vuotiaita eläkeläisiä. Monet ovat suorittaneet upseeriuransa lisäksi pitkän ja merkittävän työn siviilielämän aloilla. Yhteys kurssiin on kuitenkin säilynyt kiinteänä. Kurssin miesten, mutta myös rouvien, säännölliset tapaamiset, yhteiset kokemukset ja koettelemukset, pitkäaikainen tuttavuus ja ystävyys ovat hioneet joukosta yhtenäisen, toisiin ymmärtävästi, lämmöllä ja arvonnolla suhtautuvan toverijoukon. Kalastajatorpan illallisilla kadettiveli Tauno Kopra tulkitsi pitämässään puheessa mieliinpainuvasti ja sattuvasti kurssin ja kurssilaisten vaiheita kuluneiden vuosikymmenten aikana.

CONSTANTEM DECORAT HONOR
Kadetti nro 673 R. Pajari

39. KADETTIKURSSI 25 VUOTTA

27. Kadettikurssi tiedottaa

Kokoonnumme yhteiselle
lounaalle maanantaina 10.11.
klo 12.00 Helsingissä Kata-
janokan Kasinolla.

Tulethan Sinäkin?

39. kadettikurssi juhlisti neljännesvuosisataista taivaltaan kesäkuun 7. päivänä Helsingissä. Edesmenneitä kadettiveljiä, Kari Halosta, Veikko Keiskiä, Paavo Louekaria ja Pentti Taskista muistettiin hautakukkakimpuin. Aamupäivällä laskettiin seppeleet Hietaniemessä sankariristille ja Suomen Marsalkka Mannerheimin hautapaadelle. Tilaisuudessa puhunut kenraaliluutnantti Rauno Meriö totesi sankariristien muistuttavan meitä siitä, että tämän maan vapauden puolesta on taistelu, vapaus on kalliisti lunastettu, mutta siitä huolimatta vastaisuudessaakin Suomi ja sen kansa haluavat elää itsenäisinä, kuitenkin toivoen, että rauha kestäisi nyt ja tästä eteenpäin.

Hietaniemestä ajettiin Uuden Suomen upouusiin toimitiloihin Vantaalle, missä Ukko-Pekka Rautakoura oli järjestänyt vielä vain osittain käyttöön otettujen tilojen esittelyn. Kurssilla kera vaimojensa oli tilaisuus ensimmäisenä kokeilla keittiön toimivuutta tarjotun erinomaisen lounaan muodossa. Ja arvosana oli kiitettävä. Kiitokseksi luovutettiin Kadettikunnan viiri päätoimittaja Johannes Koromalle.

Vantaalta kiirehdittiin Santahaminan, missä laskettiin kukkalaite sankaritauluille kahden komean kadetin seistessä kunniavartiossa. Suuressa luentosalissa meidät tutustutettiin kadettien nykkykoulutukseen – olihan siinä eroa elokuvaan "Ojasta allikkoon" verrattuna!

Kurssikokouksessa päätettiin, että seuraavan kerran kokoonnutaan jälleen viiden vuoden kuluttua. Kokoonumisesta on vastuussa virkaiältään vanhin palveluksessa oleva kadettiveli. Santahaminassa käynnin päätteeksi luovutettiin Kadettikoululle Jyri Paulaharjun ideoima valokuvakansio kurssin vaiheista neljännesvuosisadan takaa. Kiitokset Kadettikoululle ja isäntänä toimineelle evl Heikki Ahlqvistille.

Iltajuhla vietettiin Karjalaisten talolla. Hilpeän hauskaa oli. Ilkka Halonen puhui vakavasti meille kaikille ja Jukka Karvinen vähemmän vakavasti ja erityisesti naisille.

Olihan meitä lähes neljäkymmentä kadettiveljeä, mutta suurta osaa kyllä kaivattiin. Mutta enää vajaan viisi vuotta ja sitten... Kadetti nro 3479

54. KADETTI- KURSSI 10 VUOTTA

Kurssimme valmistui 25.3.1970. Ta-
pahtuman 10-vuotisjuhla aloitettiin
12.4.1980, jolloin 57 entistä kadettia ja
heidän daamiaan kokoontui Santaha-
minaan. Tilaisuuden aluksi laskimme
seppeleen kadettikoulun sankaritaululle.
Kurssikokouksessa muistimme myös
kolmea kurssitoveriamme, jotka ovat
menettäneet henkensä palvelustehtävis-
sään.

Ohjelmaa jatkettiin tutustumalla kou-
lun nykyiseen ilmeeseen. Tutussa audito-
riossa kadettiveli Martti Haavisto kertoi
uusitusta koulutuksesta. Totesimme
monen asian muuttuneen 10 vuodessa.
Koeteltu kadettikasvatus näyttää kuiten-
kin säilyneen entisellään.

Santahaminasta siirryimme Haikon
viihtyisiin puitteisiin. Juhlaa jatkettiin
saunomisen, illallisen, tanssin ja laulun
merkeissä pitkälle seuraavaan päivään.
Iloinen ja välitön tunnelma osoitti kurs-
simme lujien siteiden säilyneen ensim-
mäisen kymmenvuotiskauden. Kadetti-
vääpelimme Antti Iivosen puheenjoh-
dolla päätimme vielä, että seuraavan
kerran kokoonnutaan viiden vuoden ku-
luttua ja silloin jossakin Keski-Suomen
korkeudella.

Kadetti nrö 5443

Vuoden 1977 kadettiupseeri everstiluutnantti evp Sulo Ropposen siunaustilaisuus Tampereella 16.08.1980

Me pirkkahämäläiset kadettiperheet —
useimmat täysin yllättäin — saimme elo-
kuun alussa suruviestin: evl evp Sulo
Ropponen, yli 40 vuotta aktiivisena ja
tuloksellisena jäsenenämme ollut, vuo-
den 1977 kadettiupseeri, oli saanut
iäisyyskutsun 01.08.1980 lyhyen, mutta
vaikean sairauden murtamana.

Koska evl Ropposen viimeinen palve-
luspaikka ennen siviiliin siirtymistä oli
Tampereen itäisen sotilaspiirin esikunta,
TamISp:n ja Tampereen varuskunnan
päällikkö surunvalittelukäynnillään
rouva Ropposen luona sopi sotilaallisten
huomionosoitusten suorittamisesta
siunaustilaisuudessa. Huomionosoitus-
ten järjestelyistä vastasi Tampereen va-
ruskunta. Erityisen juhluvuuden tilaisuus-
delle antoi Hämeen Jääkäripataljoonan
osallistuminen komentajansa, lippunsa
sekä kunniaosaston voimalla. Evl Rop-
ponenhan oli jatko- sekä Lapinsodan ai-
kana JP 4:n — HämJP:n perinnejoukko-

Kuva Martti L Laitinen

osaston — komentajana. Myös Luonet-
järven soittokunta tahditti arkun ja saat-
toväen kulkua Kalevankankaan kappe-
lista haudalle. Mielestämme tunnelma ja
puitteet kadettiveli Ropposen viimeisellä
matkalla olivat juuri niin arvokkaat,
kuin hän oli ansainnut.

Evl evp Ropposen viimeaikaisia suu-
ria aikaansaannoksia oli tukijaoston pu-
heenjohtajana toimiessaan Pirkanmaa
700 vuotta-mitalin ideoiminen kadetti-
piirin rahavarojen kartuttamiseksi. Niistä

ansioistahan hän sai vuoden 1977 kadet-
tiupseeriksi ”nimityksen” Kylkirauta n:o
2/78.

Vielä tänä vuonna kevättalvella hän
ideoi uuden rahankeräyskohteen — kir-
jeensulkijamerkin — jättäen näin meille
mielenkiintoisen haasteen toteutetta-
vaksi. Me pirkkahämäläiset kadettiper-
heet kunnioitamme veljemme Sulo Rop-
posen muistoa ansiokkaana Kadettikun-
nan tarkoituserien vaalijana. Constan-
tem Decorat Honor.

PIETARSAAREN SEUDUN PUHELIN OY

68600 PIETARSAARI Alholmankatu 3

142400

PUSKANTIE 18 A
60100 SEINAJOKI 10

ETELÄ-POHJANMAAN
PUHELIN OY

LAPPEENRANNAN LÄMPÖVOIMA OY

Mertaniemi

RINTEKNO oy

Kemian teollisuuden insinööritoimisto, joka suunnittelee ympäristöystävällisiä laitteita ja ongelmajätteiden käsittelyjärjestelmiä.

Kotkapolku 2 02620 Espoo 62
puh. 90-597144 telex 12-2139

RAVINTOLA KATAJANOKAN KASINO

Puh. 653401

Laivastokatu 1 00160 Helsinki 16

— tervetuloa herkuttelemaan —

AMERPLAST

PL. 33, 33731 TAMPERE 73
PUH. 931-645333 TELEX 22220

kauppakasseja • minigrip- ja muita pusseja • valintapakkauksia •
painnettuja pakkausrattoja • tämän päivän laatuotteita muovista

LEVYPYÖRÄ OY
15560 NASTOLA, ☎ 918-621203

HAMMASLABORATORIO

M. LAKKONEN

Kirkkokatu 15 80100 Joensuu 10
Puh. 973-22602

- Arkkipaperinpakkausrattoja
- Paperirullienkuljetinlaitteita
- Sahatavarapakettien vanteituspuristimia
- Pulpperinsyöttökuljettimia

MASMET OY

PI 4, 21101 Naantali — Puh. 921-751 811

TUONTILIIKE JALI LYYVAARA OY

TURKU

ESTOLE

VIPUSENKATU 25 15230 LAHTI 23
PUHELIN 918-339 595 TELEX 16-127

VULK-TARVIKKEET OY

Takkatie 20 00370 Helsinki 37

Puh. 90-554406

— TIMANTTI JA SIRO HYLLYSTÖT —

P. Rotola-Pukkila Ky

Puh. 963-11433

61800 Kauhajoki kk.

SÄKYLÄN ESSO-HUOLTO

27800 Säkylä
puh. 938-70 107

Hotel Inter-Continental

☎ 90-441331
Mannerheimintie 46
00260 Helsinki 26

HAKAILMASTOINTI OY

Ritopohja
40250 Jyväskylä 25
Puh. 941-781926

K A D E T T I K U N T A r. y.

PUNAVUORENKATU 14 B 32, 00150 HELSINKI 15 ☎ 665137 JA 665739 📠 7091

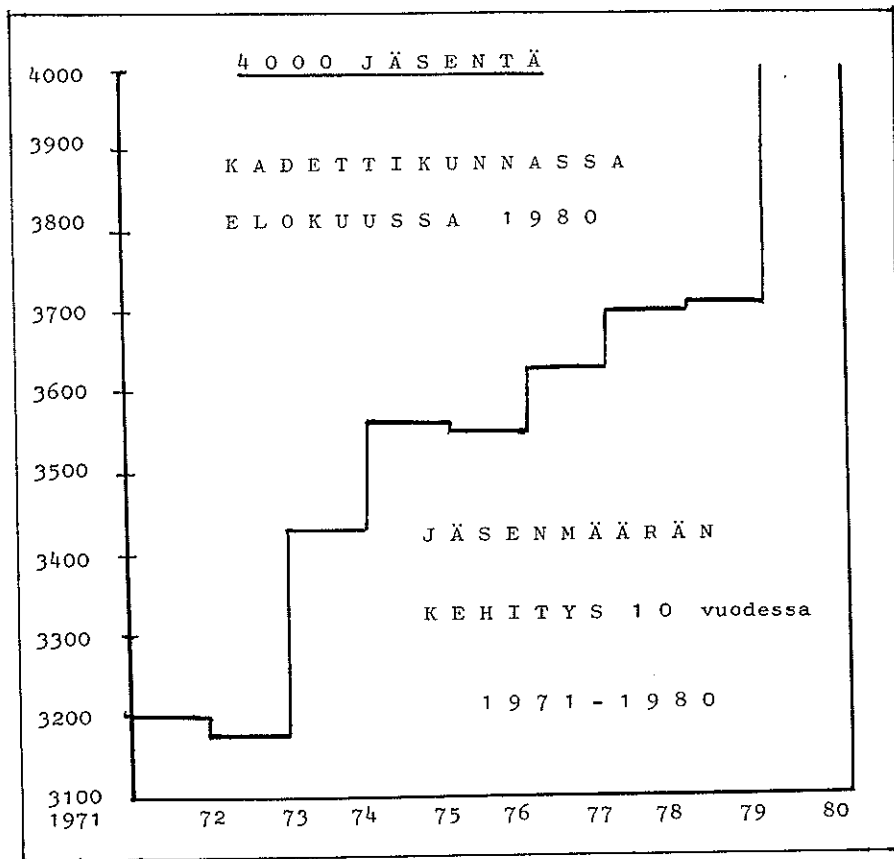
HALLITUS		OSOITE		PUHELIN
Puheenjohtaja	kenrl	J Pajula	ESSIE, PL 156, 13101 Hämeenlinna 10	917- 25 631
Vara ”	maj	P Heinrichs	SOK, PL 460, 00101 Helsinki 10	90- 650 611
VALTUUSKUNTA				
Puheenjohtaja	kenrl	E Setälä	Porint. 2 D 47, 00350 Helsinki 35	90- 551 728
TOIMISTO				
Toiminnanjohtaja	kom	R Waris	Punavuorenk. 14 B 32, 00150 Helsinki 15	90- 665 137
Toimistonhoitaja	rva	M Lehtinen		90- 665 739
KADETTIPIIRI SIHTEERI (¹) = pj)				
Helsinki	kapt	J Nousiainen	EsikK, PL 11, 00861 Helsinki 86	90-6860 312
Itä-Uusimaa	maj	J Hannila¹)	TaistK, PL 5, 04401 Järvenpää	90- 251 161
Lahti	ylil	I Määttänen	HKoulK, 15700 Lahti 70	918- 40 811
Hämeenlinna	ltn	J Vaara	JPsto, PL 156, 13101 Hämeenlinna 10	917- 25 631
L-Uusimaa	ltn	Ö Björkman	UudPr, PL 5, 10641 Dragsvik	911- 13 760
Riihimäki	ltn	S Savisalo	Varuskunta 47 A 5, 11310 Riihimäki 31	914- 35 071
Turku	ylil	K Siiki	E/TurItPsto, PL 5, 20811 Turku 81	921- 359 200
Niinisalo	kapt	P Ruotsalainen ¹)	YK-KoulK, PL 5, 38841 Niinisalo	930- 36 050
Säkylä	ltn	J Roinne	24 C 12, 27910 Huovrinne	938- 70 200
Pirkka-Häme	kapt	E Helorinne	TamiSpE, PL 37, 33541 Tampere 54	931- 615 440/8214
Keski-Suomi	kapt	K Hämäläinen	Tyypälänt. 11 B 8, 40250 Jyväskylä 25	941- 211 311
P-Kymenlaakso	ltn	V Lillberg	Varuskunta, Pilvilinna C 30, 45100 KVL 10	951- 21 161
E-Karjala	kapt	P Ailio	PO, PL 5, 53601 Lappeenranta 60	953- 12 900
Mikkeli	kapt	Y Vehviläinen	MikSpE, PL 57, 50101 Mikkeli 10	955- 10 777
Savonlinna	maj	J Inananen	SavlSpE, PL 12, 57101 Savonlinna 10	957- 22 704
Hamina	ltn	J Orkomies	KymJP, PL 53, 49401 Hamina	952- 43 020
Kuopio	maj	P Hämäläinen	KuoSpE, PL 146, 70101 Kuopio 10	971- 222 422
Joensuu	kapt	E Lehtinen	KarJP, PL 5, 80791 Kontioranta	973- 73 264
Vaasa	ylil	M Rautonen	VaaRPsto, PL 61, 65101 Vaasa 10	961- 14 361
Seinäjoki	ylil	V-M Heinijoki	IlmaSK, PL 5, 62201 Kauhava	964- 80 500
Kokkola	maj	E Hyypä	Hiekkakatu 20, 67100 Kokkola 10	
Oulu	kapt	H Tolvanen	PohPr, PL 132, 90651 Oulu 65	981- 224 833/722
Kainuu	ltn	J Mäki-Kokkila	Rak 4 A 6, 87600 Kajaani 60	
Lappi	ylil	J Vaaramo	Varuskunta, rak 18 as 4, 99790 Jääkärintangas	
Kadettioppilaskunta	kad	J Mäkelä	KadK, PL 7, 00861 Helsinki 86	90- 68 601

Meitä on nyt yli 4000

Kadettikunnan jäsenmäärän nettolisäys 1970-luvulla on ollut yli 800. Tähän erittäin myönteiseen kehitykseen on vaikuttanut ratkaisevasti Kadettikunnan aseman selkiintyminen upseerijärjestönä, joka puolestaan on seurausta Upseeriliiton kanssa sovitusta ja käytännössä hyvin toteutuneesta työnjaosta. Sen mukaanhan Upseeriliitto keskittyy ensisijaisesti ammatti- ja etujärjestötoimintaan ja Kadettikunta upseeriston veljespiiritoimintaan ja turvallisuuspoliittiseen työhön.

Jäsenkunnan näinkin merkittävä kasvu on ilmeinen osoitus siitä, että Kadettikunnan toiminnan päämäärät ja nykyiset toimintamuodot ovat saavuttaneet kadettiupseeriston lähes yksimielisen kannatuksen. Tulevaisuuden kannalta on erityisen rohkaisevaa, että nykyään kasettikursseilta valmistuvat liittyvät jäseniksi järjestöömme käytännöllisesti karsoen poikkeuksetta. Lähinnä meneillään olevan jäsenkampanjan ansiosta on viime vuoden vaihteesta lähtien palannut Kadettikunnan riveihin jo yli 250 sellaista upseeria, jotka aikanaan syystä tai toisesta olivat jättäytyneet yhdistyksemme ulkopuolelle.

Samanaikaisesti kun Kadettikunta valmistautuu viettämään 60-vuotisjuhlaansa sen jäsenmäärä siirtyy uudelle tuhatluvulle ja antaa osaltaan entistä paremmat mahdollisuudet 1980-luvun toimintasuunnitelmien toteuttamiselle.

Yhteistoimintakokouksia Upseeriliiton kanssa

Upseeriliiton ja Kadettikunnan hallitusten yhteistoimintakokous pidettiin lauantaina 6.9.1980 SOK:n kalamajalla Inkoon Lövössä. Kokouksen järjestelyvuorossa oli tällä kertaa Kadettikunta. Tilaisuuden isäntänä SOK:n varapääjohtaja, kauppaneuvos, majuri Per Heinrichs, joka on myös Kadettikunnan varapuheenjohtaja, oli valmistellut koko päivän mittaiselle yhdessäololle todella mukavat puitteet. Tilannekatsauksissa sekä puheenjohtajien kenraaliluutnantti Jukka Pajulan ja eversti Martti Putkirannan puheenvuoroissa todettiin jälleen kerran yksimielisesti, että 1970-luvulla Upseeriliiton ja Kadettikunnan välinen työnjako on muodostunut tarkoituksenmukaiseksi ja molempia osapuolia täysin tyydyttäväksi sekä järjestöjen keskinäiset suhteet kaikilla tasoilla erinomaisiksi.

Kiitokset myös tässä yhteydessä suurenmoisesta vieraanvaraisuudesta SOK:lle ja kokouspäivän isännälle.

Upseeriliiton ja Kadettikunnan toimistojen yhteinen kokousmatka tehtiin Upseeriliiton kutsusta ja isännöidyssä syyskuun 4. päivänä Suomen Marsalkka Mannerheimin Metsästysmajalle Lopelle. Kohteessa tutustuttiin pääsihteeri, eversti Lauri Makkosen johdolla Marskin majan rakennuksiin ja historiaan sekä ympäröivään kauniiseen luontoon Punelia-järven rannalla. Marskin maja on Rukajärven suunnalla taistelleiden sotureiden lahja Suomen Marsalkalle hänen täyttäessään 75 vuotta 4.6.1942. Sodan päätyttyä maja purettiin ja siirrettiin nykyiselle paikalleen kesäkuussa 1945. Majan omistaa nykyisin Jääkäriiliiton, Kadettikunnan, Suomen Reserviupseeriliiton ja Upseeriliiton muodostama Suomen Marsalkka Mannerheimin Metsästysmaja ry. Maja kahvioineen on yleisölle avoinna kesällä joka päivä ja elo-syyskuussa sunnuntaisin.

Kadettikunnan toimistossa muistellaan kiitoksin miellyttävää yhteisretkeä!

Upseerijärjestöt onnittelivat yhdessä Tasavallan Presidenttiä 3.9.1980

Upseerijärjestöjen Yhteistoimintaelimen (YTE) jäsenjärjestöt Jääkäriiliitto, Kadettikunta, Suomen Reserviupseeriliitto ja Upseeriliitto ovat yhdessä osallistuneet Tasavallan Presidentti Urho Kekkosen 80-vuotispäivän onnittele- räkseen UKK-instituutin perustamiseksi sekä lähettäneet yhdistysten puheenjohtajien allekirjoittaman yhteisen onnitte luadressin.

Alan vanhin paikkakunnalla
**Koneellinen
puhdistushuolto Sakka**
VIEMÄRIKAIVOJEN YM. PUHDISTUSTA
Kymenlaaksonkatu 7 - Kotka - Puh. 952-11028
Autoradio ☎ 94040-52028

SÄHKÖ - INSTO

Purokatu 8 21200 Raisio
Puh. 782 166

NURMEKSEN OSUUSPANKKI

Porokylä - Nurmes
Puh. 976-20800

KIINNITYSTARVIKEALAN ERIKOISLIIKE

hyötyrakenne oy

Mannerheimintie 134 A 5 00270 Hki. 27 p 418433

FINN
karelia

VIRKE OY
16301 ORIMATTILA FINLAND

RAUTASOINI OY

Vihiojantie 16-18 Tampere
Puh. 931-324450

OUTOKUMMUN PUHELIN OY

Pohjoisahonkatu 9
83500 OUTOKUMPU
☎ 973-50490

LAKAN BETONI OY
JOEN PUTKI OY

PAMILONKATU 20 80100 JOENSUU 10

973-25331

helkama-kaapeli

Suomen
KONELIIKE HELKAMA OY

Vattuniemenkatu 27, 00210 Helsinki 21, Finland

Oy Kalamiehet Ab — Kalatukkuhalli

00500 Helsinki 50. Puh. 716 699

JALASJÄRVEN SÄHKÖ OY

61600 Jalasjärvi
Puh. 964-60 159

**Sievin
Jalkine**

85310 SIEVI as
Puh. 983-85040

OY STOCKHAUS & CO AB

SF 42700 Keuruu Finland

VELJEKSET - SINTONEN

21450 Tarvasjoki
Puh. 921-767838

JUUAN BETONI OY

Juuantie 1
83900 JUUKA — Puh. 976-70118

JUUAN APTEEKKI

83900 JUUKA

Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiö

Säätiön tarkoituksena on kehittää upseerien keskuudessa harrastusta sotatieteisiin ja sotilasurheiluun sekä erityisissä tapauksissa avustaa puutteenalaisia upseereita sekä heidän omaisiaan.

Säätiö palkitsee vuosittain sille esitetyt parhaat sotatieteelliset työt, kirjoitukset ja parhaat urheilusuoritukset sekä myöntää perustellusta anomuksesta apurahoja sotatieteellisten tutkimusten suorittamista tai niiden tulosten julkaisemista varten taikka osallistumiseksi maata edustaviin urheilukilpailuihin tai valmentautumiseksi niihin.

Tullakseen huomioonotetuksi palkintojen tai apurahojen jaossa on hakijan viimeistään joulukuun kuluessa jätettävä tätä koskeva kirjallinen hakemus säätiölle. Jos kysymyksessä on sotatieteellinen työ tai kirjoitus, on anomukseen liitettävä julkaisu tai selostus työstä 7 kpl:na.

Lähempiä tietoja antaa tarvittaessa säätiön asiamies evl Leo Manner, Fredrikinkatu 16 A 11, 00120 Helsinki 12, puh 90-665987.

Helsingin Kadettipiirin syykskauden ohjelmaa

- 28.10. klo 17 Tutustuminen Helsingin kaupungin väestönsuojeluun vss-koulutuspaikassa, Oksasenaukio 1-2 (Temppeliaukion kalliosuoja). Oppaana evl Alf Konno. Rouvat tervetulleita mukaan!
- 11.11. klo 17.30 Tutustuminen Uuden Suomen uusiin toimitiloihin Kai-vokselassa, Vetokuja 4. Oppaana evl U-P Rautakoura. Bussi lähtee PE:n edestä klo 17. Rouvat tervetulleita mukaan!
- 14.11. klo 14 Esitelmä Upinniemen upseerikerholla. Evl Hannu Särkiö esitelmöi aiheesta: Euroopan pohjoiset meret ja Pohjolan turvallisuus. Bussi lähtee PE:n edestä klo 13.15. Perillä tilaisuus ruokailuun. Paluu noin klo 19.
- 06.12. klo 19 Perinteiset itsenäisyyspäivän iloiset illallistanssiaiset Katajanokan Kasinolla.

12.12. klo 14 Esitelmä Santahaminan upseerikerholla. Teoll. neuvos, evl K.H. Pentti esitelmöi taloudellisesta maanpuolustuksesta, erityisesti energiahuollosta.

Suomen Sotatieteellisen Seuran sotahistorian harrastuspiiri toivottaa kadetti-piirin sotahistorian harrastajat tervetulleiksi syksyn tilaisuuksiin:

Maanantaina 20.10. klo 19.00 Evl Sampo Ahto tarkastelee aihetta "Lapin sodan 1944-45 tutkimusproblematiikka".

Maanantaina 17.11. klo 19.00 Keskustellaan uusimmasta sotahistoriallisesta kirjallisuudesta. Mm ev V Tervasmäki alustaa Kari Seleenin kirjasta "Mannerheim ja hänen puolustusneuvostonsa".

Merkkipäiväluettelo 1981

Seuraavassa Kylkiraudassa julkaistaan merkkpäiväluettelo Kadettikunnan jäsenistä, jotka vuoden 1981 aikana täyttävät 85, 80, 75, 70, 60 tai 50 vuotta. Niitä, jotka eivät halua syntymäpäivätietoaan julkaistavan, pyydetään ilmoittamaan siitä Kadettikunnan toimistoon 10.11.1980 mennessä.
Toiminnanjohtaja

TILAA TOIMISTOSTA – TUE TALOUTTA

TILAUSLOMAKE OS:LLA: KADETTIKUNTA RY, PUNAVUORENK. 14 B 32, 00150
HELSINKI 15 TILAUKSET MYÖS PUHELIMITSE: 90-665 739 TAI 90-665 137
MYYNTIARTIKKELEITA SAATAVISSA MYÖS PIIRIEN SIHTEEREILTÄ (OSOITTEET
TOISAALLA TÄSSÄ LEHDESSÄ) TILAUSHINTOIHIN LISÄTÄÄN POSTIMAKSU.

ADRESSIT

4-lehtinen à 15,-

2-lehtinen suruadr.
teksti painettu à 15,-

Keinonahkakantiset à 60,-

PIENOISADRESSIT

"Kolme kadettia" à 1,-

Tunnuksella à 1,-

SOLMIOT

Tummansiniset à 25,-

Viininpunaiset à 25,-

PIENOISMERKIT (hopea) à 30,-

VIIRIT à 60,-

KORTIT

Ilman tekstiä (tunnus) à 1,-

Kutsukortit à 0,70

Kiitoskortit à 0,70

Pöytäkortit à 0,50

JOULUKORTIT

"Klassikko" s

"Klassikko" r

"Pohjoinen maisema" (poro) s

Uutuus (nimi ei vielä tiedossa)

s = suom, r = ruots.

HUOM! Adressien korutekstaus n 17 mk

TILAAJAN NIMI: _____

TILAAJAN OSOITE + PUH: _____

ITSE ASIASTA

Ylennetty kenraaliluutnantiksi

Meriö Rauno Martti	39.k	4.6.1980
Savolainen Aapo Aatos	26.k.	1.10.1980

Ylennetty kenraalimajuriksi

Laatikainen Erkki Antero	32.k.	4.6.1980
Setälä Risto Juhani	28.k.	4.6.1980
Katona Raimo Aulis Kalervo	37.k.	1.10.1980
Vanninen Erkki Petteri	28.k.	13.12.1980

Ylennetty everstiksi

Karvinen Jukka Ilmari	26.mek	4.6.1980
Kuusisto Reijo Jaakko	40.k.	4.6.1980
Tuominen Tuomo Tapani	41.k.	4.6.1980
Tolla Pertti Jussi	44.k.	1.7.1980
Salonen Markku Armas	41.k.	1.8.1980
Karvonen Pentti Vilho	40.k.	1.9.1980

Ylennetty everstiluutnantiksi

Engström Juha Heikki Erhard	49.k.	4.6.1980
Heikkilä Tauno Kalevi	47.k.	4.6.1980
Kekkonen Ilmo Kalervo	46.k.	4.6.1980
Keskinen Matti Juhani	47.k.	4.6.1980
Nurmi Veijo Hannes	27.mek.	4.6.1980
Uski Pekka Juhani	31.mek.	4.6.1980
Vuolento Pertti Matti Juhani	46.k.	4.6.1980
Kopponen Osmo Tapio Pellervo	45.k.	1.7.1980
Saikkonen Pauli Johannes	40.k.	1.7.1980
Thoden Pär Olof	46.k.	1.7.1980
Hämäläinen Arvo Alpo Ossian	46.k.	1.8.1980
Keltanen Jouko Iivari Pellervo	47.k.	1.8.1980
Raittilä Pasi Ilmari	47.k.	1.8.1980
Varkila Matti Antero	45.k.	1.8.1980
Järvinen Esko Einar	41.k.	1.9.1980
Rissanen Touko Ilmari	47.k.	1.9.1980

Ylennetty komentajaksi

Lintula Seppo Ilmari	31.mek.	4.6.1980
Jyrämä Matti Ilmari	31.mek.	1.7.1980
Sankkila Hannu Tapani	31.mek.	1.9.1980

Ylennetty majuriksi

Auer Jaakko August	27.k.	4.6.1980
Kling Pekka Rolf Artur	51.k.	4.6.1980
Kuparinen Lassi Juhani	51.k.	4.6.1980
Liuksiala Pentti	27.k.	4.6.1980
Mattila Jarmo Juhani	51.k.	4.6.1980
Numminen Antti Olavi	51.k.	4.6.1980
Nurmi Pekka Samuli	45.k.	4.6.1980
Salovaara Matti Rony Georg	51.k.	4.6.1980
Suominen Pertti Juhani	51.k.	4.6.1980
Uusipaikka Pentti Kalevi	48.k.	4.6.1980
Viinikainen Esko Antero	51.k.	4.6.1980
Ahlqvist Bjarne Birger Ingmar	51.k.	1.7.1980
Hämäläinen Pentti Tapani	51.k.	1.7.1980
Kuivala Martti Olavi	51.k.	1.7.1980

Niska Veli Heikki	51.k.	1.7.1980
Tuominen Seppo Ilmari	51.k.	1.7.1980
Uro Oiva Seppo Juhani	51.k.	1.7.1980
Fredriksson Lars-Olof	50.k.	1.8.1980
Isosomppi Sakari Ensio	52.k.	1.8.1980
Keronen Mauno Olavi	51.k.	1.8.1980
Lindgren Risto Juhani Ossian	48.k.	1.8.1980
Vahtonen Jouko Juhani	51.k.	1.8.1980
Väisänen Erkki Juhani	51.k.	1.8.1980
Haapala Heikki Ensio Matias	49.k.	1.9.1980
Kotilainen Leo Julius	51.k.	1.9.1980
Lohi Alpo Aulis	52.k.	1.9.1980
Manninen Raimo Juhani	51.k.	1.9.1980
Nurmela Matti Olavi	49.k.	1.9.1980
Simovaara Markku Juhani	51.k.	1.9.1980
Susineva Kaarlo Juhani	48.k.	1.9.1980

Ylennetty komentajakapteeniksi

Illi Esko Antero	37.mek.	4.6.1980
Talari Erkki Tapani	33.mek.	4.6.1980
Hyvärinen Lauri Erkki Juhani	36.mek.	1.9.1980
Naski Erkki Ilmari	36.mek.	1.9.1980

Ylennetty kapteeniksi

Hartman Tuomo Aslak	56.k.	4.6.1980
Heimlander Urpo Uolevi	56.k.	4.6.1980
Kalliopuska Kauko Juhani	56.k.	4.6.1980
Mattila Seppo Juhani	56.k.	4.6.1980
Tähkäpää Pertti Herman	56.k.	4.6.1980
Wahlroos Antti Matias	56.k.	4.6.1980
Harviainen Kaarlo Juhani	56.k.	1.7.1980
Knaapila Kari Kullervo	56.k.	1.7.1980
Korttila Heikki Kullervo	56.k.	1.7.1980
Niemi Raimo Leo Kalervo	56.k.	1.7.1980
Ronkainen Raimo Matias	56.k.	1.7.1980
Siiki Kari Juhani	57.k.	1.7.1980
Enckell Pekka Pellervo	56.k.	1.8.1980
Eronen Veikko-Olavi	56.k.	1.8.1980
Kaukonen Pertti Simo Antero	56.k.	1.8.1980
Kuparinen Pertti Tapio	57.k.	1.8.1980
Orpana Risto Ilkka	56.k.	1.8.1980
Pallasvirta Jouni Ilari	56.k.	1.8.1980
Ruotsalainen Pertti Tapio	57.k.	1.8.1980
Friman Tapani Kalervo	56.k.	1.9.1980
Hasila Esko Juhani	57.k.	1.9.1980
Hulkkonen Heikki Olavi	57.k.	1.9.1980
Koskinen Mauri Ilmari	57.k.	1.9.1980
Lehtonen Timo Juhani	57.k.	1.9.1980
Majuri Pekka Olavi	57.k.	1.9.1980
Manninen Erkki Olavi	55.k.	1.9.1980
Ovaska Lauri Armas	57.k.	1.9.1980

Ylennetty kapteeniluutnantiksi

Andersson Jouko Lorentz J	41.mek.	4.6.1980
Wasenius Olli Erik	41.mek.	4.6.1980
Seppälä Timo Antero	41.mek.	1.8.1980
Holmström Hans Vilhelm	42.mek.	1.9.1980
Rautoma Kalle-Kustaa	41.mek.	1.9.1980

Myönnetty ero

KenrI Multanen Eero Pentti	26.k.	1.10.1980
Kenrm Anttila Henrik Ilmari	26.k.	13.12.1980
Kenrm Mäkelä Mauri	27.k.	23.12.1980
Ev Pernaa Veli Yrjö	40.k.	1.7.1980
Ev Suviniemi Jukka Ilmari	31.k.	1.9.1980
Ev Kankaanpää Lauri Kalervo	26.k.	1.1.1981
Ev Kärpänoja Kalervo Valdemar	30.k.	1.1.1981
Ev Rusanen Aimo Veikko	26.k.	1.1.1981
Ev Hyvärinen Martti Sakari	25.k.	16.12.1980
Evl Laine Aulis August	40.k.	1.7.1980
Evl Hakala Pertti Kalervo	39.k.	22.7.1980
Evl Sinivuori Hannu Tapani	39.k.	1.8.1980
Evl Saarnio Olavi Henrik	34.k.	1.12.1980
Evl Jousi Tauno Tapio	29.k.	1.12.1980
Evl Tykkä Pentti Matti Veijo	39.k.	1.9.1980
Evl Alanko Juha Sulevi	46.k.	1.10.1980
Evl Vainio Iivo Allan	40.k.	1.2.1981
Maj Heinonen Taisto Vilho	48.k.	1.9.1980
Maj Gabrielsson Kaarlo Kai	39.k.	1.9.1980
Maj Parkkonen Pentti Juhani	40.k.	1.9.1980
Maj Salmela Martti Kaarlo Villehard	41.k.	1.9.1980
Maj Virtanen Erkki Juhani	48.k.	1.9.1980
Maj Talvisto Keijo Valdemar	39.k.	1.10.1980
Maj Hannila Eino Jorma Uolevia	48.k.	1.11.1980
Maj Hintikka Seppo Antero	42.k.	1.11.1980
Kapt Montonen Jarmo Tapani	51.k.	1.7.1980
Kapt Tolvanen Veli Heikki	53.k.	1.8.1980
Kapt Tuominen Kyösti Juhani	51.k.	1.8.1980
Kapt Korhonen Toivo Kalevi	50.k.	1.10.1980
Kapt Ylönen Toivo Ensio	53.k.	1.12.1980
Kaptl Virtanen Juhani Antero	36.mek	1.9.1980
Ltn Halme Erkki Pekka Juhani	46.mek.	1.8.1980

Herrat Kaaderit!

Kuvanveistäjä L Leppäsen "Kadettipatsas" on kovien ponnistelujen jälkeen saatu taas valmistusvaiheeseen ja koevalu suoritetaan kuluvan kuun aikana. Suunnitelman mukaan patsas valmistuu myyntikuntoon 1.12.1980 mennessä.

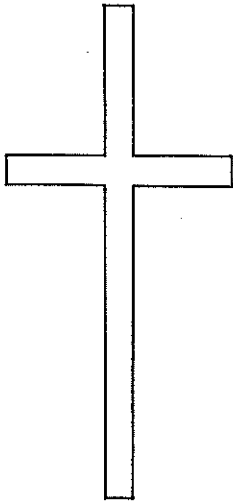
Tarkempia tietoja hinnasta yms on saatavissa 1.10.1980 alkaen Kadettikoulusta (puh 90-6860473).

2000.
4000.
3000.
6000.

Palkkatililainaa
TAKUUKIRJALLA
Yhdyspankista

IN MEMORIAM

Everstiluutnantti
Hannila
Toivo Elias
s 04.02.1910
k 30.04.1980
Kad. n:o 1039
16. kurssi

Kapteeni
Helevä
Tuomas Samuel
s 04.05.1922
k 30.04.1980
Kad. n:o 2412
26. kurssi

Majuri
Lundgren
Hjalmar Alfred
s 23.10.1902
k 02.05.1980
Kad. n:o 262
5. kurssi

Majuri
Meinander
Vilho
s 11.07.1900
k 18.05.1980
Kad. n:o 524
9. kurssi

Majuri
Lundström
Albert Alfred Vincent
s 22.01.1901
k 23.05.1980
Kad. n:o 126
3. kurssi

Everstiluutnantti
Marrasmaa
Tauno Alvar
s 28.02.1908
k 19.06.1980
Kad. n:o 922
14. kurssi

Yliluutnantti
Hellsten
Pertti Sakari
s 09.07.1921
k 28.06.1980
Kad. n:o 2735
27. kurssi

Majuri
Harmaala
Jouko Tapio
s 15.07.1926
k 28.06.1980
Kad. n:o 3034
29. kurssi

Majuri
Makkonen
Erkki Albert
s 14.09.1898
k 01.07.1980
Kad. n:o 35
1. kurssi

Everstiluutnantti
Bonsdorff
Björn Gunnar
s 22.06.1919
k 05.07.1980
Kad. n:o 1944
25. kurssi

Everstiluutnantti
Ikonen
Aimo Olavi
s 27.05.1919
k 14.07.1980
Kad. n:o 2430
26. kurssi

Everstiluutnantti
Virkkunen
Arto Heikki
s 24.09.1911
k 15.07.1980
Kad. n:o 1097
16. kurssi

Everstiluutnantti
Ropponen
Sulo Armas
s 26.10.1910
k 01.08.1980
Kad. n:o 986
15. kurssi

Majuri
Martonen
Veli Heikki
s 03.05.1918
k 07.08.1980
Kad. n:o 1567
21. kurssi

Everstiluutnantti
Larmala
Pauli Bruno
s 24.01.1905
k 22.08.1980
Kad. n:o 738
12. kurssi

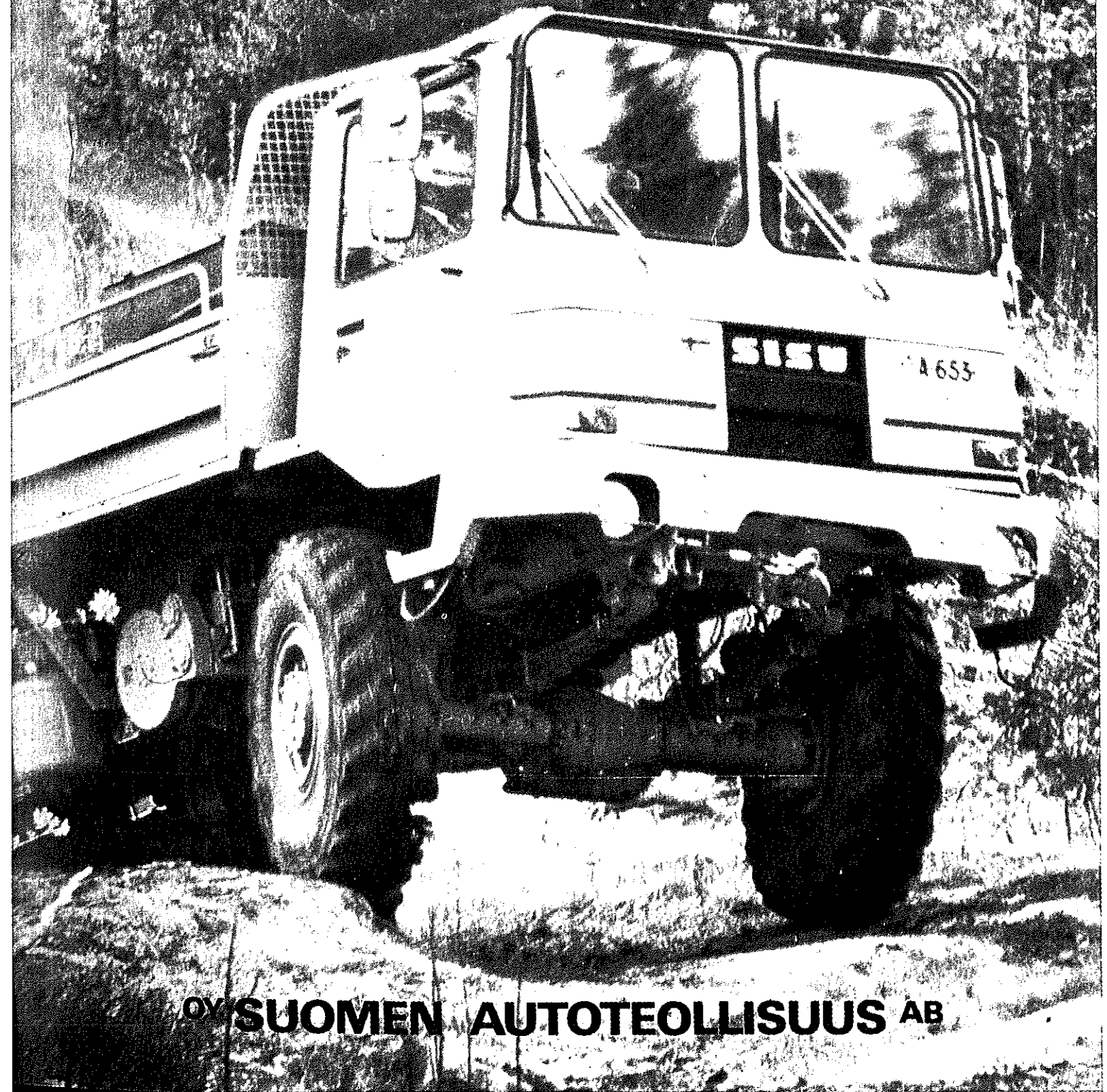
Everstiluutnantti
von Haartman
Carl Magnus Gunnar
s 06.07.1897
k 27.08.1980
Kad. n:o 34
1. kurssi

Everstiluutnantti
Andersson
Harry Wilhelm
s 18.07.1908
k 27.08.1980
Kad. n:o 792
13. kurssi

Everstiluutnantti
Lehtovirta
Eero Taneli
s 13.11.1922
k 03.09.1980
Kad. n:o 2496
26. kurssi

Majuri
Pertamo
Eero Albert
s 01.07.1902
k 04.09.1980
Kad. n:o 356
6. kurssi

MASI-SISU TULEE!

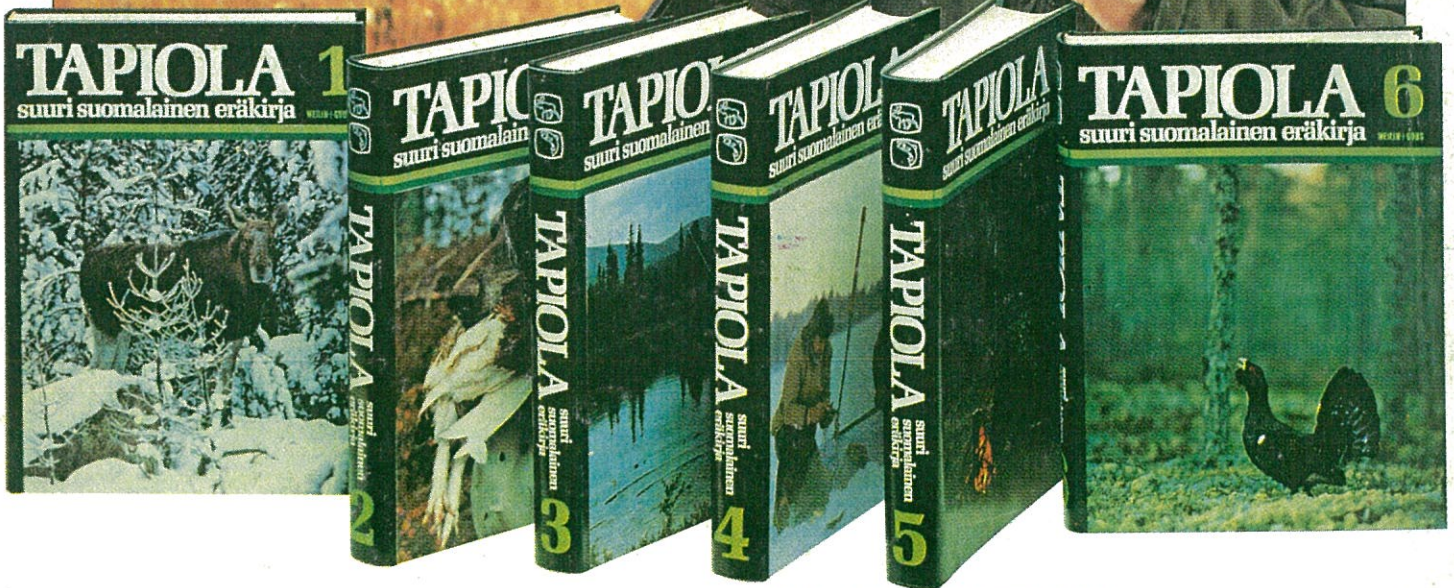
OY SUOMEN AUTOTEOLLISUUS AB

TAPIOLA

suuri suomalainen e.

Jämäkkä suurteos
suomalaiselle
metsästäjälle

- metsästyksen, kalastuksen ja eränkävyn tietopankki
- suurin koskaan Suomessa ilmestynyt eräkirja
- 6 suurta, loistavan värikästä osaa
- 2 400 suurikokoista sivua
- yli 3 500 kuvaa, lähes kaikki värillisiä
- ytimekäs, eloisesti kirjoitettu teksti
- tehty suomalaisin asiantuntijavoimin Suomen oloihin ja suomalaiselle käyttäjälle.

MAHTAVAT TIEDOT METSÄSTYKSESTÄ

Mukana mm. aseteorian perusteet, aseet, niiden käyttö ja hoito, metsästyskoirat ja -varusteet, kaikki riistaeläimet ja niiden metsästys, riistan käsittely ja hoito, Suomi riistamaana, metsästys ulkomailla, pyyntivälineiden ja tapojen historiaa, metsästysoikeus ja riistanhoitomaksu, metsästyssammunta, erätoimen järjestöt ja lainsäädäntö ym.

TAPIOLAN toimitusneuvostoa johtaa ylijohtaja Tauno V. Mäki. Päätoimittajana on FM Mauri Soikkanen, Metsästys ja Kalastus-lehden päätoimittaja.

Toimitusneuvosto:

- MMK Harri Dahlström, Maa- ja metsätalousministeriön ylitarkastaja
- Prof. Teppo Lampio, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen esimies
- FM Tapio Raitis, Metsästäjien Keskusjärjestön toiminnanjohtaja
- Prof. Reino Ryhänen, Kalatalouden keskusliiton puheenjohtaja
- FM Heikki Suominen, Maa- ja metsätalousministeriön ylijohtaja
- Everstiluutnantti A. H. Virkkunen.

TAUNO V. MÄKI

Valtuutetuilta kirja-
edustajilta ja kirja-
kaupoista.

Hinta: Osamaksulla 32 x 55,-
+ alkumaksu 40,- (1 800,-)
Käteisellä 1 728,-

WEILIN+GÖÖS